

2017

ILGTSPĒJAS
UN GADA PĀRSKATS

Par *Latvenergo* koncernu

Korporatīvā pārvaldība

Darbības segmenti

Darbības indikatori

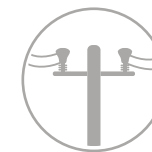
Ilgtspējas pārskata pielikumi

Gada pārskats

Enerģijas ražošana sākas no attiecībām ar dabu. Atbildīgi izmantojot vides dotās iespējas un nodrošinot efektīvu energoapgādi mūsdienīgos veidos, panākam ilgtspējīgu izaugsmi vides un klientu labklājībai.

SATURS

PAR LATVENERGO KONCERNU

1.1. Priekšvārds	6
1.2. Īsumā par pārskatu	8
1.3. Īsumā par koncernu	9
1.4. Koncerna stratēģija	12
1.5. Korporatīvā sociālā atbildība	14
1.6. Apbalvojumi	16

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

2.1. Korporatīvās pārvaldības modelis	18
2.2. Pārvaldības institūcijas	19
2.3. Koncerna vadība	25
2.4. Iekšējās kontroles sistēma un risku vadība	26
2.5. Koncerna iepirkumi	28
2.6. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	30
2.7. Korporatīvās pārvaldības ziņojums	35
2.8. Revīzijas komitejas ziņojums	35

DARBĪBAS SEGMENTI

3.1. Ražošana un tirdzniecība	38
3.1.1. Ražošana	39
3.1.2. Tirdzniecība	43
3.1.3. Obligātais iepirkums	44
3.2. Sadale	45
3.3. Pārvades aktīvu noma	47

DARBĪBAS INDIKATORI

4.1. Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana	50
4.2. Ekonomiskā atbildība	52
4.3. Sabiedrība	55
4.4. Atbildība par produktu	58
4.5. Vides aizsardzība	63
4.6. Darbinieki un darba vide	68

ILGTSPĒJAS PĀRSKATA PIELIKUMI

5.1. Pārskats par zaļajām obligācijām	74
5.2. Ilgtspējas aspektu būtiskums un atbilstība GRI	76
5.3. GRI indikatoru tabula	77
5.4. Lietotie saīsinājumi	80
5.5. Neatkarīga revidenta apliecinājuma ziņojums	81

LATVENERGO KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AS „LATVENERGO” GADA PĀRSKATS

Galvenie darbības rādītāji	84
Vadības ziņojums	86
Finanšu pārskati	92
Peļņas vai zaudējumu aprēķins	92
Visaptverošo ienākumu pārskats	92
Pārskats par finanšu stāvokli	93
Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	94
Pārskats par naudas plūsmām	95
Finanšu pārskatu pielikums	96
Neatkarīgu revidentu ziņojums	147

Par *Latvenergo* koncernu

Korporatīvā pārvaldība

Darbības segmenti

Darbības indikatori

Ilgspējas pārskata pielikumi

Gada pārskats

PAR LATVENERGO KONCERNU

Sveicināti, godātie pārskata lasītāji!

102-14 Pāmaiņas un modernizācija – šādā zīmē ir aizritējis *Latvenergo* koncerna darbības stratēģijas perioda (2017–2022) pirmais gads. Tas bijis īpaši piesātināts ar notikumiem un jauniem izaicinājumiem, kas būs nozīmīgi turpmākajā enerģētikas attīstībā. Mūsu nozare piedzīvo dinamiskas izmaiņas, kas strauji un kardināli maina līdzšinējos biznesa modeļus. Mūsu laikmeta tehnoloģiskais izrāviens un proaktīvu lietotāju prasības rada arī jaunas iespējas, un mēs esam gatavi tās izmantot.

Tādēļ turpmākajā *Latvenergo* koncerna stratēģijas periodā tiks attīstīts 2017. gadā iesāktais modernizācijas process, ienākot arī gluži jauniem virzieniem: e-mobilitāte, mikrotīkla attīstība, patēriņa vadība, savukārt ražošanā – bezemisijas ģenerācijas jaudu attīstīšana uz komerciāliem principiem. Jau drīzākajā laikā tiks pabeigta viedo skaitītāju programma un nodrošinātas investīcijas arī pārvades objektos.

Mūsdienās digitalizācija, automatizācija un robotizācija tiek izmantotas ne tikai tādās nozarē raksturojošās jomās kā enerģijas ražošana un sadale, bet arī tirdzniecībā un klientu apkalpošanā. Tas nozīmē, ka uzņēmumam, kas vēlas būt sekmīgs arī nākotnē, nepārtraukti sev jāizvirza ļoti augsts tehnoloģiskās attīstības standarts. Lielajos modernizācijas projektos, ko īstenojam mūsu ražotnēs un sadales tīklos, lielāko darba apjomu nākotnē veiks tehnoloģijas prasmīga personāla vadībā.

Enerģētikas uzņēmumi visā pasaulē šobrīd paplašina un pārskata savas darbības robežas, piedāvājot novatorisku pieeju un pakalpojumus. Arī Latvijas tautsaimniecību ietekmē izmaiņas enerģētikas laukā – starpsavienojumi ir paplašinājuši darbības iespējas brīvajā tirgū, ikdienas elektrības patēriņš ietver viedos pakalpojumus, enerģētikas tirgus liberalizācija nozīmē līdz šim nošķirtu nozaru arvien lielāku integrāciju un savstarpēju papildināšanos. Tieši šobrīd veidojas tā dinamiskā nozares vide, kuras piedāvātās iespējas ir *Latvenergo* darbības stratēģijas pamatā. Tā paredz izmantot enerģētikas nozares tendences turpmākai *Latvenergo* koncerna vadošo pozīciju nostiprināšanai Baltijā un attīstības perspektīvai Ziemeļvalstu mērogā, radot jaunus produktus un veicinot ražošanas un tirdzniecības sinerģiju. Jau šobrīd redzam, ka *Latvenergo* stratēģijā noteiktie attīstības virzieni bijuši precīzi saskatīti un pamatoti.

Visspilgtāk 2017. gadu raksturo tie notikumi, kas *Latvenergo* koncerna un Latvijas vārdu daudzinaja starptautiskā mērogā. Pērn

Andris Ozoliņš
AS „Latvenergo” padomes priekšsēdētājs

Āris Žigurs
AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs
un galvenais izpilddirektors

AS „Latvenergo” kļuva par pirmo uzņēmumu Baltijā, kas saņēma *Nasdaq* biržas Labāko investoru attiecību balvu starp obligāciju emitentiem, papildus saņemot biržas uzaicinājumu svinīgi iezvanīt tirdzniecības sesijas atklāšanas zvanu *Nasdaq MarketSite* studijā Ņujorkas Taimskvērē. Būvniecības, kad biržas ēkas fasādi rotāja gan *Latvenergo* logo, gan Latvijas simbolika, bija ļoti nozīmīgs ikvienam no mums kā savas valsts patriotam. Strauji aizritējuši pieci gadi, kopš AS „Latvenergo” emitēja obligācijas, un 2017. gada 15. decembrī jau veicām pirmo emitēto obligāciju, kam iestāties dzēšanas termiņš, pamatsummas atmaksu 70 miljonu eiro apmērā.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns jau desmito reizi saņēma Latvijas vērtīgākā uzņēmuma balvu, iekļuva visas Baltijas uzņēmumu pirmajā trijniekā un pirmoreiz tika atzīts par Baltijas vērtīgāko enerģētikas uzņēmumu.

Latvenergo koncerns ir apliecinājis savu nozīmi valsts ekonomikā kā atbildīgs elektroenerģijas ražotājs, kura pieņemtie lēmumi ir palīdzējuši samazināt obligātā iepirkuma komponentes apmēru. 2017. gada oktobrī stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka, ka koģenerācijas stacijas ar uzstādīto jaudu virs 100 MW var daļēji atteikties no atbalsta maksājumiem, pretī saņemot kompensāciju. AS „Latvenergo” pieteicās šādas vienreizējās kompensācijas saņemšanai no valsts un vienlaikus atteicās turpmāk saņemt 75 % no paredzētajiem ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2.

2017. gadā īpaši lepojamies ar augstu elektroenerģijas izstrādi – saražotas 5,7 TWh elektroenerģijas. Lielākā nozīme ir ražīgai elektroenerģijas izstrādei Daugavas hidroelektrostacijās (HES) – pēc vairākiem gadiem, kas Latvijā aizvadīti ar salīdzinoši zemu ūdens līmeni Daugavā, pērnais bija ar lielu ūdens pieteci un līdz ar to elektroenerģijas ražošanā īpaši veiksmīgs gads. Latvijā atjaunīgo resursu izmantošanas īpatsvars ir viens no lielākajiem Eiropas Savienībā, ko galvenokārt nodrošina mūsu lielās HES. 2017. gadā no atjaunīgajiem energoresursiem saražoti 75 % elektroenerģijas. Lai vēl efektīvāk izmantotu šo neaizstājamo resursu, turpinās Daugavas HES rekonstrukcijas projekts, un šobrīd no 23 hidroagregātiem ir rekonstruēti 13. Rekonstrukcijas darbus

investīciju programmas ietvaros plānots pabeigt 2022. gadā, kopējām investīcijām pārsniedzot 200 miljonus eiro.

2017. gadā *Latvenergo* mazumtirdzniecībā ir pārdevis 6,9 TWh elektroenerģijas, koncerna tirgus daļai Baltijā sasniedzot 27 %. Tirdzniecības zīmols *Elektrum* attīsta jaunus produktus un pakalpojumus, paplašinot tradicionālo elektroenerģijas tirdzniecības spektru ar konceptuāli jauniem piedāvājumiem. Mājsaimniecību klientiem tiek piedāvāta enerģorisku apdrošināšana, un tirgū ir ieviesti novatoriski pakalpojumi – *Elektrum Viedā māja* un *Elektrum Solārais*. Mūsu klientiem ir iespējams izmantot jaunāko tehnoloģiju iespējas ikdienā, attālināti vadot sadzīves iekārtas un apkures sistēmu mājokļos, kā arī savos īpašumos uzstādīt saules paneļus, lai ražotu un lietotu zaļu enerģiju. Esam jau pārliecinājušies, ka šie mūsu pakalpojumi klientu vidū ir guvuši pamatotu atsaucību.

2017. gadā stājās spēkā Enerģētikas likuma normas un Latvijā tika atvērta dabasgāzes tirgus. Atbilstoši jaunajām iespējām *Latvenergo* koncerns pilnībā nodrošina savas vajadzības kā lielākais gāzes patērētājs Latvijā. Koncerna enerģijas ražošanas vajadzībām dabasgāze tiek piegādāta arī no alternatīviem avotiem, tostarp Klaipēdas gāzes termināļa. Patlaban AS „Latvenergo” ir otrais lielākais gāzes patērētājs Baltijā un lielākais Latvijā. Vienlaikus koncerns ir sācis dabasgāzes tirdzniecību Latvijā un Igaunijā.

Pēdējo gadu laikā *Latvenergo* koncerna finanšu rādītāji būtiski uzlabojušies, tā aktīvi 2017. gada beigās pārsniedza 4,4 miljardus eiro, bet pašu kapitāls – 2,8 miljardus eiro. Koncerna peļņa 2017. gadā ir 322 miljoni eiro, ko veido saimnieciskās darbības rezultāts 172,9 miljonu eiro apmērā un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā reversētais atliktais nodoklis 149,1 miliona eiro apmērā. Kopumā šis gads bijis viens no veiksmīgākajiem koncerna darbībā pēdējos gados. Spēcīgā kapitāla struktūra nodrošina iespēju būtisku daļu no peļņas izmaksāt dividendēs, kas koncerna stratēģijā ir paredzētas vairāk nekā 80%. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's* ir saglabājusi nemainīgu AS „Latvenergo” kredītreitingu Baa2 līmeni ar stabili nākotnes vērtējumu.

Apjomīgi modernizācijas pasākumi noris AS „Sadales tikls”. 2017. gada beigās 78 % no patērētās enerģijas uzskaites veic viedie skaitītāji. Tiek īstenota darbības efektivitātes programma, kas paredz

digitālajās tehnoloģijās balstīta viedā tīkla attīstīšanu un uzņēmuma efektivitātes uzlabošanu, kā arī elektroenerģijas piegādes kvalitātes un drošuma uzlabošanu.

Latvenergo koncerna investīciju programmā sekmīgi attīstās *Kurzemes loka* projekts, kurā paveikti aptuveni 50 % no kopējā darbu apjoma. Projekta kopējās izmaksas plānotas aptuveni 220 miljonu EUR apmērā, un *Kurzemes loka* noslēdzošā posma izbūvi plānots pabeigt 2019. gadā. Latvijas-Igaunijas trešā starpsavienojuma izbūve, ko plānots īstenot līdz 2020. gada beigām, nākotnē palielinās maksimālo pārvades jaudu starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām par 600 MW, līdz ar to kopā ar jau esošajām pārvades līnijām maksimālā caurlaides spēja pieaugs līdz 1 750 MW. Tādējādi vēl vairāk izlīdzināsies elektroenerģijas cenas starp Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm.

Aizvien pieaug mūsu korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes un šajā jomā sasniegtie rezultāti. Piekto gadu pēc kārtas AS „Latvenergo” saņēma Latvijas *Ilgtspējas indeksa* Platīna kategoriju – augstāko novērtējumu atbilstoši starptautiskām prasībām visos korporatīvās sociālās atbildības virzienos. Ar dažādiem projektiem aicinām jauniešus pievērsties eksaktajām zinātnēm un popularizējam fizikas apgušanu. Tāpat aizvadītais periods koncernā bijis bagāts brīvprātīgiem vides pasākumiem.

Patīkami apzināties, ka esam saņēmuši vairākus augstus novērtējumus un apbalvojumus un ieguldījuši darbu, lai mūsu piedāvājumi kļūtu vēl plašāki un pievilcīgāki.

Pārskata periodā sekmīgi veikti uzlabojumi koncerna korporatīvās pārvaldības jomā. Ļoti dinamiska un mainīga vidē veiksmīgi aizritējis pirmais gads, kad strādājusi AS „Latvenergo” padome. Ar diviem padomes locekļiem stiprināta Revīzijas komiteja. AS „Latvenergo” padome izveidojusi Cilvēkresursu komiteju, kuras galvenie uzdevumi saistīti ar atlases procesu, atalgojumu, darbības snieguma novērtēšanu un amatu savienošanu.

Latvenergo koncerns strādā, lai paaugstinātu savas darbības efektivitāti un iekšējās kontroles sistēmas pilnveidi. Šie soli ļaus celt koncerna konkurētspēju, tā nodrošinot mūsu klientiem aizvien kvalitatīvākus pakalpojumus.

1.2. ĪSUMĀ PAR PĀRSKATU

102-48	Pārskata periods	01.01.2017.–31.12.2017.
102-50	Ziņošanas biežums	Katru gadu kopš 2009. gada – atbilstoši <i>Global Reporting Initiative (GRI)</i> vadlīnijām.
102-51	Publicēšanas datums	2018. gada 18. aprīlis
102-52	<i>Global Reporting Initiative</i>	2017. gada Ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši <i>GRI Standards</i> vadlīniju pamata līmeņa (<i>Core</i>) prasībām un ietver Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā 2014/95/ES un Finanšu instrumentu tirgus likumā noteikto nefinanšu informāciju.
102-53	Pārskata ietvars	Pārskatā ir atklāta informācija par <i>Latvenergo</i> koncernu (sk. sadaļu „ Īsumā par koncernu ”).
102-54	Pārskata satura noteikšanas principi	Pārskatā <i>Latvenergo</i> koncerns atklāj informāciju par tā darbību un ilgtspējīgai attīstībai būtiskajiem aspektiem un indikatoriem. Pārskatā atbilstoši pamata līmeņa (<i>Core</i>) prasībām pilnā apmērā ir sniegta vispārīgo standartu informācija (<i>General Disclosures</i>) par <i>Latvenergo</i> koncerna darbību. Pamatojoties uz izvērtēto būtiskumu, ir atklāti 22 <i>Latvenergo</i> koncerna darbībai būtiski ilgtspējas aspekti un 33 specifiskās standarta informācijas indikatori (sk. GRI indikatoru tabulu). Pārskata sagatavošanas procesa apraksts sniegts sadaļā „ Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana ”. Pārskatā ietvertās informācijas datu atklāšanas metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu ilgtspējas pārskatiem.
	Revidenta apliecinājums	Revidenta apliecinājumu par 2017. gada Ilgtspējas pārskatu ir sniegusi SIA „Ernst & Young Baltic”.
	Pārskata formāts	Pārskata PDF versija pieejama: ▪ <i>Latvenergo</i> mājaslapā www.latvenergo.lv (latviešu un angļu valodā); ▪ <i>GRI</i> starptautiskajā Ilgtspējas pārskatu datubāzē http://database.globalreporting.org/ (angļu valodā).
	Kontaktinformācija	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par Ilgtspējas pārskatu: sustainability@latvenergo.lv .

GRI Standards pārskata kvalifikācijas nosacījumi		
	Pamata (Core)	Padziļināts (Comprehensive)
Vispārīgo standartu informācija (<i>GRI 100</i>)	Vismaz 33 no standartā <i>GRI 102</i> noteiktajiem indikatoriem	Visi standartā <i>GRI 102</i> noteiktie indikatori
Specifisko standartu informācija (<i>GRI 200, 300, 400</i>)	Vismaz viens indikators katram būtiskam aspektam	Visi indikatori katram būtiskam aspektam

1.3. ĪSUMĀ PAR KONCERNU

Latvenergo koncerns – vērtīgākais enerģētikas uzņēmums Baltijā

Latvenergo koncerns

Koncerna mītnes vieta

Ražošana un tirdzniecība

Daugavas hidroelektrostacijas

Rīgas termoelektrostacijas

Ainažu vēja stacija

Liepājas ražotnes

Ķeguma katlumāja

Aiviekstes hidroelektrostacija

Elektroenerģijas tirdzniecība

Sadale

AS „Sadales tīkls”

Pārvades aktīvu noma

AS „Latvijas elektriskie tīkli”

102-1 Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu
102-2 sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un
102-3 siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, dabasgāzes tirdzniecību,
elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades
aktīvu nomu.

102-4 Latvenergo koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums,
102-5 kurā izšķirošā ietekme ir mātessabiedrībai AS „Latvenergo”
102-6 un kurā ietilpst septiņas meitassabiedrības. Informāciju par
102-7 meitassabiedrībām un koncerna mītnes vietu skatīt konsolidētā
gada pārskata 1. un 15. pielikumā. Visas AS „Latvenergo” akcijas
102-10 pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas
ministrija.

102-16 Latvenergo koncerna darbība ir organizēta trīs darbības
102-45 segmentos: ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu
noma. Plašāka informācija par koncerna darbības segmentiem
atrodama pārskata sadaļā „Darbības segmenti”.

Latvenergo koncerna vīzija, misija un vērtības

VĪZIJA

Viens no vadošiem un
klientu primāri izvēlētiem
ilgtspējīgas un kvalitatīvas
energoapgādes
nodrošinātājiem Baltijas
valstu tirgos

MISIJA

Ilgtspējīgi nodrošināt
kvalitatīvu, drošu un
videi draudzīgu enerģijas
ģenerāciju un piegādi
klientiem, veicinot
koncerna ilgtermiņa
vērtības palielināšanu

VĒRTĪBAS ATBILDĪBA

Uz mums var paļauties
EFEKTIVITĀTE
Mēs virzāmies uz izcilību
ATVĒRTĪBA

Mēs esam atklāti un
atvērti jaunām idejām

Fakti 2017

Finanšu rādītāji

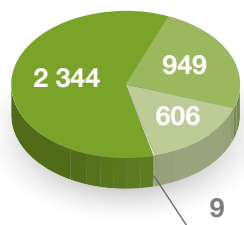

	2017	2016
Ieņēmumi	925,6	931,6 milj. EUR
Peļņa	322,0	130,6 milj. EUR
Aktīvi	4 415,7	3 901,2 milj. EUR
Investīcijas	243,8	200,7 milj. EUR
Moody's kredītreitings	Baa2 (stabils)	Baa2 (stabils)

Darbinieki

	2017	2016
	3 908	4 131

- Sadale
- Ražošana un tirdzniecība
- Korporatīvās funkcijas
- Pārvades aktīvu noma

Ražošana un tirdzniecība

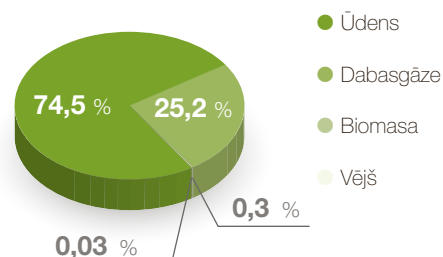
	2017	2016
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	6 923	7 666 GWh
Tirgus daļa Baltijā	27	30 %
Mazumtirdzniecības klientu skaits	834	855 tūkst.
Izstrādātā elektroenerģija	5 734	4 707 GWh
Izstrādātā siltumenerģija	2 612	2 675 GWh
Uzstādītā elektriskā jauda	2 569	2 569 MW
Uzstādītā siltuma jauda	1 842	1 842 MW

Ražošanas efektivitātes rādītāji

	2017	2016
Daugavas HES	18,6	18,9 m³/kWh
Rīgas TEC	88%	83 %

Saražotā elektroenerģija, izmantojot dažādus resursus

Sadale

	2017	2016
SAIDI	261	286 minūtes
SAIFI	2,8	3,1 skaits
Līniju garums	93 560	93 813 km
Transformatoru jauda	5 913	5 892 MVA

Pārvades aktīvu noma

	2017	2016
Līniju garums	5 240	5 237 km
Transformatoru jauda	9 021	8 950 MVA

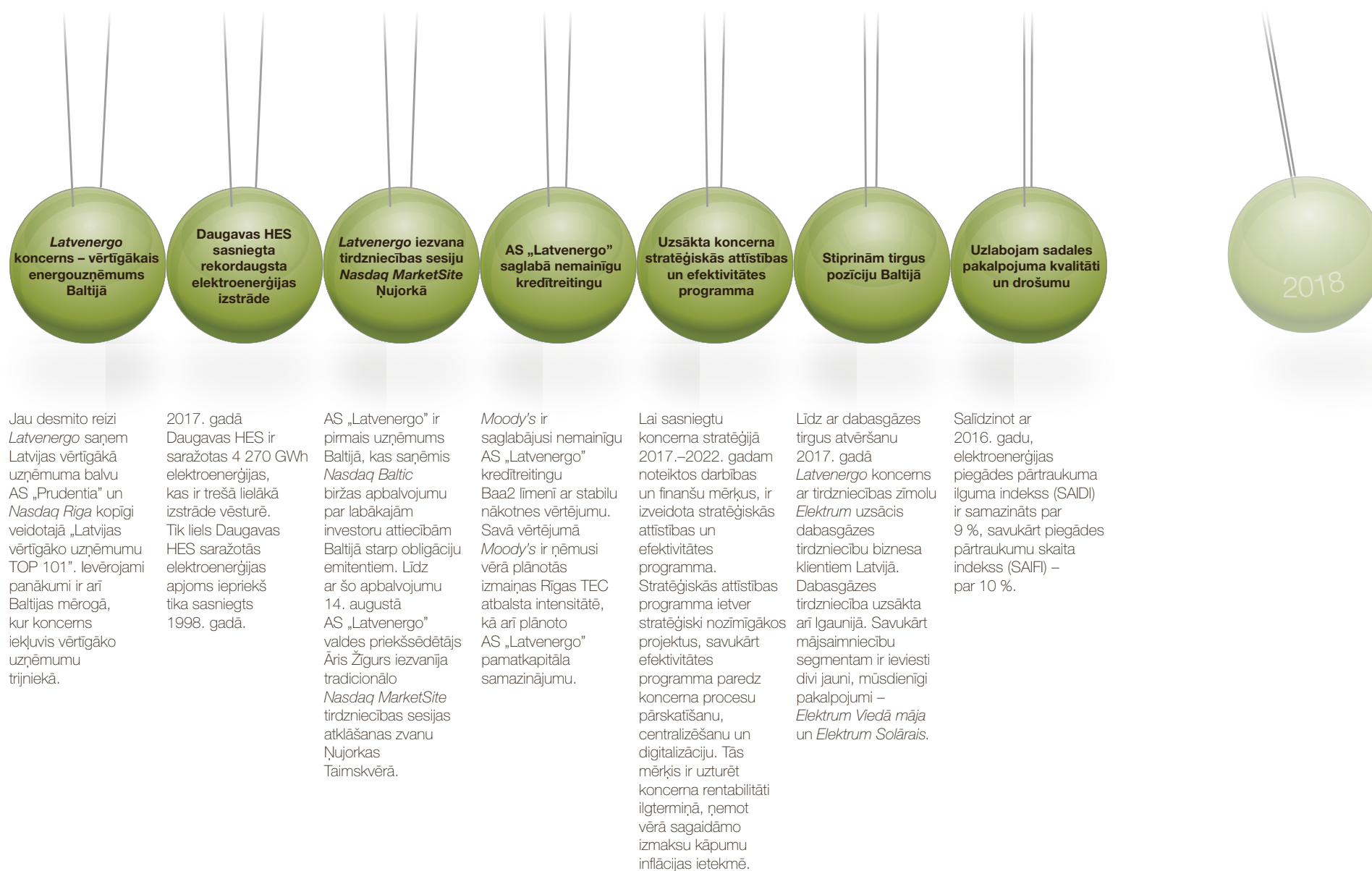
Klientu apmierinātības indekss

	2017	2016
Uzņēmumiem	3,7	3,7 (1–6)
Mājsaimniecībām	3,9	4,0 (1–6)

Gada notikumi 2017

1.4. KONCERNA STRATĒĢIJA

Sekmīga stratēģijā 2017. gadam noteikto mērķu izpilde

Latvenergo koncerna stratēģiskie darbības un finanšu mērķi un galvenie attīstības uzdevumi 2017.–2022. gadam ir noteikti *Latvenergo* koncerna stratēģijā. Stratēģijas sagatavošanas procesā ievērotas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*OECD*) vadlīnijas valsts kapitālsabiedrību pārvaldībai. Stratēģija izriet no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktā AS „*Latvenergo*” vispārējā stratēģiskā mērķa.

Ilgtspējīgi, atbildīgi un ekonomiski pamatoti nodrošināt preces un pakalpojumus enerģētikas sektorā, kas ir svarīgi tautsaimniecības konkurētspējai un izaugsmei, kā arī efektīvi pārvaldīt valsts attīstībai un drošībai stratēģiski nozīmīgus resursus un infrastruktūru, sekmējot energoapgādes drošuma paaugstināšanu.

(Ministru kabineta noteiktais vispārējais stratēģiskais mērķis)

Nemot vērā sagaidāmos izaicinājumus enerģētikas nozarē un biznesa vidē, *Latvenergo* koncerna stratēģijā 2017.–2022. gadam ir definēti trīs galvenie mērķi. Pārskata gadā, kas ir stratēģijas perioda pirmais gads, sekmīgi uzsāka stratēģijā noteikto mērķu izpildi, dodot nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības vajadzību apmierināšanā un vienlaikus ievērojot ilgtspējas principus.

Koncerna stratēģiskie mērķi

1. Ilgtspējīgas un ekonomiski pamatotas tirgus pozīcijas nostiprināšana mājās tirgos (Baltijā), vienlaikus apsverot ģeogrāfisku un/vai produktu/pakalpojumu ekspansiju

Mērķis paredz koncerna tirdzniecības darbības izcilību un izmaksu efektivitāti. Tāpat šī mērķa ietvaros paredzēta dabasgāzes mazumtirdzniecības uzsākšana mājās tirgos un jaunu produktu attīstīšana.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ar pārdotām 6,9 TWh ir bijis viens no elektroenerģijas pārdošanas līderiem Baltijā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms sasniedz 2,3 TWh un veido aptuveni 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoma. Pārskata gadā koncerns ir uzsācis arī dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā.

Mājsaimniecību segmentā Latvijā ir ieviesti divi jauni elektroenerģijas produkti – *Elektrum Viedā māja*, kas nodrošina mājokļa apkures un elektroierīču attālinātu vadību, un *Elektrum Solārais*, kas dod iespēju lietot patstāvīgi saražotu elektroenerģiju, izmantojot saules gaismu.

2. Sinerģijai ar tirdzniecību adekvāta un koncerna vērtību palielinoša ģenerācijas portfeļa attīstība

Mērķis paredz pabeigt Daugavas HES ražotņu rekonstrukciju, kas nodrošinātu to ilgtspējīgu un drošu darbību. Tāpat paredzēts virzīties uz esošo ražošanas jaudu diversifikāciju un jaunu jaudu attīstību, kas atbilst primāro resursu diversifikācijas un zemas emisijas projektu kritērijiem.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns sekmīgi turpinājis Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmu, investējot tajā 41,8 miljonus EUR. Programmas mērķis ir palielināt Daugavas HES efektivitāti, drošumu un konkurētspēju. 2017.gada nogalē ekspluatācijā tika nodots rekonstruētais

Ilgtspējas trīs pilāri

Plaviņu HES hidroagregāts. Visu hidroagregātu rekonstrukciju plānots pabeigt 2022. gadā.

Līdztekus šim projektam notiek arī jaunu elektroenerģijas ģenerācijas projektu, kas atbilst primāro resursu diversifikācijas un zemas emisijas kritērijiem, izpēte.

3. Klientu vajadzībām atbilstoša, funkcionāla, droša un efektīva tīkla attīstība

Mērķis paredz paaugstināt sadales tīkla darbības un izmaksu efektivitāti, sadales pakalpojuma kvalitāti un drošumu un aktīvi turpināt īstenot sadales tīkla digitalizāciju.

2017. gadā uzsāks apjomīgs AS „Sadales tīkls” darbības efektivitātes paaugstināšanas projekts. Pirmajā fāzē, kas noslēgsies 2018. gadā, tiek veikta uzņēmuma pārstrukturizācija. Tādējādi tiks centralizēti un efektīvizēti aktīvu stratēģiskās un operatīvās pārvaldības procesi.

Īstenojot plānveidīgas investīcijas un organizatoriskus pasākumus, 2017. gadā panākts nozīmīgs elektroapgādes nepārtrauktības rādītāju uzlabojums. Salīdzinot ar 2016. gadu, elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) ir samazināts par 9 %, savukārt piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) – par 10 %.

Ievērojams progress sasniegts arī tīkla digitalizācijas jomā. Līdz pārskata gada beigām viedie skaitītāji veido 36 % no visa skaitītāju parka un uzskaita 78 % no visas klientu patērētās elektroenerģijas.

Kopumā 2017. gadā paveikts apjomīgs darbs stratēģijā noteikto uzdevumu tālākai fokusēšanai un detalizētākam plānojumam. Ņemot vērā Latvenego koncerna noteiktos attīstības virzienus 2017.–2022. gadam, ir apstiprināta arī Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma.

Programmas stratēģiskās attīstības sadaļa ietver nozīmīgākos stratēģiskos projektus. Savukārt efektivitātes sadaļa paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju. Efektivitātes programmas plānotais ieguvums ir līdz 30 miljoniem EUR, un tas ir apjomīgākais koncerna optimizācijas plāns pēdējā desmitgadē. Programmas īstenošana ļaus saglabāt koncerna konkurētspēju un rentabilitāti ilgtermiņā, kā arī mazināt konkurences pieauguma un paredzamā izmaksu kāpuma negatīvo ietekmi uz koncerna rezultātiem turpmākajos gados.

Koncerna finanšu mērķi

Stratēģijā 2017.–2022. gadam noteikti arī Latvenego koncerna finanšu mērķi, kas iedalīti trīs grupās – rentabilitāte, kapitāla struktūra un dividendu politika. Koncerna finanšu rezultāti pēdējos gados ir ievērojami auguši, kas norāda uz tā stabilo finansiālo stāvokli un attīstību.

2017. gads ir vērtējams kā viens no veiksmīgākajiem koncerna darbībā pēdējos gados. Latvenego koncerna peļņa 2017. gadā ir 322,0 miljoni EUR. To veido koncerna ikgadējās saimnieciskās darbības rezultāts 172,9 miljonu EUR apmērā un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā reversētais atliktais nodoklis 149,1 miliona EUR apmērā. Pašu kapitāla atdeve (ROE) peļņai pirms atlikta nodokļa ir 7,0 %. Tas ir labāks rezultāts nekā 2022. gadam izvirzītais finanšu mērķis 6 % un ir uzskatāms par labu sasniegumu, salīdzinot ar nozares rentabilitātes rādītājiem.

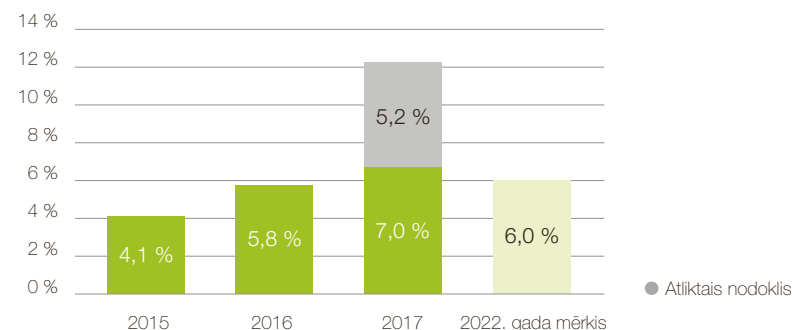
Arī kapitāla struktūras finanšu rādītāji 2017. gadā nodrošina izvirzīto mērķu sasniegšanu, pārspējot arī vidējais nozares rādītājus. Spēcīgā kapitāla struktūra nodrošina iespēju izmaksāt dividendes lielākā apmērā nekā vidēji nozarē. Stratēģijā noteiktā dividendu politika paredz dividendu izmaksu vairāk nekā 80 % apmērā no peļņas, savukārt par katra konkrētā gada dividendu izmaksu lemj akcionāru sapulce, izvērtējot faktiskos darbības rezultātus.

Koncerna finanšu mērķi					
Mērķa grupa	Rādītājs	2016	2017	2022	Nozares vidējais rādītājs*
Rentabilitāte					
<i>ambicioza, bet sasniedzama rentabilitāte, kas samērojama ar Eiropas enerģētikas nozares salīdzināmo uzņēmumu vidējiem rādītājiem un nodrošina biznesa riskam atbilstošu atdevi</i>	Pašu kapitāla atdeve (ROE)	5,8 %	12,2 %	> 6 %	5 – 8 %
Kapitāla struktūra					
<i>optimāla, nozarei atbilstoša kapitāla struktūra, kas ierobežo iespējamās finanšu riskus</i>	Neto aizņēmumi pret pašu kapitālu	25 %	21 %	< 50 %	30 – 50 %
	Neto aizņēmumi pret peļņu pirms nolietojuma	1,7	1,1	< 3	2,5 – 3
Dividenžu politika					
<i>plānotajai investīciju politikai un izvirzītajam kapitāla struktūras mērķim atbilstoša dividendu politika</i>	Dividendēs izmaksājamā peļņas daļa**	77,4 milj. EUR	90,1 milj. EUR	> 80 %	60 – 70 %

*atbilstoši datiem stratēģijas izstrādes laikā

**dividendes tiek izmaksātas atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai

Pašu kapitāla atdeve (ROE)

1.5. KORPORATĪVĀ SOCIĀLĀ ATBILDĪBA

Paplašināta sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

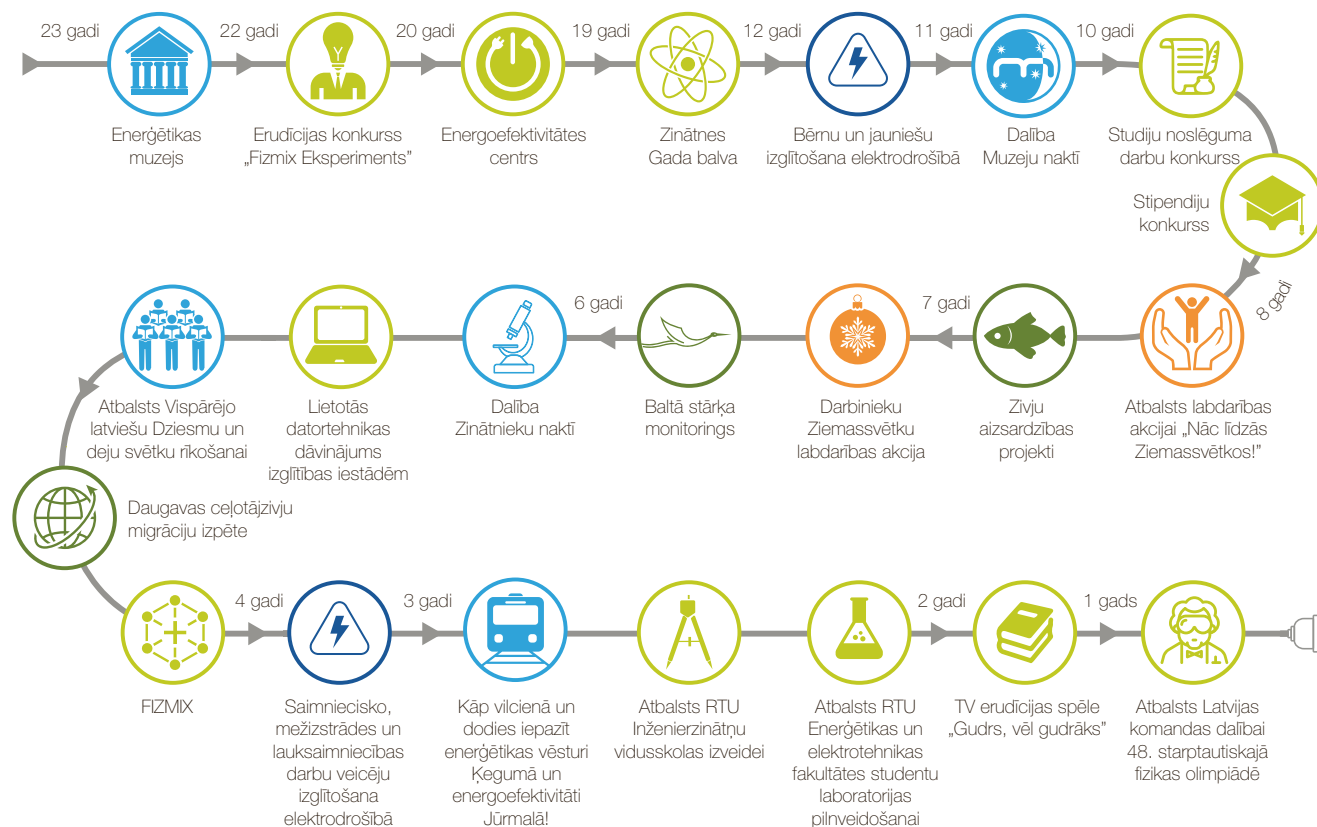
Latvenergo koncerns izpilda ne tikai tiesību aktos noteikto, bet ilggadēji veic arī brīvprātīgas aktivitātes sabiedrības labklājības un apkārtējās vides uzlabošanai un ikdienas darbā īsteno sociālās atbildības standartā ISO 26000 noteiktos pamatprincipus.

Latvenergo koncerna **Korporatīvās sociālās atbildības (KSA) politika** nosaka KSA formas, pamatprincipus, virzienus un aktivitāšu izvēles kritērijus. Koncerns atbalsta tā darbībai un stratēģiskiem mērķiem atbilstošas KSA aktivitātes, kuras veicina sabiedrības izpratni par atbildīgu uzņēmējdarbību un enerģētiku, sniedz būtisku ilgtermiņa ietekmi un nodrošina plašu sabiedrības grupu iesaisti. KSA aktivitātes tiek īstenotas šādos virzienos:

- zinātne un izglītība;
- sabiedrības izglītošana elektrodrošībā;
- vides aizsardzība;
- kultūra, sports un enerģētikas mantojums;
- sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem.

Lai paplašinātu sadarbību ar ieinteresētajām pusēm un iesaistītu ziedošanas lēmumu pieņemšanā attiecīgo jomu ekspertus, no 2018. gada AS „Latvenergo” finanšu līdzekļus kultūras un sociālajā jomā ziedo caur sadarbības organizāciju administratīviem projektu konkursiem. Izvērtējot sabiedriskā labuma organizāciju pieredzi, administratīvo kapacitāti, darbības mērogu, atpazīstamību, reputāciju un statusu, 2017. gada jūlijā sadarbībai izvēlēts fonds „Ziedot.lv” un Valsts kultūrkapitāla fonds. 2017. gada nogalē sadarbībā ar izvēlētajām organizācijām izsludināti projektu konkursi par atbalstu sociālās palīdzības veicināšanai un valsts mēroga kultūras pasākumiem.

Latvenergo koncerna KSA aktivitātes 2017. gadā pēc koncerna iesaistes ilguma

KSA aktivitāšu virzieni

● Zinātne un izglītība

● Vides aizsardzība

● Sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem

● Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā

● Kultūra, sports un enerģētikas mantojums

Zinātne un izglītība

Latvenergo koncerns īsteno zinātnes un izglītības KSA projektus nolūkā:

- veicināt jauniešu interesi par eksaktajiem mācību priekšmetiem un inženiertehniskajām profesijām;
- atbalstīt jauniešu izcilību eksakto zinātnju jomā;
- papildināt mācību bāzi skolotājiem;
- atbalstīt enerģētikas nozares pētnieku un mācībspēku zinātnisko darbību, kas veicina jauniešu izglītību;
- izglītēt sabiedrību energoefektivitātē.

Sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju *Latvenergo* koncerns gandrīz 20 gadus piešķir Gada balvu par izcilu un nozīmīgu devumu enerģētikā, kā arī par jauno zinātnieku panākumiem enerģētikā. Ikgadēji tiek izsludināts konkurss labākajiem augstākās izglītības studiju noslēguma darbiem aktuālajās enerģētikas jomās un stipendiju konkurss augstākās izglītības iestāžu studentiem. Koncerns nodrošina arī prakses vietas dažādu izglītības iestāžu audzēkņiem. *Latvenergo* koncerna darbinieki piedalās bakalaura un maģistra darbu aizstāvēšanas komisijās Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU) un Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) un ikgadēji līdzdarbojas grāmatu izdošanā ar enerģētiku saistītās nozarēs. 2017. gadā AS „Latvenergo” turpina atbalstu RTU Inženierzinātņu vidusskolai un RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes studentu laboratorijas pilnveidei.

Jau 22 gadus koncerns 8. un 9. klašu skolēniem organizē erudīcijas konkursu „Eksperiments”. Tā mērķis ir veicināt jauniešu ieinteresētību apgūt fiziku un mudināt viņus izvēlēties inženiertehniskās profesijas. Tāpat, lai interesantā un saprotamā veidā izglītotu jauniešus par fiziku, nodrošinātu ideju un palīgmateriālu bāzi skolotājiem, kā arī celtu fizikas apgušanas prestižu, AS „Latvenergo” no 2013. gada piedāvā fizikas portālu FIZMIX (www.fizmix.lv). Fizikas eksperimentus FIZMIX komanda prezentē arī izbraukuma darbnīcās Latvijas skolās un citos pasākumos. 2017. gadā erudīcijas konkurss „Eksperiments” ir sinerģiski apvienots ar portālu FIZMIX un tiek dēvēts par konkursu „Fizmix Eksperiments”.

Jauniešu erudīcijas veicināšanai koncerns no 2016. gada līdzdarbojas Latvijas Televīzijas (LTV1) erudīcijas spēles „Gudrs, vēl gudrāks” veidošanā. Tāpat 2017. gadā koncerns atbalsta Latvijas komandas dalību 48. starptautiskajā fizikas olimpiādē, kā arī turpina dāvināt datortehniku Latvijas izglītības iestādēm.

Elektrum Energoefektivitātes centrā jau 20 gadus ikvienam ir iespēja bez maksas apmeklēt centra rīkotos pasākumus un izglītojošos seminārus, piedalīties ekskursijās, kā arī interneta vietnē elektrum.lv/energoefektivitate uzzināt daudzveidīgus ieteikumus elektroierīču iegādei un lietošanai un energoresursu gudrākai izmantošanai.

Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā

Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā ir viena no kapitālsabiedrības AS „Sadales tīkls” KSA prioritātēm. Sadarbībā ar izglītības institūcijām un ekspertiem katru gadu tiek īstenoti bērnu un jauniešu elektrodrošībai veltīti projekti, lai mazinātu iespējamo elektrotraumu skaitu, kas rodas zināšanu trūkuma dēļ. Īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai informācija atbilstu katras vecuma grupas zināšanu līmenim.

Kopš 2013. gada elektrodrošības nodarbības novadītas gandrīz 700 izglītības iestādēs visā Latvijā, elektrodrošības jautājumos izglītojot vairāk nekā 110 tūkstošus bērnu un jauniešu. Nozīmīgākie 2017. gada projekti ir:

- turpināta elektrodrošības kampaņa „Ar elektrību neriskē, izdzīvo!” un pilnveidota interneta vietne www.arelektibuneriske.lv;
- izglītības un drošības projekti „Viena diena drošībai”, sadarbība ar mūzikas projektu „Brīnumskapis”, kā arī dalība dažādos pasākumos, bērnu vasaras nometnēs un drošības dienās reģionos.

AS „Sadales tīkls” 2017. gadā turpina saimniecisko, mežizstrādes un lauksaimniecības darbu veicēju izglītošanu, atgādinot un aicinot rūpēties par savu un apkārtnes drošību un ievērot elektrodrošības noteikumus, strādājot elektroliniju tuvumā.

Vides aizsardzība

Latvenergo koncerna rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes mazināšanu ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Nozīmīgi virzieni šajā jomā ir putnu aizsardzība un zivju resursu atjaunošana. Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos koncerns sadarbojas ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību, savukārt Daugavas baseinam raksturīgo zivju sugu atjaunošanas veicināšanai – ar biedrību „Mēs zivīm”. Plašāka informācija par koncerna īstenotajām vides aizsardzības aktivitātēm pieejama sadaļā „[Vides aizsardzība](#)”.

Kultūra, sports un enerģētikas mantojums

Līdzdarbojoties valsts mēroga kultūras un sporta pasākumos, *Latvenergo* koncerns veicina Latvijas kultūras tradīciju attīstību un latviešu nacionālās identitātes stiprināšanu, kā arī popularizē aktīvu dzīvesveidu.

2017. gadā AS „Latvenergo” uzsākusi atbalstu vienam no Latvijas valsts dibināšanas simtgades svinību centrālajiem notikumiem – XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem. *Latvenergo* koncerna darbinieki ikgadēji piedalās „Latttelecom Rīgas maratonā” un Latvijas riteņbraucēju Vienības braucienā Siguldā. Koncerns jau vairākus gadus līdzdarbojas arī Staro Rīga festivāla akcijā „Rīgas kamevals”.

Latvenergo koncerna Enerģētikas muzejs nodrošina Latvijas enerģētikas un *Latvenergo* koncerna vēstures izpēti, enerģētikas mantojuma kolekcijas veidošanu, saglabāšanu un pieejamību. Muzejs piedāvā izziņošanas ekskursijas un tematiskas izglītojošas nodarbības dažādām muzeja apmeklētāju auditorijām, kā arī iespēju noskatīties filmu „Kā tapa Ķeguma spēkstacija. Kārļa Dumbraja atmiņas”.

2017. gadā muzejs atjaunojis izstādi „Elektrība dara visu”, eksponējot 20. gadsimtā Latvijā lietotās sadzīves elektroierīces. Enerģētikas muzeja izveidotā ceļojošā izstāde par Eduarda Krauca (1898–1977) stikla plašu fotonegativu kolekciju „Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita 1936.–1940.” tiek eksponēta izglītības iestādēs un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. 2017. gada nogalē atkārtoti parakstīts AS „Latvenergo” un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas sadarbības līgums ar mērķi nodrošināt UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļautā dokumentārā mantojuma saglabāšanu, kā arī pieejamības un atpazīstamības veicināšanu Latvijā un ārvalstīs.

Muzejs ikgadēji turpina dalību starptautiskos un vietējos pasākumos, tajā skaitā „Muzeju nakts” un „Zinātnieku nakts”. Sadarbībā ar AS „Pasažieru vilciens” 2017. gadā tiek turpināts projekts „Kāp vilcienā un dodies iepazīt enerģētikas vēsturi Ķegumā un energoefektivitāti Jūrmalā!”.

Sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem

Latvenergo koncerns regulāri iesaistās labdarības pasākumos. Koncerns jau astoto gadu atbalsta bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām mākslinieciskos talantus labdarības koncertā „Nāc līdzās Ziemassvētkos!”. Šajā pasākumā bērni sniedz priekšnesumus kopā ar Latvijas labākajiem skatuves māksliniekiem.

Katru gadu koncerna darbinieki ziedo dažādas sadzīvē noderīgas mantas trūkumā nonākušiem iedzīvotājiem.

Koncerns nodrošina darbiniekiem papildu sociālo aizsardzību, kas nav noteikta tiesību aktos un ir darba devēja iniciatīva. Informācija par darbinieku sociālo aizsardzību pieejama sadaļā „[Darbinieki un darba vide](#)”.

1.6. APBALVOJUMI

Iekārotākais darba devējs

Portāla cvmarket.lv aptaujā AS „Latvenergo” jau sesto gadu atzīta par iekārojamāko darba devēju. Savukārt „CV-Online Latvia” aptaujā – jau piekto gadu par TOP darba devēju ražošanas sektorā, kā arī par trešo populārāko darba devēju Latvijā.

Līderpozīcija elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē

Latvijas uzņēmumu reputācijas topā AS „Latvenergo” sesto gadu pēc kārtas ieņēmusi līdera pozīciju elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē.

Mīļotākais darba devējs un mīļotākais zīmols

Latvijas mīļotāko zīmolu topā AS „Latvenergo” novērtēts kā piektais mīļotākais darba devējs, savukārt elektroenerģijas tirdzniecības zīmols *Elektrum* kā sestais mīļotākais zīmols Latvijā.

Latvijas vērtīgākais uzņēmums

Jau desmito gadu AS „Latvenergo” atzīta par vērtīgāko komercsabiedrību „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101”.

Augstākais novērtējums Latvijas Ilgtspējas indeksā

AS „Latvenergo” jau piekto gadu pēc kārtas saņēmusi Latvijas Ilgtspējas indeksa augstāko – Platīna – kategoriju, kā arī Labklājības ministrijas apļiecību par ģimenei draudzīga komersanta statusu.

TOP 500 Valsts uzņēmums, TOP 500 Vērtīgākais uzņēmums, TOP 500 Pelnītājs, TOP 500 EBITDA pelnītājs – šādus apbalvojumus AS „Latvenergo” saņēmusi Latvijas lielāko, pelnošāko, stabilāko un rentablāko uzņēmumu godināšanas ceremonijā.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

2.1. KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS MODELIS

Korporatīvā pārvaldība – veiksmīgai mērķu sasniegšanai

102-16 *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības modelis ir veidots atbilstoši labas pārvaldības praksei, pamatojoties uz normatīvo aktu regulējumu un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. Modelī ir atspoguļoti pamatelementi, kas attiecas uz koncerna kapitālsabiedrību pārvaldības institūcijām. Šie elementi ir priekšnosacījums stratēģijā noteikto mērķu veiksmīgai ieviešanai un koncerna vērtības pieaugumam. Būtiska nozīme koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas elementu uzturēšanā ir koncerna vērtībām, kā arī aktīvai komunikācijai gan koncernā, gan sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm.

Ētika un atbildība

Latvenergo koncerns ievēro augstus profesionālās ētikas principus un nodrošina darbības atbildību normatīvo aktu prasībām. Regulāri tiek organizēti informatīvi pasākumi, kas veicina darbinieku izpratni par ētikas un atbildības normām. Koncernā pastāvīgi tiek veikti arī iekšējo normatīvo dokumentu uzlabojumi un citas darbības, lai novērstu koruptīvu vai krāpniecisku darbību iespējamību.

Latvenergo koncerns atbalsta godīgu komercpraksi, ievēro godīgas konkurences noteikumus, neiesaistās konkurenci ierobežojošos, koruptīvos vai diskriminējošos darījumos. Koncerns aicina arī līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un rīkoties tā, lai neradītu interešu konflikta situācijas sadarbībā ar koncerna kapitālsabiedrībām, tostarp ievērot koncernā noteiktos dāvanu pieņemšanas ierobežojumus un nepiedāvāt koncerna darbiniekiem materiālas vērtības kā pamudinājumu vai atbildību. Slēdzot līgumus, *Latvenergo* lūdz apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem sadarbības principiem. *Latvenergo* koncerna ētikas pamatprincipi ir publicēti koncerna [mājaslapā](#).

Lomas, pienākumi un atbildība

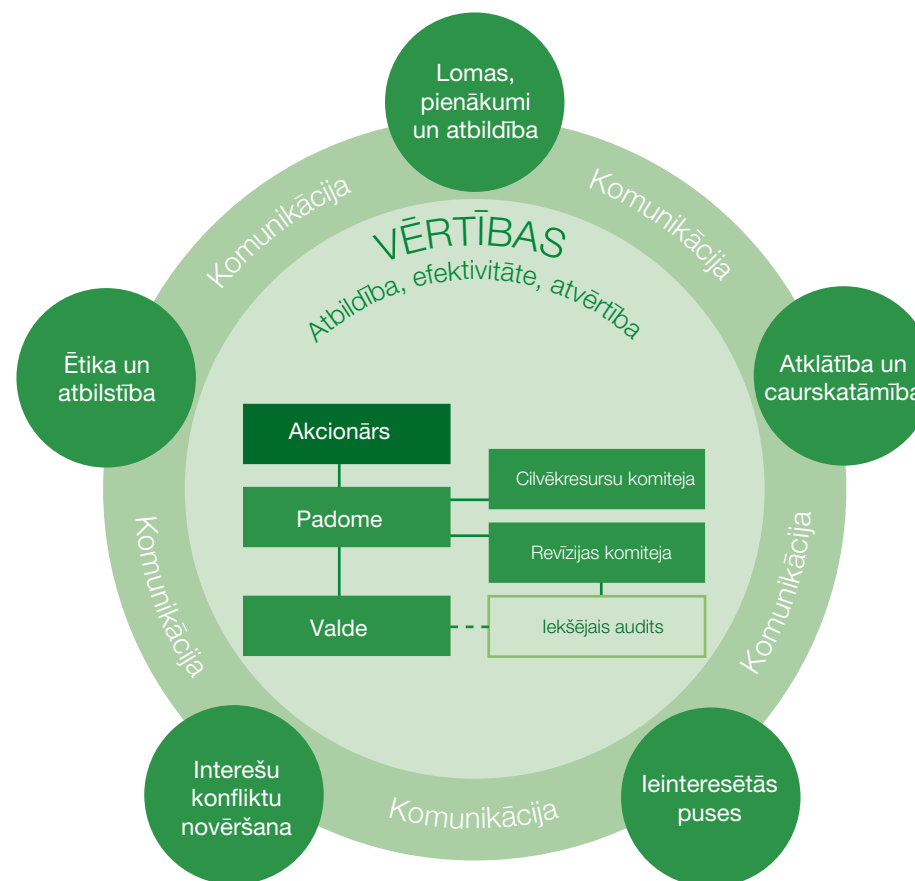
Pārvaldības institūciju lomas, pienākumi un atbildība ir skaidri noteikta ārējos normatīvajos aktos, kā arī koncerna iekšējos dokumentos. Galvenie no tiem ir sabiedrību statūti un pārvaldības institūciju nolikumi. AS „*Latvenergo*” statūti, valdes, padomes, Revīzijas un Cilvēkresursu komiteju nolikumi ir publicēti koncerna [mājaslapā](#).

Atklātība un caurskatāmība

Darbības atklātību *Latvenergo* koncerns nodrošina, publicējot dažādu finanšu un nefinanšu informāciju gan [Latvenergo mājaslapā](#), gan ārējās vietnēs, piemēram, *Nasdaq Baltic* interneta vietnē.

- *Ilgtspējas un gada pārskats* tiek publicēts reizi gadā. Gada pārskats tiek sagatavots atbilstoši ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), savukārt ilgtspējas pārskats – atbilstoši GRI vadlīnijām.
- Reizi ceturksnī tiek sagatavoti koncerna *starpperiodu finanšu pārskati* atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajām informācijas atklāšanas prasībām obligāciju emitentiem. Tāpat tiek publicēti arī AS „*Latvenergo*” un tās meitassabiedrību starpperiodu finanšu pārskati.
- Katru gadu tiek sagatavots AS „*Latvenergo*” *korporatīvās pārvaldības ziņojums* atbilstoši AS „*Nasdaq Riga*” korporatīvās pārvaldības principiem.
- Regulāri tiek rīkotas arī [virtuālās konferences](#) par koncerna finanšu rezultātiem un darbības aktualitātēm.

Korporatīvās pārvaldības modelis

Koncerna darbības atklātība un caurskatāmība ir novērtēta arī ar apbalvojumiem. AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijā, kas saņēmis *Nasdaq* biržas balvu par labākajām investoru attiecībām starp Baltijas obligāciju emitentiem.

Interesu konfliktu novēršana

Atbilstoši likumam „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļiem noteikts valsts amatpersonas statuss. Likums ierobežo padomes un valdes locekļu darbību ārpus amata pilnvarām, lai novērstu personisko vai mantisko ieinteresētību savā darbībā. Padomes un valdes locekļiem katru gadu jāiesniedz valsts amatpersonas deklarācija, norādot gūtos ienākumus, ieņemamos amatus, veiktos darījumus, līdzdalību komercdarbībā un citu informāciju.

Koncerna pārvaldības institūcijas nodrošina, ka, veicot darba pienākumus, tiek ievēroti interešu konflikta novēršanas principi. *Latvenergo* koncerna Ētikas kodeksā ir definēti interešu konflikta veidi un noteikti pasākumi, lai nepieļautu interešu konflikta situācijas. Jaunajiem darbiniekiem, uzsākot darba attiecības un parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratni un gatavību savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situācijas.

Lai veicinātu izpratni par interešu konflikta situācijām, koncernā tiek organizētas apmācības un skaidrojoši pasākumi.

Savlaicīgai interešu konflikta situāciju novēršanai *Latvenergo* koncernā ir ieviestas Interesu konflikta deklarācijas un notiek šo deklarāciju izvērtēšana un kontrole. Atbilstoši *Latvenergo* koncerna Ētikas kodeksa prasībām šādu deklarāciju reizi gadā iesniedz visu līmeņu vadītāji un vadošie speciālisti, eksperti u. c. darbinieki, kuri, pildot savus amata pienākumus, piedalās lēmumu pieņemšanā un ir nonākuši vai varētu nonākt interešu konflikta situācijās.

Ieinteresētās puses

Sadarbība un komunikācija ar ieinteresētajām pusēm ir nozīmīga *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas sastāvdaļa. *Latvenergo* koncerns apzinās savu ietekmi uz ieinteresētajām pusēm, to ietekmi uz koncernu un atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām pusēm būtiskiem jautājumiem. Vairāk informācijas par *Latvenergo* koncerna sadarbību ar ieinteresētajām pusēm sadaļā „Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm”.

2.2. PĀRVALDĪBAS INSTITŪCIJAS

Padome izveidojusi Cilvēkresursu komiteju

Akcionārs

AS „Latvenergo” 100 % kapitāla daļu pieder valstij, un to turētājs ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona. Akcionāru sapulces tiek sasauktas, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības un noteiktos termiņus.

Atbilstoši Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir valstiski svarīgs tautsaimniecības objekts, un tās akcijas nav privatizējamas vai atsavināmas.

AS „Latvenergo” akcionāru sapulces galvenie pienākumi ir:

- apstiprināt gada pārskatu un lemt par aizvadītā gada peļņas izlietošanu;
- ievēlēt un atsaukt padomes un Revīzijas komitejas locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- iecelt revidentu un noteikt viņa atlīdzību.

2017. gadā notikušas četras akcionāru sapulces. Būtiskākie 2017. gadā pieņemtie lēmumi ir 2016. gada pārskatu apstiprināšana, dividenžu izmaksa 90,1 miljona EUR apmērā, revidenta apstiprināšana, Revīzijas komitejas locekļu ievēlēšana un AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšana par 454,4 miljoniem EUR saistībā ar TEC atbalsta maksājumu kompensācijas saņemšanu.

Padome

Padome ievēlēta AS „Latvenergo” akcionāru sapulcē 2016. gada 16. decembrī, un tās pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Padomes sastāvā ir pieci locekļi – Andris Ozoliņš (padomes priekšsēdētājs), Andris Liepiņš (padomes priekšsēdētāja vietnieks), Baiba Anda Rubesa, Mārtiņš Bičevskis un Martins Sedlackis (*Martin Sedlacky*). Visi padomes locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību.

Galvenie AS „Latvenergo” padomes pienākumi ir:

- apstiprināt vidēja termiņa darbības stratēģiju;
- pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību;
- ievēlēt un atsaukt valdes locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- uzraudzīt, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāra sapulces lēmumiem.

2017. gadā notikušas 14 padomes sēdes. Tajās papildus galvenajiem pienākumiem izskatīti šādi jautājumi:

- koncerna stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma līdz 2022. gadam;
- pieteikšanās TEC atbalsta maksājumu kompensācijas saņemšanai no valsts un AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšana;
- grozījumi Revīzijas komitejas nolikumā, komitejā iekļaujot divus padomes locekļus;
- Cilvēkresursu komitejas izveide;
- iekšējās kontroles vides uzlabošana.

AS „Latvenergo” padomes nolikums ir pieejams koncerna [mājaslapā](#).

Revīzijas komiteja

AS „Latvenergo” darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja, kas par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās padomei. Izvērtējot nepieciešamās kompetences, profesionālo pieredzi un atbilstību Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām, AS „Latvenergo” akcionāru sapulce Revīzijas komitejā ievēlēja piecus locekļus uz trīs gadu pilnvaru termiņu. 2017. gada 3. martā Revīzijas komitejā ievēlēti Torbens Pedersens (*Torben Pedersen*) (Revīzijas komitejas priekšsēdētājs), Svens Dinsdorfs un Marita Salgrāve, kā arī padomes locekļi Andris Ozoliņš un Andris Liepiņš. Visi Revīzijas komitejas locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību.

Revīzijas komitejas galvenie pienākumi ir uzraudzīt:

- finanšu pārskatu sagatavošanas procesu;
- iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti;
- iekšējā audita un ārējā revidenta darbību;
- Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanu.

2017. gadā notikušas astoņas Revīzijas komitejas sēdes. Papildus ikgadējiem uzdevumiem Revīzijas komiteja veikusi revidenta atlasi 2018.–2020. gadam un iekšējā audita direktora atlasi.

Revīzijas komitejas nolikums ir pieejams [Latvenergo mājaslapā](#).

Cilvēkresursu komiteja

Atbilstoši nolikumam AS „Latvenergo” padome var veidot no padomes locekļiem sastāvošas komitejas noteiktu jautājumu skatīšanai. 2017. gada 8. martā padome ir izveidojusi Cilvēkresursu komiteju personāla vadības jautājumos. Komiteja sastāv no trim locekļiem, kurus no padomes locekļu vidus ievēlēja padome. Komitejā ievēlēti Mārtiņš Bičevskis, Baiba Anda Rubesa un Andris Liepiņš.

Cilvēkresursu komitejas uzdevums ir sagatavot priekšlikumus padomei par AS „Latvenergo” valdes, Revīzijas komitejas un iekšējā audita darbinieku atlasi, atalgojumu, darbības snieguma novērtēšanu un amatu savienošanu. 2017. gadā notikušas divas Cilvēkresursu komitejas sēdes.

Cilvēkresursu komitejas nolikums ir pieejams [Latvenergo mājaslapā](#).

Valde

AS „Latvenergo” valdē ir pieci locekļi, kurus, izvērtējot atbilstību nepieciešamajām kompetencēm, pieredzi un plānoto atbildības sfēru, uz piecu gadu pilnvaru termiņu ievēlēja padome. Valde darbojas atbilstoši statūtiem un valdes nolikumam un atskaitās padomei. Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un valdes locekļiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā.

Galvenie AS „Latvenergo” valdes pienākumi ir:

- vadīt un pārstāvēt kapitālsabiedrību;
- atbildēt par kapitālsabiedrības komercdarbību, kā arī par grāmatvedības atbilstību tiesību aktiem;
- pārvaldīt kapitālsabiedrības mantu;
- īstenot koncerna stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas.

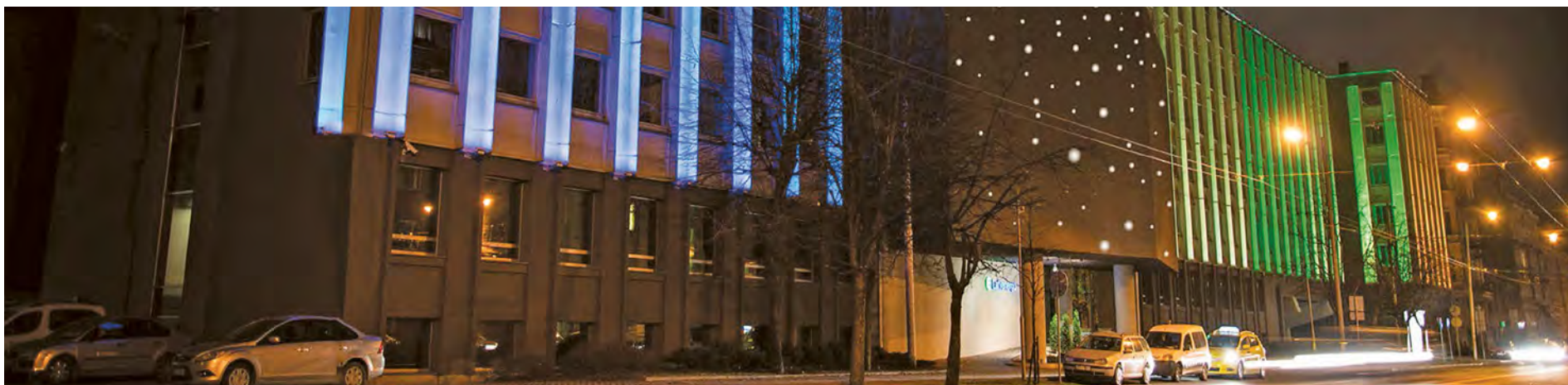
AS „Latvenergo” valde meitassabiedrībās, kurās tā ir vienīgais dalībnieks/akcionārs, pilda arī meitassabiedrības dalībnieka/akcionāra funkcijas.

Valdes locekļi ir solidāri atbildīgi par visu saistošo tiesību aktu ievērošanu, par akcionāra sapulces un padomes lēmumu izpildi un koncerna finansiālo darbību.

2017. gadā notikušas 67 valdes sēdes. Apmeklēto valdes sēžu skaits: Ā. Žīgurs (valdes priekšsēdētājs) – 67; G. Baļčūns – 62; U. Bariss – 63; M. Kuņickis – 61; G. Stafeckis – 52. Kopējais sēžu apmeklētības īpatsvars bija 91 %.

Pēc pārskata perioda beigām no 2018. gada 1. marta darbu AS „Latvenergo” valdē nolēmis pārtraukt valdes loceklis Guntis Stafeckis. Pārskata publicēšanas brīdī valde darbojas četru valdes locekļu sastāvā.

AS „Latvenergo” valdes nolikums ir pieejams [Latvenergo mājaslapā](#).

Padomes, komiteju un valdes atalgojuma politika

Padomes un valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzībai.

Padomes un valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, tam piemērojot koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). Maksimālais mēneša atlīdzības noteikšanas koeficients padomes priekšsēdētājam ir 3, kas 2017. gadā arī piemērots AS „Latvenergo” padomes priekšsēdētāja mēneša atlīdzībai. Savukārt valdes priekšsēdētājam atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem rādītājiem 2017. gadā piemērotais mēneša atlīdzības noteikšanas koeficients ir 10.

Padomes un valdes locekļa mēneša atlīdzība nedrīkst pārsniegt 90 % no attiecīgi padomes vai valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības. Valdes locekļiem ir paredzētas tiesības saņemt atalgojumu par papildu pienākumu veikšanu kapitālsabiedrībā. Valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu vienotajā mēneša atlīdzībā 20 % veido atlīdzība par galvenā izpilddirektora un virzīnu direktoru pienākumu veikšanu.

Akcionāru sapulce reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas un darbības rezultātu izvērtēšanas var lemt par prēmijas izmaksu padomes locekļiem. Prēmija nedrīkst būt lielāka par viena mēneša atlīdzības apmēru. Savukārt padome reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas noteikšanā ņem vērā kapitālsabiedrības darbības rezultātus, stratēģijas izpildi un noteikto mērķu sasniegšanu. Prēmijas apjoms nedrīkst būt lielāks par divām valdes locekļa mēnešalgām. Ar valdes locekļiem noslēgto pilnvarojuma līgumu nosacījumi paredz iespēju saņemt atsaukšanas pabalstu triju mēnešu atlīdzību apmērā gadījumā, ja valdes loceklis tiek atsaukts no pilnvaru pildīšanas pirms termiņa beigām, t. sk. sabiedrības reorganizācijas vai likvidācijas gadījumā. Atalgojuma politika neparedz iespēju izmaksāt atalgojumu akciju vai akciju opciju veidā.

Atalgojums Revīzijas komitejai noteikts Revīzijas komitejas nolikumā. Revīzijas komitejas locekļu atlīdzību nosaka akcionāru sapulce, un tās apmērs atbilst Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajai valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējai darba samaksai. Revīzijas komitejas locekļa mēneša atlīdzību nosaka uz visu pilnvaru termiņu ar tiesībām to pārskatīt reizi gadā. Revīzijas komitejas loceklis, kurš vienlaikus ir arī AS „Latvenergo” padomes loceklis, par darbu Revīzijas komitejā atlīdzību nesaņem.

Ar valdes, padomes un Revīzijas komitejas locekļiem tiek slēgts pilnvarojuma līgums, un uz viņiem nav attiecināmi Darba koplīguma noteikumi.

Atalgojums par 2017. gadu AS „Latvenergo” padomes priekšsēdētājam A. Ozoliņam ir 29 905 EUR, pārējiem padomes locekļiem – 26 914 EUR. Atalgojums par 2017. gadu katram AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas loceklim, izņemot tos, kuri vienlaicīgi ir arī padomes locekļi, ir 10 222 EUR. Cilvēkresursu komitejas locekļi atlīdzību par darbu komitejā nesaņem.

Kopējais atalgojums par 2017. gadu AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājam un galvenajam izpilddirektoram Ā. Žiguram ir 151 136 EUR; valdes loceklim un finanšu direktoram G. Baļčūnam – 135 068 EUR; valdes loceklim un komercdirektoram U. Barisam – 134 637 EUR; valdes loceklim un ražošanas direktoram M. Kuņickim – 135 457 EUR; valdes loceklim un tehnoloģiju un atbalsta direktoram G. Stafeckim – 130 610 EUR.

Iekšējais audits

Iekšējais audits ir neatkarīga AS „Latvenergo” struktūrvienība, kuras uzdevums ir palīdzēt koncernam sasniegt tā mērķus, novērtējot un uzlabojot iekšējās kontroles, risku vadības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti. Iekšējie auditi tiek veikti atbilstoši iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem. Iekšējā audita darbību pārrauga Revīzijas komiteja.

Kārtējā gada iekšējo auditu plāns tiek saskaņots ar Revīzijas komiteju. Reizi gadā, pamatojoties uz veikto auditu rezultātiem, *Latvenergo* koncerna vadībai tiek sniegts vispārējs atzinums par koncerna iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un priekšlikumi tās pilnveidei.

Iekšējais audits sagatavo un iesniedz valdei un Revīzijas komitejai savas darbības pārskatu. Tajā ietverta informācija par darbības atbilstību standartiem, veikto pašnovērtējumu, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pasākumiem.

Dividenžu politika

AS „Latvenergo” dividenžu izmaksu turpmākajos gados reglamentē Latvijas Republikas likumi „Par valsts budžetu 2018. gadam” un „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam”. Atbilstoši likumiem AS „Latvenergo” maksājamo dividenžu par valsts kapitāla izmantošanu paredzamais apjoms 2018. gadā ir 94,2 miljoni EUR, 2019. gadā – 132,9 miljoni EUR (tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodoklis) un 2020. gadā – 127,1 miljons EUR (tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodoklis). Faktisko AS „Latvenergo” dividenžu apmēru nosaka AS „Latvenergo” akcionāru sapulce pēc gada pārskata apstiprināšanas, izvērtējot iepriekšējā gada rezultātus.

Meitassabiedrību pārvaldība

Latvenergo koncerna meitassabiedrību pārvaldība tiek īstenota, izmantojot tādus galvenos pārvaldības instrumentus kā stratēģija, funkcionāli veidota organizatoriskā struktūra un politikas.

AS „Latvenergo” meitassabiedrību AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Energijas publiskais tirgotājs” valdes darbību pārrauga akcionāru sapulce, kurā AS „Latvenergo” intereses pārstāv AS „Latvenergo” valde. Savukārt meitassabiedrību *Elektrum Eesti*, *OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*, kuru darbība ir ārpus Latvijas teritorijas, pārraudzības institūcija ir to padome. Minēto meitassabiedrību padomēs ir iecelti AS „Latvenergo” darbinieki, kuru atbildībā ir AS „Latvenergo” attiecīgu darbības jomu pārraudzība. SIA „Liepājas enerģija”, kurā AS „Latvenergo” līdzdalības daļa ir 51 %, pārraudzības funkcijas veic padome sešu cilvēku sastāvā, no tiem puse ir AS „Latvenergo” pārstāvji.

2017. gadā ir notikušas izmaiņas AS „Sadales tīkls” valdē. Septembrī pilnvaru termiņš beidzās Signim Rīnam, un darbu valdē uzsāka Inga Āboliņa. 2017. gada oktobrī publiskajā telpā parādījās informācija, ka vairāki atjaunīgās elektroenerģijas ražotāji varētu būt izmantojuši nepilnības Latvijas elektroenerģijas obligātā iepirkuma sistēmā, lai saglabātu atļaujas pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Uzņemoties atbildību par konstatētajām nepilnībām elektrostaciju pieslēgšanas procesa pārraudzībā, gada nogalē darbu valdē pārtrauca Rolands Lūsveris un Andis Pinkulis. Nepilnību novēršanai ir izstrādāts aktivitāšu plāns iekšējās kontroles sistēmas pilnveidei, kura ietvaros primāri ir paredzēta darbības un atbilstības risku detalizēta izvērtēšana, iekšējās kontroles vides uzlabošana un darbinieku kompetenču paaugstināšana. 2018. gada martā darbu AS „Sadales tīkls” valdē uzsākuši Sandis Jansons un Jānis Kīrkovalds.

2017. gadā izmaiņas notikušas arī *Elektrum Eesti*, *OÜ* valdes un padomes sastāvā. Septembrī Uldis Mucinieks atstāja valdes locekļa amatu un uzsāka darbu *Elektrum Eesti*, *OÜ* padomē, savukārt valdē darbu uzsāka Andrus Līvands (*Andrus Līvands*).

AS „Latvenergo” padome

Andris Ozoliņš
padomes priekšsēdētājs

Andris Liepiņš
padomes priekšsēdētāja vietnieks

Baiba Anda Rubesa
padomes locekle

Mārtiņš Bičevskis
padomes loceklis

Martins Sedlackis
padomes loceklis

PILNVARU TERMIŅŠ

16.12.2016.-15.12.2021.

DALĪBA KOMITEJĀS

Revīzijas komitejas loceklis

16.12.2016.-15.12.2021.

Revīzijas komitejas loceklis
Cilvēkresursu komitejas loceklis

16.12.2016.-15.12.2021.

Cilvēkresursu komitejas locekle

16.12.2016.-15.12.2021.

Cilvēkresursu komitejas priekšsēdētājs

16.12.2016.-15.12.2021.

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

(2016–2018) AS „Baltic International Bank” padomes loceklis
(2013–2014) AS „Reverta” padomes loceklis
(2013–2014) AS „Kreditinformācijas birojs” padomes loceklis
(2010–2011) *DNB Bank ASA* valdes loceklis
(1999–2012) AS „DNB banka” (AS „NORD/LB Latvija”) valdes priekšsēdētājs un prezidents, valdes loceklis
(1997–1999) SIA „Irvin & Co Baltics” izpilddirektors, vecākais konsultants

(2014–2016) VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” valdes priekšsēdētājs
(2011–2014) AS „Air Baltic Corporation” padomes priekšsēdētājs
(2001–2014) Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks
(2002–2006) AS „Latvenergo” padomes loceklis
(1995–2001) BO VAS „Latvijas attīstības aģentūra” valdes loceklis, Investīciju departamenta direktors
(1994–1995) Saeimas deputāts, Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs
(1994–1994) BO VAS „Latvijas attīstības aģentūra” valdes loceklis, Investīciju departamenta direktors
(1991–1994) Ekonomikas ministrija, Ārējo ekonomisko sakaru nodaļas vecākais speciālists

(2015–pašlaik) AS „RB Rail” valdes priekšsēdētāja un izpilddirektore
(2014–pašlaik) SIA „RFactor” īpašniece un valdes priekšsēdētāja
(2012–2015) AS „Citadele Banka” padomes locekle
(2010–2013) *Statoil ASA* korporatīvās sociālās atbildības viceprezidente
(2008–2010) *Statoil Azerbaijan* direktore sadarbībai ar valsts iestādēm
(2002–2009) AS „DnB NORD Banka” padomes locekle
(2001–2008) SIA „Latvija Statoil” izpilddirektore
(1996–2000) *Statoil Baltic States* mārketinga un sabiedrisko attiecību direktore
(1994–1996) SIA „Es un partneri” īpašniece
(1993–1993) *Bell SYGMA INC.* viceprezidenta asistente
(1985–1992) *Volkswagen Group* korporatīvā tēla menedžere un starptautisko attiecību koordinatore

(2016–pašlaik) VAS „Valsts nekustamie īpašumi” padomes priekšsēdētājs
(2012–2017) LDDK viceprezidents, padomes loceklis
(2011–2016) Latvijas Komercbanku asociācijas valdes loceklis, prezidents
(2008–2011) Finanšu ministrijas valsts sekretārs
(2004–2008) Tieslietu ministrijas valsts sekretārs
(2003–2004) Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks
(2000–2003) Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieks
(1999–2000) Iekšlietu ministrijas parlamentārais sekretārs
(1999) Saeimas deputāts
(1999) Privatizācijas aģentūras padomes loceklis

(2012–pašlaik) AS „Air Baltic Corporation” valdes loceklis, operatīvās vadības direktors
(2006–2013) *The Boston Consulting Group* (Čehija) projektu vadītājs

IZGLĪTĪBA

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds biznesa vadībā (2002)
LU, diploms filozofijā (1991)

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds biznesa vadībā (2010)
Kolumbijas Universitāte (ASV), maģistra grāds starptautiskajās attiecībās (1997)
LU, maģistra grāds sabiedrības vadībā (1996)
LU, diploms ekonomikā (1993)

Jorkas Universitāte, bakalaura grāds politikas zinātnē (1974)
Shaw College, grāds biznesa administrācijā (1975)

LU, Juridiskā fakultāte, jurists (1998)

Ekonomikas Universitāte (Čehija), maģistra grāds starptautisko procesu vadībā (2006)
Ekonomikas Universitāte (Čehija), inženiera grāds ekonomikā (2006)

AS „Latvenergo” valde

Āris Žigurs
valdes priekšsēdētājs
un galvenais izpilddirektors

Guntars Baļčūns
valdes loceklis
un finanšu direktors

Uldis Bariss
valdes loceklis
un komercdirektors

Māris Kuņickis
valdes loceklis
un ražošanas direktors

Guntis Stafeckis
valdes loceklis un tehnoloģiju un
atbalsta direktors (līdz 01.03.2018.)

PILNVARU TERMIŅŠ

16.11.2015.–15.11.2020.

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

(2016–pašlaik) Augstākās izglītības padomes loceklis
(2015–pašlaik) LDDK padomes loceklis
(2013–pašlaik) AS „Latvenergo” galvenais izpilddirektors
(2011–pašlaik) LLU Padomnieku konventa loceklis
(2011–pašlaik) RTU Padomnieku konventa priekšsēdētājs
(2011–pašlaik) Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālās komitejas viceprezidents
(2010–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs
(2010–pašlaik) EURELECTRIC Direktoru padomes loceklis
(1996–2010) AS „Rīgas siltums” prezidents un valdes priekšsēdētājs

IZGLĪTĪBA

RTU, inženierzinātņu doktora grāds enerģētikas nozarē (2009)
RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadīšanā (2004)
LLU, Tehniskā fakultāte, inženieris-mehāniķis (1988)

16.11.2015.–15.11.2020.

(2016–pašlaik) *Elektrum Eesti, OÜ* padomes loceklis
(2016–pašlaik) *Elektrum Lietuva, UAB* padomes loceklis
(2016–pašlaik) Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta padomes loceklis
(2015–pašlaik) AS „Latvenergo” finanšu direktors
(2015–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes loceklis
(2014–2015) AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” valdes loceklis
(2005–2015) AS „Latvenergo” Biznesa plānošanas un kontroles direktors, Korporatīvās stratēģijas funkcijas projektu vadītājs

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadībā (2016)
LU, maģistra grāds ekonomikā (2005)
Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā (2003)

16.11.2015.–15.11.2020.

(2013–pašlaik) AS „Latvenergo” komercdirektors
(2010–pašlaik) *Elektrum Eesti, OÜ* padomes priekšsēdētājs
(2010–pašlaik) *Elektrum Lietuva, UAB* padomes priekšsēdētājs
(2005–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes loceklis
(2005) AS „Latvenergo” sadales tīklu reorganizācijas projekta direktors
(2002–2004) AS „Latvenergo” Ekonomikas departamenta direktors
(1996–2002) SIA „Lattelekom” Finanšu plānošanas un kontroles nodaļas vadītājs, Vadības grāmatvedības sektora vadītājs

RTU, inženierzinātņu doktora grāds vides zinātnē (2017)
Rīgas Ekonomikas augstskola, profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (2008)
LU, maģistra grāds ekonomikā (2004)

16.11.2015.–15.11.2020.

(2013–pašlaik) AS „Latvenergo” ražošanas direktors
(2012–pašlaik) EURELECTRIC Direktoru padomes locekļa vietnieks
(2011–pašlaik) LEEA valdes loceklis
(2010–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes loceklis
(2006–2010) Rīgas P/A „Rīgas gaisma” direktors, izpilddirektors

LU, Fizikas un matemātikas fakultātes maģistra grāds (2005)
RTU, Elektrisko staciju, tīklu un sistēmu fakultātes bakalaura un inženiera grāds (2002)

16.11.2015.–01.03.2018.

(2016–2018) AS „Latvenergo” tehnoloģiju un atbalsta direktors
(2015–2018) AS „Latvenergo” valdes loceklis
(2011–2015) AS „Latvijas elektriskie tīkli” izpilddirektors un valdes priekšsēdētājs
(2010–2011) AS „Siltumelektroprojekts” izpilddirektors
(1995–2009) SIA „Siemens” izpilddirektors, Enerģētikas nodaļas vadītājs, Enerģētikas un Transporta sistēmu nodaļas vadītājs
(1995) AS „Latvenergo” Daugavas HES Tehniskā un ražošanas departamenta vadītāja vietnieks

RTU, Profesionālais maģistra grāds elektroenerģētikā (1986)

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja

Torbens Pedersens
Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Marita Salgrāve
Revīzijas komitejas locekle

Svens Dinsdorfs
Revīzijas komitejas loceklis

PILNVARU TERMIŅŠ

03.03.2017.–02.03.2020.

03.03.2017.–02.03.2020.

03.03.2017.–02.03.2020.

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

(2015–pašlaik) *Electronic House, UAB* padomes loceklis
(2013–pašlaik) Viļņas Starptautiskās skolas akcionāru pārstāvis
(2012–pašlaik) AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas priekšsēdētājs
(2012–pašlaik) *Baltic Engineers, UAB* valdes priekšsēdētājs
(2011–2016) Dānijas Tirdzniecības kameras Lietuvā padomes loceklis
(2013–2014) *Rus-Agro Team AS* valdes loceklis
(2001–2010) *Deloitte* partneris
(1994–2001) *Arthur Andersen* partneris

(2017–pašlaik) Starptautiskās augstāko revīzijas iestāžu organizācijas INTOSAI Profesionālo revīzijas un labas pārvaldības standartu padomes locekle
(2015–pašlaik) AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas locekle
(2015–pašlaik) Latvijas Republikas valsts kontrolpārvaldes padomniece stratēģiskajos jautājumos
(2007–2015) Latvijas Republikas Valsts kontroles padomes locekle un Ceturtā revīzijas departamenta direktore
(1998–2007) Centrālās finanšu un līgumu aģentūras direktora vietniece un Programmu vadības departamenta direktore, vecākā iepirkumu speciāliste
(1993–1998) AS „Ramboll” projektu vadītāja

(2017–pašlaik) IPAS „INDEXO” padomes loceklis
(2015–pašlaik) AS „Elko Grupa” direktors un valdes loceklis
(2012–pašlaik) AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas loceklis
(2006–2014) AS „Elko Grupa” finanšu direktors un valdes loceklis
(2004–2006) AS „Sirowa Riga” finanšu direktors
(1998–2004) AS „Air Baltic Corporation” viceprezidents stratēģiskās attīstības jautājumos un biznesa kontroles direktors

IZGLĪTĪBA

Orhūsas Biznesa skola, maģistra grāds ekonomikā un auditā (1974)
Zvērināta grāmatveža kvalifikācija (Dānija)

Sint-Aloysius Ekonomikas augstskola (EHSAL) (Beļģija), maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (1998)
LU, profesionālās izglītības atestāts par ekonomistu (grāmatveža) kvalifikācijas iegūšanu (1997)
Oksfordas Naftas un enerģētikas koledža, profesionālās izglītības diploms par enerģētikas un vides speciālista kvalifikācijas iegūšanu (1995)
LU, maģistra grāds analītiskajā ķīmijā (1988)

Stokholmas Ekonomikas augstskola, maģistra grāds finansēs un ekonomikā (2003)
Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un biznesa administrēšanā (1998)

2.3. KONCERNA VADĪBA

Koncerna vadība tiek īstenota atbilstoši stratēģiskajiem virzieniem

102-18

Latvenergo koncerna vadības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi. Lai nodrošinātu efektīvu koncerna pārvaldību, lēmumu pieņemšanu un mērķu sasniegšanu, ir nodalīta stratēģiskā un operatīvā vadība.

Koncerna stratēģisko vadību nodrošina valde, kurai atbilstoši Komerclikumam noteikta solidāra atbildība, bet operatīvo vadību nodrošina virzienu direktori, kuriem savukārt noteikta individuāla atbildība. Valdes galvenais uzdevums ir vadīt koncernu, lai sasniegtu stratēģijā noteiktos mērķus. Valde vismaz reizi ceturksnī atskaitās padomei un reizi gadā – akcionāram. Savukārt virzienu direktori veic AS „Latvenergo” operatīvo vadību, kas ietver izvirzīto mērķu sasniegšanu, stratēģijas un izstrādāto politiku ieviešanu un citu ikdienas pienākumu izpildi atbilstoši deleģējumam.

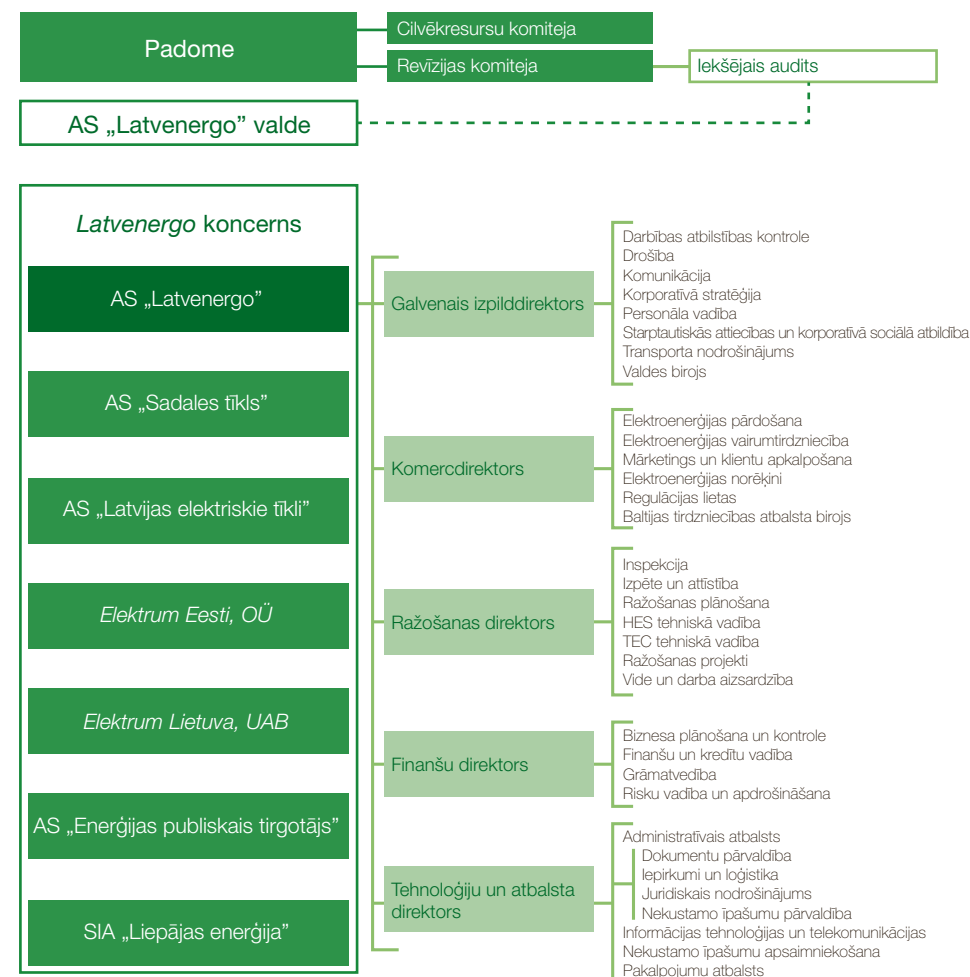
Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi un zināšanas par koncerna darbību, virzienu direktoru pienākumus pilda AS „Latvenergo” valdes locekļi. Virzienu direktoru pienākumu sadalījums pārskata gada beigās:

- **Āris Žigurs** – galvenais izpilddirektors;
- **Guntars Baļčūns** – finanšu direktors;
- **Uldis Bariss** – komercdirektors;
- **Māris Kuņickis** – ražošanas direktors;
- **Guntis Stafeckis** – tehnoloģiju un atbalsta direktors.

Virzienu direktoriem ir skaidri definētas atbildības jomas un padotībā esošās funkcijas. Virzienu direktori individuāli atskaitās galvenajam izpilddirektoram par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību, nodrošina sava virziena sadarbību ar citu virzienu funkcijām un lēmumu pieņemšanu atbilstoši koncerna stratēģijai. Savukārt galvenais izpilddirektors par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību atskaitās valdei. Virzieni ir veidoti un direktoru atbildība ir noteikta atbilstoši koncerna stratēģiskajiem uzdevumiem.

2017. gadā nolūkā optimizēt AS „Latvenergo” komercdarbības veikšanai nepieciešamo organizācijas struktūru un lēmumu pieņemšanas procesu ir veiktas izmaiņas Ražošanas virziena struktūrā. Līdzšinējās Ražošanas projektu un Eksploataācijas projektu funkcijas ir apvienotas vienā – Ražošanas projektu funkcijā. Tāpat ir mainīta Darbības atbilstības kontroles funkcijas vieta organizācijas struktūrā, nosakot tiešo padotību galvenajam izpilddirektoram.

Latvenergo koncerna organizatoriskā struktūra

2.4. IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA UN RISKU VADĪBA

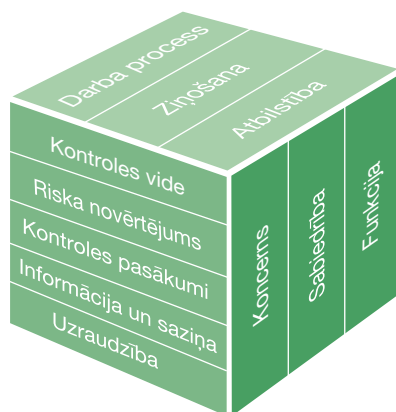
Pastāvīgi pilnveidojam iekšējās kontroles sistēmu

Iekšējās kontroles sistēma

102-11 Lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu, sekmīgu darbības pārraudzību un efektivitāti, koncernā ir izveidota un pastāvīgi tiek pilnveidota iekšējās kontroles sistēma. Tā ir veidota, ņemot vērā *COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)* standartu, kas ir viens no starptautiski atzītiem iekšējās kontroles pieejas standartiem. Trīs galvenie iekšējās kontroles sistēmas mērķi:

- koncerna darba procesu efektivitāte;
- sniegtas informācijas ticamība;
- darbības atbilstība normatīvajiem aktiem.

COSO kubs

Darba procesu efektivitāte

Latvenergo koncerna darba procesa mērķis ir darba efektivitāte un lietderība. Lai turpinātu celt *Latvenergo* koncerna konkurētspēju un nostiprinātu enerģētikas uzņēmuma pozīcijas reģiona dinamiski mainīgajā tirgū, stratēģijas periodā līdz 2022. gadam plānots īstenot efektivitātes programmu, kas paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju.

Ziņošana

Ziņošana ietver gan iekšējos, gan ārējos ziņojumus par finanšu un nefinanšu darbību. Sniegtas informācijas ticamība nodrošina *Latvenergo* koncerna vadību ar precīzu un pilnīgu

informāciju, kas tiek izmantota lēmumu pieņemšanā un uzņēmuma darbības uzraudzībā. Savukārt ārējie ziņojumi nodrošina investoru un citu ieinteresēto pušu informētību par uzņēmuma finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

Atbilstība

Latvenergo koncerns veic savu darbību atbilstoši normatīvajiem aktiem. Lai nodrošinātu atbilstību normatīvajiem aktiem, regulāri tiek pārskatīti iekšējie normatīvie akti, to atbilstība ārējam regulējumam, kā arī identificēti un novērtēti iespējamie riski un izstrādātas papildu kontroles.

Lai sasniegtu augstāk minētos mērķus gan *Latvenergo* koncerna, gan meitassabiedrību, gan funkciju līmenī, tiek pastāvīgi pilnveidoti iekšējās kontroles sistēmas elementi:

- kontroles vide;
- risku novērtēšana;
- kontroles pasākumi;
- informācijas apmaiņa un saziņa;
- uzraudzība.

Kontroles vide

Koncerna vadība veicina uz godprātīgiem principiem balstītu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu koruptīvas un krāpnieciskas darbības riskus un veicinātu kontroles vides pilnveidi. Visos organizācijas līmeņos ir noteiktas konkrētas atbildīgās personas par kontroļu izveidi un veikšanu. Lai veicinātu darbinieku izpratni par iekšējās kontroles vidi un procesiem, koncerns regulāri veic darbinieku apmācības. Iekšējā audīta funkcija ik gadu sniedz vispārēju atzinumu par iekšējās kontroles vides darbības efektivitāti un izstrādā ieteikumus kontroles vides pilnveidei.

Risku novērtēšana

Latvenergo koncerns nepārtraukti pilnveido risku vadības procesu, lai pielāgotos mainīgajai uzņēmējdarbības videi un tirgus attīstības tendencēm. Risku novērtēšanas process arvien vairāk tiek integrēts visos uzņēmuma pārvaldības procesos. Vairāk par koncerna risku vadības procesu un būtiskākajiem riskiem skatīt sadaļā „Risku vadība”.

Kontroles pasākumi

Latvenergo koncernā ir ieviesti un pastāvīgi tiek pilnveidoti integrēti kontroles pasākumi – koncerna pārvaldības politikas, struktūrvienību nolikumi, darbinieku pienākumu un atbildības sadalījumi utt. To uzdevums ir veicināt uzņēmuma stratēģijas īstenošanu un mērķu sasniegšanu, nodrošinot ētiskām normām atbilstošu, ekonomisku, produktīvu un efektīvu darbību.

Informācijas apmaiņa un saziņa

Latvenergo koncerna iekšējās informācijas aprites un kontroles sistēmas nodrošina pārbaudītu, precīzu un ticamu informāciju komunikācijai gan koncerna iekšienē, gan ar ārējām ieinteresētajām pusēm.

Latvenergo koncerna vadība regulāri informē darbiniekus gan par ilgtermiņa, gan īstermiņa plāniem. Galvenie informācijas apmaiņas un saziņas kanāli ir intranets, darbinieku žurnāls „*Latvenergo Vēstis*”, iekšējās lietvedības sistēmas, elektroniskā saziņa, iekšējās datu bāzes, darbinieku forumi un semināri. Lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, tiek veiktas iekšējās viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Tiek veidotas arī darba grupas, kurās deleģē pārstāvjus ar dažādām prasmēm, iemaņām un kompetencēm, lai nodrošinātu darbinieku viedokļu un zināšanu apmaiņu, kā arī veicinātu darbinieku motivāciju un iesaisti lēmumu pieņemšanā. Lai veicinātu darbinieku izpratni par iekšējās kontroles sistēmu, koncerns veic darbinieku apmācības.

Uzraudzība

Koncerna vadība atbild par regulāru kontrolju novērtēšanu un uzlabošanu. Savukārt vadības darba izpildes uzraudzību veic padome (līdz padomes izveidošanai 2016. gada decembrī – akcionāru sapulce), Revīzijas komiteja un Iekšējais audits. Ārējais revidents sniedz atzinumu par finanšu pārskatu atbilstību. Visas minētās institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā.

Pārraudzības institūcijas			
Institūcija	Darbības mērķis	Pārraudzības jomas un uzdevumi	Ziņošana
Revidents	Izteikt viedokli par koncerna finanšu pārskatu atbilstību SFPS	- Finanšu pārskatu revīzija un ilgtspējas pārskata pārbaude; - grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu vadības grāmatvedības aplēšu pamatotības novērtēšana.	Reizi gadā pēc konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanas revidents sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei.
Padome	Pārstāvēt akcionāra intereses akcionāru sapulcē starplaiķā un uzraudzīt valdes darbu	- Valdes darbības uzraudzība; - sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšana; - Revīzijas komitejas darba vērtēšana; - sabiedrības darbības atbilstības likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem uzraudzība.	Ne retāk kā vienu reizi gadā padome sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei.
Revīzijas komiteja	Uzraudzīt koncerna finanšu pārskatu sagatavošanu un iekšējās kontroles sistēmu darbību, veicinot uzņēmuma darbības caurskatāmību	- Finanšu pārskatu sagatavošanas uzraudzība; - iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes uzraudzība; - iekšējā audita un revidenta darbību, kā arī Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība; - zvērināta revidenta atlases procesa nodrošināšana.	Ne retāk kā vienu reizi gadā Revīzijas komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās padomei.
Cilvēkresursu komiteja	Nodrošināt padomes uzraudzības funkcijas cilvēkresursu pārvaldības jomā	- Valdes, Revīzijas komitejas un Iekšējā audita darbinieku atlases nodrošināšana; - valdes, Revīzijas komitejas un Iekšējā audita darbinieku atalgojuma, darbības snieguma, kā arī amatu savienošanas izvērtēšana.	Cilvēkresursu komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās padomei.
Iekšējais audits	Novērtēt un palīdzēt pārvaldes institūcijām un struktūrvienībām uzlabot riska pārvaldības, iekšējās kontroles un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti	Iekšējās kontroles, riska pārvaldības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitātes novērtēšana, ieteikumu izstrāde to uzlabošanai un to īstenošanas uzraudzība.	Katru ceturksni Iekšējais audits atskaitās Revīzijas komitejai par veiktajiem auditu un audita ieteikumu ieviešanas statusu.

Risku vadība

Latvenergo koncerna risku vadības mērķis ir savlaicīgi identificēt un pārvaldīt būtiskākos koncerna riskus, nodrošinot koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu un samazinot potenciālos zaudējumus vai kaitējumu reputācijai.

Risku vadība Latvenergo koncernā ir integrēta gan stratēģijas izstrādes un ieviešanas procesos, gan operatīvajā darbībā. Koncerna risku vadības pamatprincipi ir noteikti Risku vadības politikā. Risku vadības process paredz nepārtrauktu risku identificēšanu, novērtēšanu un pārvaldīšanu.

Koncerna būtiskākie riski ir iedalīti četrās kategorijās:

- stratēģiskie riski** – riski, kas saistīti ar koncerna stratēģiskajiem jautājumiem, piemēram, ar nozares attīstību, jaunu konkurentu ienākšanu tirgū un stratēģiski nozīmīgu projektu īstenošanu. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir izmaiņu un attīstības tendenču monitorings enerģētikas nozarē, politiskajā vidē, līdzdalība aktualitātēs, kas skar koncerna darbības sfēru, kā arī nepieciešamo izmaiņu izvērtēšana un ieviešana koncernā;
- darbības riski** – riski, kas saistīti ar koncerna darbības specifiku: enerģijas ražošanu, elektrostaciju uzturēšanu un darbības nodrošināšanu, enerģijas piegādi un sadali. Darbības riski saistīti arī ar aktīvu bojāeju, cilvēku veselību un drošību, informācijas tehnoloģijām, ietekmi uz vidi un citiem jautājumiem. Darbības riski izriet no nepilnīgiem vai nepietiekami efektīviem procesiem un sistēmām, no darbinieku kļūdām vai nepietiekamas kompetences, kā arī no iekārtu bojājumiem vai ārējiem notikumiem. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir iekšējās kontroles sistēmas nepārtraukta attīstīšana, uzturēšanas un attīstības plānu izveide un lietošana, apdrošināšanas pakalpojumu izmantošana.
- finanšu riski** – riski, kas saistīti ar koncerna darbības finansēšanu. Koncerns ir pakļauts dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskiem, kredīriskam, likviditātes un naudas plūsmas riskam. Finanšu risku vadības ietvaros Latvenergo koncerns izmanto finanšu risku kontroles un veic dažādus risku ierobežošanas pasākumus. Koncerns izmanto ilgtermiņa fiksētas cenas piegāžu līgumus ar klientiem, elektroenerģijas atvasinātos finanšu instrumentus, dabasgāzes piegādes par fiksētu cenu, sabalansētu finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu. Naudas plūsmas risks tiek ierobežots, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, kas ļauj pildīt esošās un paredzamās saistības, kā arī kompensēt naudas plūsmas svārstības. Finanšu risku ierobežošanas ietvaros tiek vērtēti un pārraudzīti arī nodokļu, finanšu pārskatu un atskaišu riski;
- juridiskie un atbilstības riski** – riski, kas izriet no ES un Latvijas Republikas institūciju izdotiem noteikumiem un regulējumiem. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir koncerna darbības sfēru ietekmējošu izmaiņu un attīstības tendenču monitorings juridiskajā vidē, līdzdalība jaunu normatīvo dokumentu izstrādes procesā, kā arī nepieciešamo izmaiņu ieviešana koncernā. Savukārt, lai mazinātu jebkāda veida ļaunprātīgu, nepareizu vai nelikumīgu rīcību personīgā labuma gūšanai, koncernā ir izveidota Darbības atbilstības un kontroles funkcija. Tā organizē un vada darbības atbilstības kontroles procesu, nodrošinot efektīvu krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanu Latvenergo kapitālsabiedrībās. Nozīmīgs šī riska vadības instruments ir pastāvīga koncerna darbinieku apmācība un kontrole.

Koncerna identificētie būtiskākie riski tiek analizēti Iekšējās darba grupās un Risku vadības komitejā, kas ir īpaši izveidota risku vadības pārraudzības institūcija AS „Latvenergo” valdes līmenī. Analīzes ietvaros tiek novērtēta riska iespējamība un ietekme, apzinātas kritiskās kontroles un izstrādāti risku mazinājoši pasākumi, kā arī uzraudzīta kritisko kontrolju īstenošana un risku mazinājošo pasākumu ieviešana. Identificētie riski tiek sasaistīti ar Iekšējā audita sistēmu, ļaujot risku novērtējumus izmantot arī Iekšējā audita aktivitāšu plānošanā.

2.5. KONCERNA IEPIRKUMI

Koncerns ievēro un aicina arī līgumpartnerus ievērot ētikas un godprātīgas sadarbības principus

102-9 Saimnieciskās darbības nodrošināšanai *Latvenergo* koncerns veic elektroenerģijas, energoresursu (dabaszgāze, šķeldā un dīzeldegviela), kā arī dažādu veidu būvdarbu, preču un pakalpojumu iegādi. 102-10 Kopējās iepirkumu izmaksas 2017. gadā ir aptuveni 670 miljoni EUR, no tām aptuveni 50 % ir būvdarbu, preču un pakalpojumu izmaksas, aptuveni 30 % – elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas un aptuveni 20 % – energoresursu izmaksas.

Lielāko daļu iepirkumu koncerns veic no piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem Baltijā un Ziemeļvalstīs. Kopējais piegādātāju skaits pārsniedz 3,5 tūkstošus.

Iepirkumu veidi 2017. gadā

Iepirkumu veikšanā *Latvenergo* koncerns ievēro ES un Latvijas Republikas, kā arī to valstu normatīvos aktus, kuru teritorijā tas veic komercdarbību. Koncerna iepirkumu pamatprincipi izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2014/24/ES un 2014/25/ES un Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma prasībām. Koncerns tiecas izmantot līdzekļus iespējami efektīvi un piegādātāju izvēlē nodrošina konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi, kā arī ievēro iepirkuma atklātības principu.

Latvenergo koncerns aicina līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un, slēdzot līgumus, lūdz apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem sadarbības principiem. Ētikas pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti koncerna mājaslapā.

Efektīvākai iepirkumu veikšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota būvdarbu un pakalpojumu piegādātāju kvalifikācijas sistēma nolūkā atlasīt un uzturēt kvalificētu piegādātāju reģistru. Šajā sistēmā ir iekļauti 24 būvdarbu un projektēšanas veidi, kuru izpildei ir kvalificējušies 96 būvdarbu veicēji un projektētāji.

Būvdarbu, preču un pakalpojumu iepirkums

2017. gadā *Latvenergo* koncerna būvdarbu, preču un pakalpojumu izmaksas bija aptuveni 350 miljoni EUR jeb aptuveni 50 % no kopējām iepirkumu izmaksām. Būtiskāko daļu būvdarbu, preču un pakalpojumu iepirkumā veido investīcijas gan esošo aktīvu atjaunošanā, gan jaunu izveidē. 2017. gadā koncerns veicis investīcijas 243,8 miljonu EUR apmērā. Lai nodrošinātu augstu tīkla pakalpojumu kvalitāti, tehniskos rādītājus un darbības drošumu, ievērojams investīciju apjoms ieguldīts tīklu modernizācijā. Pārskata gadā tīklu aktīvos ieguldīti 65 % no kopējām investīcijām. Koncerns turpina arī Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukciju, kurā pārskata gadā investēti 41,8 miljoni EUR.

Pārējās būtiskākās būvdarbu, preču un pakalpojumu iepirkuma izmaksas veido materiālu un remontu, kā arī dažādu pakalpojumu iepirkumu izmaksas. Vairāk nekā 90 % no tām ir AS „Latvenergo” un AS „Sadaleks” izmaksas.

Elektroenerģijas iepirkums

Iepirktā elektroenerģija (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Iepirktā elektroenerģija	GWh	3 656	5590	4 701	4 081	3 544

2017. gadā *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas bija aptuveni 200 miljoni EUR, kas veido ap 30 % no kopējām iepirkumu izmaksām. Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas ietver arī palīgpakalpojumu izmaksas, kā arī elektroenerģijas nākotnes darījumu, kas veikti cenu risku samazināšanas nolūkos, izmaksas. Kopējais vairumtirzniecībā iepirktais elektroenerģijas un elektroenerģijas palīgpakalpojumu apjoms 2017. gadā sasniedza 3 544 GWh, kas ir par 13 % mazāk nekā gadu iepriekš. To galvenokārt ietekmēja lielāka elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES. Visu *Latvenergo* koncerna ražotnēs saražoto elektroenerģiju koncerns pārdod un vienlaikus klientu patēriņam nepieciešamo elektroenerģiju iegādājas Eiropas vadošajā starptautiskajā elektroenerģijas biržā *Nord Pool*, kas nodrošina iepirkumu pilnīgu caurskatāmību.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas iegādes process ir vērsts uz izmaksu optimizēšanu un nodrošina ekonomisku ieguvumu gan *Latvenergo* koncernam, gan tā klientiem. Rīgas TEC un Daugavas HES ražošanas apjomi ir sasaistīti ar ekonomiski ekvivalenta klientu portfeļa apjomiem, tādējādi sasniedzot izmaksu efektivitāti un vienlaikus izslēdzot iekšējos cenu riskus starp pārdošanas un iegādes darījumiem. Koncerna klientu portfeli iespējams veidot lielāku nekā koncerna ražošanas apjoms, cenu risku vadībā papildus piesaistot elektroenerģijas finanšu instrumentus un izmantojot koncerna ražošanas aktīvu elastību, operatīvi mainot elektroenerģijas piegādes avotu – starp biržu un izstrādi savās elektrostacijās. Tādējādi var īstenot gan saražotās elektroenerģijas pārdošanas peļņas potenciālu, gan klientiem nepieciešamās elektroenerģijas iepirkuma izmaksu samazināšanas iespējas un ierobežot *Latvenergo* koncerna pakļautību tirgus cenu svārstību riskam. Turklāt Rīgas TEC nodrošina iespēju stabilizēt elektroenerģijas cenu reģionā.

Energoresursu iepirkums

Patērētā kurināmā apjomi (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Dabaszgāze*	tūkst.nm ³	597 846	517 119	569 004	598 425	465 741
Šķelda	ber.m ³	169 801	233 786	216 645	232 792	255 352
Dīzeldegviela	m ³	5	111	120	18	12

*no 2017. gada ietver arī pārdoto dabaszgāzes apjomu

Latvenergo koncerna energoresursu iepirkumu veido dabaszgāze, šķelda un dīzeldegviela. 2017. gadā to izmaksas bija aptuveni 120 miljoni EUR jeb aptuveni 20% no kopējām iepirkumu izmaksām. Vairāk nekā 90 % no kurināmā izdevumiem veidojas Rīgas TEC ražotnēs, pārējie – Liepājas ražotnēs un Ķeguma katlumājā.

Dabaszgāze veido lielāko daļu no *Latvenergo* koncerna kurināmā izmaksām. To kā pamata kurināmo izmanto Rīgas TEC un daļēji – arī Liepājas ražotnēs.

Līdz 2017. gada 3. aprīlim monopola tiesības uz dabaszgāzes tirdzniecību un sistēmas izmantošanu piederēja AS „Latvijas Gāze”. Kopš tirgus atvēršanas jebkuram lietotājam ir tiesības brīvi izvēlēties dabaszgāzes tirgotāju un jebkuram sistēmas lietotājam ir tiesības piekļūt dabaszgāzes sistēmai par SPRK apstiprinātiem tarifiem. Kopš 2017. gada 1. jūnija *Latvenergo* koncerns patstāvīgi organizē dabaszgāzes piegādes Rīgas TEC ražotnēm, iepērkot dabaszgāzi vairumtirgū. Savukārt SIA „Liepājas enerģija” dabaszgāzi pērk no AS „Latvijas Gāze”.

2017. gadā *Latvenergo* koncernā patērēti 466 milj. nm³ jeb 4 907 GWh dabaszgāzes, kas ir par 22 % mazāk nekā pērn. Ikgadējais dabaszgāzes patēriņš *Latvenergo* koncerna ražotnēs iepriekšējos gados svārstās no 500 līdz 600 miljoniem nm³, un tas ir atkarīgs no siltumenerģijas pieprasījuma un tirgus apstākļiem. Turklāt 2017. gadā Rīgas TEC-2 zonā darbu uzsākuši trīs jauni siltuma ražotāji, līdz ar to palielinot konkurenci siltumenerģijas tirgū.

Rūpējoties par siltumapgādes drošumu gadījumos, kad avārijas kārtā nav pieejama dabaszgāzes piegāde, Rīgas TEC tiek glabāts rezerves kurināmais – dīzeldegviela. To izmanto arī SIA „Liepājas enerģija” katlumājā. Dīzeldegvielas iepirkums koncernā veido nebūtisku daļu no kopējām energoresursu iepirkuma izmaksām.

Liepājas ražotnēs un Ķeguma katlumājā elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgo energoresursu – šķeldu, kas 2017. gadā veidoja aptuveni 2 % no kopējām energoresursu iepirkuma izmaksām.

Šķeldas un dīzeldegvielas, līdzīgi kā pārējo preču un pakalpojumu, iegāde notiek brīvas konkurences apstākļos.

2.6. SADARBĪBA AR IEINTERESĒTAJĀM PUSĒM

Nodrošinām ieinteresēto pušu daudzveidīgu iesaisti savā darbībā

102-40 *Latvenergo* koncerna darbība ietekmē plašu ieinteresēto pušu loku. Izvērtējot savas darbības sociālo, vides un ekonomisko ietekmi, koncerns nodrošina ieinteresēto pušu daudzveidīgu iesaisti savā darbībā.

102-42 Iekšēju un ārēju apspriežu rezultātā *Latvenergo* koncerns ir identificējis ieinteresētās puses, kas sagrupētas ieinteresēto pušu shematiskā attēlojumā. Ieinteresētās puses izvērtētas pēc to ietekmes uz koncerna darbību un *Latvenergo* koncerna ietekmes uz tām. Izvērtējums ir veikts ekonomiskajā, sabiedrības, atbildības par produktu, vides, kā arī darbinieku un darba vides jomā. Identifikācija un grupēšana veikta, ņemot vērā *GRI* vadlīnijas un AA1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm (SES) standartu – labās prakses paraugu kvalitatīvai ieinteresēto pušu iesaistei gan stratēģiskā, gan operatīvā līmenī.

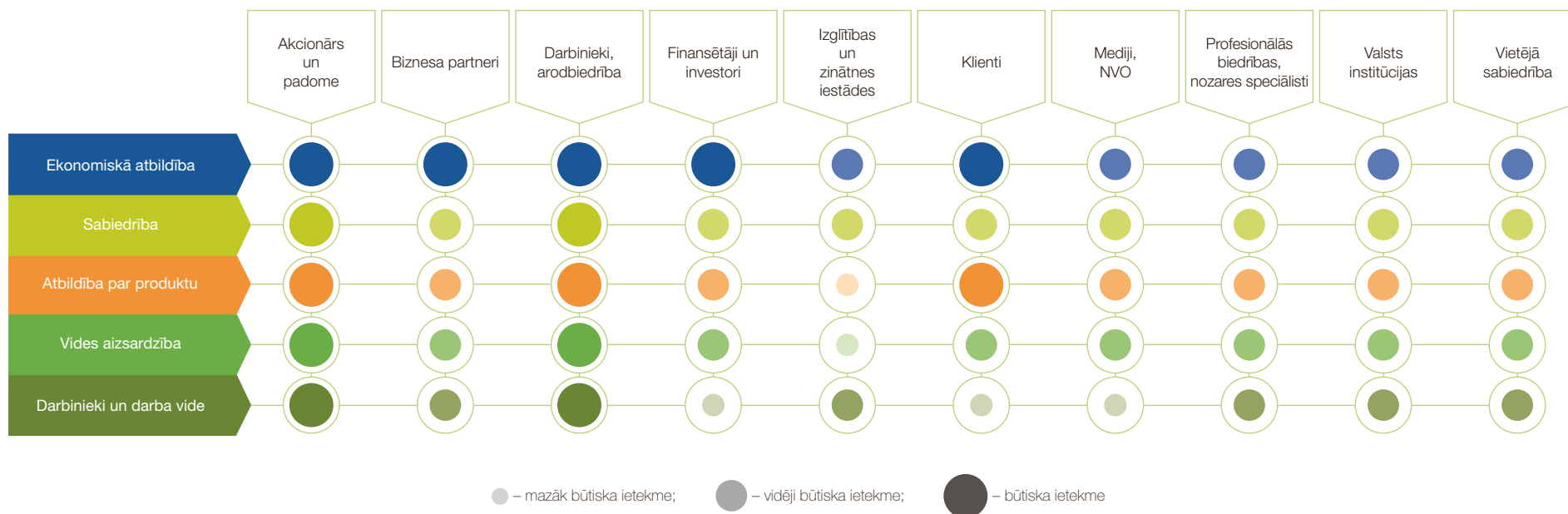
Latvenergo koncerna sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos sadarbības līmeņos:

- konsultācijas – aktuālu jautājumu noskaidrošana;
- sarunas – kolektīva apspriešanās;
- iesaiste – viedokļu apmaiņa bez kopējas lēmuma pieņemšanas un sadarbības;
- partnerība – kopēja lēmuma pieņemšana un sadarbība.

Latvenergo koncerns 2017. gadā turpina ilgtspējas, sociālās atbildības un korporatīvās pārvaldības labās prakses popularizēšanu. Koncerns dalījies ar savu pieredzi Pārresoru koordinācijas centra, Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un LDDK organizētajās konferencēs.

Informāciju par ieinteresēto pušu un koncerna kopīgi noteiktiem ilgtspējas aspektiem skatīt sadaļā „Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana”.

Latvenergo koncerna ieinteresētās puses

Ieinteresētās puses				
Ieinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati/ilgtspējas aspekti	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Akcionārs un padome	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, padomes locekļi	- Koncerna stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; - koncerna ieguldījums valsts ekonomikā; - enerģijas ražošanas efektivitāte; - elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem un tās īpatsvara palielināšana; - ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs; - ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni.	Informācija par akcionāru un padomi pieejama sadaļā „Pārvaldības institūcijas”.	Partnerība
Biznesa partneri	Būvuzņēmēji un iekārtu piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji, energoresursu piegādātāji, enerģijas ražotāji un tirgotāji, pārvades sistēmas operatori u. c.	- Skaidri un atklāti iepirkumu konkursi; - elektroenerģijas pārvade un sadale, dabasgāzes pārvade; - elektroenerģijas obligātais iepirkums (OI) un subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN); - elektroenerģijas starpsavienojumu attīstība; - enerģijas ražošanas efektivitāte.	Koncerns regulāri informē biznesa partnerus par ētikas principiem, kā arī uztur un regulāri atjauno Kvalificēto pretendentu reģistru un aicina partnerus iesniegt pieteikumus to iekļaušanai kvalifikācijas sistēmā. Koncerns veic regulāras esošo un potenciālo biznesa partneru aptaujas, nosakot jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi. AS „Sadales tīkls” regulāri informē biznesa partnerus par plānotajiem investīciju projektiem.	Iesaiste
Darbinieki, arodbiedrība	Esošie un potenciālie darbinieki, arodbiedrība „Enerģija”	- Darba kopīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība; - darbinieku produktivitāte un motivācija, kompetences, atalgojums un labklājība; - datu drošība; - sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte; - koncerna ieguldījums valsts ekonomikā.	<i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu veic darbinieku viedokļu aptauju, lai noskaidrotu darbinieku attieksmi pret dažādiem darba vidi ietekmējošiem faktoriem. Reizi ceturksnī tiek veikts darba izpildes novērtējums. Ikgadējās attīstības pārskatā darbinieki ar vadītāju apspriež struktūrvienības un individuālo gada mērķu sasniegšanu un turpmākās aktivitātes kompetenču paaugstināšanai. Ikgadējās darbinieku viedokļu aptaujās tiek iekļauti jautājumi arī par ilgtspējas pārskata izmantošanu un saturu. AS „Sadales tīkls” valde ik gadu organizē tikšanos ar visiem uzņēmuma darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem, kurā pārskata gadā paveikto un informē par uzņēmuma mērķiem turpmākajos gados. 2017. gadā koncerna pārstāvji tikušies ar arodbiedrību 24 sapulcēs, meklējot risinājumus abpusēji nozīmīgos tematos.	Sarunas un iesaiste
Finansētāji un investori	Bankas, Eiropas Komisija (EK), obligāciju investori	- Koncerna finanšu rezultāti, būtiski notikumi, līgumu nosacījumu ievērošana; - iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; - klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu; - koncerna ieguldījums valsts ekonomikā.	<i>Latvenergo</i> koncerna interneta vietnē tiek nodrošināta informācija par koncerna finanšu rezultātiem un darbības rādītājiem, tajā skaitā ik ceturksnī tiek publicēti starpperiodu finanšu pārskati. Visā būtiskā informācija tiek publicēta arī <i>Nasdaq Riga</i> biržas interneta vietnē un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas uzturētajā Oficiālās obligātās informācijas centralizētajā glabāšanas sistēmā. Kopš 2015. gada <i>Latvenergo</i> koncerns regulāri organizē virtuālās konferences par finanšu rezultātiem un darbības aktualitātēm, kurās ieinteresētās puses var uzdot jautājumus tiešsaistē. 2017. gada augustā AS „Latvenergo” pārstāvji iezvanīja tradicionālo <i>Nasdaq MarketSite</i> tirdzniecības sesijas atklāšanas zvanu Ņujorkas Taimskvērā. AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijas valstīs, kas saņēmis <i>Nasdaq</i> biržas balvu par labākajām investoru attiecībām starp obligāciju emitentiem Baltijā.	Konsultācijas un partnerība
Ilzglītības un zinātnes iestādes	Akadēmiskās institūcijas, augstākās izglītības iestādes, vidējās un arodizglītības iestādes	- Darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības programmas; - izglītojošu materiālu saturs bērniem un jauniešiem; - ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs; - iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; - caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; - informācijas pieejamība.	Koncerna eksperti sadarbībā ar LLU un RTU iesaistās speciālistu teorētiskajā un praktiskajā apmācībā. Sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju koncerns pasniedz balvas zinātniekiem par sasniegumiem enerģētikā, kā arī organizē studiju noslēguma darbu un stipendiju konkursus un nodrošina prakses vietas studentiem. Vairāk par sadarbību ar izglītības un zinātnes iestādēm sadaļā „Korporatīvā sociālā atbildība”.	Partnerība

Ieinteresētās puses				
Ieinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati/ilgtspējas aspekti	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Klienti	Esošie un potenciālie klienti (mājsaimniecības un juridiskās personas)	- Elektroenerģijas produkti, tarifi un saistīto pakalpojumu cenas; - sniegto pakalpojumu kvalitāte; - klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu; - norēķinu iespējas un pakalpojumi; - sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte; - neplānoto atslēgumu biežuma un ilguma samazināšana; - caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni.	Latvenergo koncerna elektroenerģijas produktu piedāvājums tiek pielāgots klientu vajadzībām, ieviešot jaunus produktus un uzlabojot esošos. Klientus interesējošā informācija ir pieejama <i>Elektrum</i> klientu portālā, Baltijas valstīs, AS „Sadales tīkls” klientu portālā, sociālajos tīklos, klientu apkalpošanas centros u.c. informācijas kanālos. Biznesa klientiem koncerns regulāri sagatavo „Elektroenerģijas tirgus apskatu”. Energoefektivitātes centrs Jūrmalā regulāri organizē bezmaksas seminārus par iespējām pilnveidot enerģijas lietošanas paradumus. Latvenergo koncerns katru gadu veic klientu apmierinātības pētījumus, kā arī aktivitātes klientu apmierinātības paaugstināšanai (vairāk sadaļā „Atbildība par produktu”).	Iesaiste
Mediji, nevalstiskās organizācijas (NVO)	Žurnālisti, NVO	- Koncerna pamatdarbība un pārvaldība; - Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātes; - Ol un OI komponente; - koncerna KSA aktivitātes; - enerģijas ražošanas efektivitāte; - ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; - elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; - darbinieku veselība un drošība; - sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte.	Latvenergo koncerns sadarbojas ar nacionāliem un reģionāliem medijiem. 2017. gadā sagatavotas aptuveni 270 preses relīzes un organizēti vairāki mediju pasākumi un preses konferences. Galvenie temati bijuši OIK un tās samazināšanai izstrādāto risinājumu ietekme uz OIK maksājumiem AS „Latvenergo”, zivju resursu atjaunošana un Vedzes upes tīrīšana. Interneta vietnē un sociālajos medijos koncerns regulāri sniedz informāciju par savu darbību un atbild uz žurnālistu uzdotajiem jautājumiem. Tāpat Latvenergo koncerns nodrošina ar pamatdarbību saistītu informāciju tām NVO, kuru darbības virzieni ir pilsoniskās sabiedrības attīstība un indivīdu tiesību aizsardzība.	Konsultācijas un iesaiste
Profesionālās biedrības un nozares speciālisti	Sk. sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”	- Latvijas un ES enerģētikas politika un normatīvā vide; - enerģētikas nozares attīstības tendences un inovācijas; - enerģijas pašpatēriņa optimizēšana; - elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; - elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā radītā gaisa piesāņojuma apjoms; - vides aizsardzības izdevumi; - atbilstība vides aizsardzības prasībām; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; - caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; - ieguldījums valsts ekonomikā.	Latvenergo koncerna pārstāvji ar nozares speciālistiem regulāri apspriež enerģētikas un saistīto nozaru attīstības jautājumus dažādos forumos, konferencēs, semināros un darba grupās. 2017. gadā koncerna pārstāvji piedalījās enerģētikas forumā „Ceļā uz ilgtspējīgu energoapgādi Latvijā”, konferencē „Enerģētika 2017” un „Baltic Energy Forum 2017”, kā arī citos pasākumos. Papildu informācijai skatīt sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”.	Konsultācijas un iesaiste
Valsts institūcijas	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, SPRK, Konkurences padome, VARAM, Iepirkumu uzraudzības birojs u. c.	- Latvijas un ES enerģētikas politikas attīstība un regulējošās normas; - regulatīvās vides uzlabošana; - enerģijas tarifi un to komponentes; - elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; - ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - enerģijas ražošanas efektivitāte.	Latvenergo koncerna eksperti līdzdarbojas enerģētikas nozares politikas dokumentu un tiesību aktu izstrādē, kā arī regulāri sniedz atzinumus nacionālo pozīciju sagatavošanā par ES Padomē aktuālajiem enerģētikas un vides jautājumiem. Informācija par 2017. gadā sagatavotajām pozīcijām pieejama sadaļā „Sabiedrība”. Latvenergo koncerns tiesību aktos noteiktā kārtībā sadarbojas ar Konkurences padomi, kā arī regulāri sniedz SPRK informāciju par savu darbību, finanšu rezultātiem un OI komponentu aprēķinu.	Konsultācijas un iesaiste
Vietējā sabiedrība	Latvijas iedzīvotāji, pašvaldības, iedzīvotāji koncerna objektu tuvumā	- Koncerna KSA aktivitātes; - vides aizsardzība, ražošanas modernizācijas un elektrotīkla infrastruktūras projekti; - koncerna pakalpojumu nodrošināšana un problēmsituāciju risināšana; - OI komponente.	Vietējā sabiedrība tiek regulāri iesaistīta koncerna objektu modernizācijas projektu apspriešanā. Latvijas iedzīvotāju viedoklis tiek regulāri izziņāts viedokļu aptaujās, tajā skaitā aptaujā par iedzīvotāju informētību par Latvijas elektroenerģijas tirgu. Koncerns īsteno arī plaša spektra sociālās atbildības aktivitātes, kuru apraksts pieejams sadaļā „Korporatīvā sociālā atbildība”. Koncerns sadarbojas ar vietējām pašvaldībām energoapgādes nodrošināšanā, ietekmes uz vidi novērtējumos koncerna objektu modernizācijas projektiem, kā arī enerģētikas normatīvās vides veidošanā pašvaldību un valsts iestādēs. Pavasari ikgadēji notiek starpinstitūciju sanāksme, lai aktualizētu atbildīgo dienestu, institūciju un pašvaldību gatavību un rīcību pavasaru palu periodā Daugavas upes baseinā. AS „Sadales tīkls” regulāri organizē tikšanās ar visām Latvijas pašvaldībām un informē tās par paveikto darbu elektroapgādes uzlabošanai un pašvaldību teritorijās plānotajiem elektrotīkla atjaunošanas un rekonstrukcijas projektiem.	Konsultācijas, iesaiste un sarunas

Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās

102-13

Dalība nacionālās biedrībās un profesionālās organizācijās, kā arī starptautiskās organizācijās un apvienībās *Latvenergo* koncernam sniedz informāciju par enerģētikas un saistīto nozaru aktualitātēm un nodrošina interešu pārstāvēšanu nacionālo un starptautisko politikas dokumentu, tiesību aktu un standartu izstrādē.

Nacionālās biedrības un profesionālās organizācijas		
	Nosaukums	Dalības pamatojums
	Biedrība „Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija” (LEEA)	Dalība biedrībā sniedz iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības tiesību aktu, politikas dokumentu un standartu izvērtēšanā un pilnveidē, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, ar elektroenerģētiku saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarboties ar elektroenerģētikas virziena mācību iestādēm. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji regulāri piedalās LEEA sēdēs, lai nodrošinātu viedokļu apmaiņu par aktualitātēm enerģētikā, tajā skaitā par energodrošību un Daugavas infrastruktūras attīstību, Latvijas nacionālās standartizācijas sistēmas attīstību tautsaimniecības konkurētspējas un inovāciju veicināšanai.
	Biedrība „Latvijas Lielo aizsprostu biedrība”	Dalība biedrībā nodrošina informācijas apmaiņu par aizsprostu un hidrotehnisko būvju tehniskiem, ekonomiskiem, vides un sociāliem aspektiem, inovācijām, kā arī drošuma jautājumiem. Biedrība ir pārstāvēta Starptautiskajā Lielo aizsprostu komitejā (<i>ICOLD</i>). Biedrības pārstāvji 2017. gadā piedalījušies <i>ICOLD</i> 85. ikgadējā sanāksmē Čehijā, kā arī turpinājuši darbu <i>ICOLD</i> Dambju drošības komisijā.
	Biedrība „Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija” (LSUA)	LSUA sniedz <i>Latvenergo</i> koncernam informāciju par centralizēto siltumapgādi, tarifiem un koģenerāciju, atjaunīgo energoresursu izmantošanu siltumenerģijas ražošanā, kā arī citiem enerģētikas nozares attīstībai aktuāliem jautājumiem. LSUA organizē arī ekspertu tikšanās un atbalsta koncerna intereses valsts un pašvaldību iestādēs ar siltumapgādi saistītos jautājumos. Koncerna speciālisti piedalās LSUA pozīciju sagatavošanā par nozarei aktuāliem politikas dokumentu un tiesību aktu projektiem.
	Biedrība „Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (LTK)	LTK ir Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības kameru asociācijas un Starptautiskās Tirdzniecības palātas biedrs. LTK nodrošina biedru interešu pārstāvību vispārējās uzņēmējdarbības un nozarei specifisku politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā valsts un pašvaldību institūcijās. Koncerna eksperti LTK semināros regulāri dalās ar pieredzi enerģētikā. 2017. gadā koncerna pārstāvji informējuši par iespējām uzlabot uzņēmumu energoefektivitāti un gāzes tirgus atvēršanas praktisko pusi.
 Latvijas Darba devēju konfederācija	Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)	Dalība LDDK koncernam nodrošina interešu pārstāvību darba tiesību un darba aizsardzības politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā, kā arī veicina uzņēmējdarbībai labvēlīgas ekonomiskās, izglītības un sociālās politikas veidošanu. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji līdzdarbojas LDDK Enerģētikas un vides platformā un pozīciju izstrādē, kā arī piedalās LDDK darba grupās, konkursos, konferencēs un semināros.
	Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts	Kopš 2010. gada koncerns piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Latvijas Ilgtspējas indeksā, kura pamatā ir starptautiski atzīta metodoloģija uzņēmumu ilgtspējas un korporatīvās atbildības novērtēšanai. 2017. gada jūlijā AS „Latvenergo” kļuvis par institūta korporatīvo biedru. Tas nodrošinās koncernam iespēju saņemt informāciju par jaunākajām KSA tendencēm un piedalīties atbildīgas komercdarbības politikas plānošanas dokumentu izstrādē. 2017. gadā koncerns piedalījies arī institūta organizētajā Ilgtspējas nedēļā, konferencē „Atbildīgu ideju tirgus” un Atbildīgu ideju katalogā, informējot par koncerna aktivitātēm jauniešu ieinteresēšanai fizikā.
 Pasaulē Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja	Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja (PEP LNK)	Dalība PEP LNK nodrošina informāciju par energoresursu izpēti, ieguvī, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā. <i>Latvenergo</i> koncerna eksperti piedalās PEP LNK aktivitātēs, tostarp enerģētikas politikas dokumentu un tiesību aktu analizē un forumu organizēšanā. 2017. gadā PEP LNK pārstāvji piedalījušies PEP Baltijas jūras reģiona nacionālo komiteju diskusijā un snieguši ziņojumus par enerģētikas politiku Latvijā, PEP LNK darbību un Latvijas dabasgāzes tirgu.

Starptautiskās organizācijas un apvienības		
	Nosaukums	Dalības pamatojums
	Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts (<i>The Baltic Institute of Corporate Governance / BICG</i>)	<i>Latvenergo</i> koncerns ir aktīvs <i>BICG</i> biedrs kopš institūta darbības pirmsākumiem. Koncerns iesaistās <i>BICG</i> aktivitātēs, apmācībās un atbalsta Baltijas valstu uzņēmumu pārvaldības vadlīniju izstrādi un labas korporatīvās pārvaldības prakses attīstību Latvijā. <i>Latvenergo</i> koncerna vadība apguvusi <i>BICG</i> izglītības programmas par labas korporatīvās pārvaldības praksi un apliecinājusi koncerna gatavību to ievērot.
	Eiropas Elektroenerģijas nozares savienība EURELECTRIC	EURELECTRIC pārstāv elektroenerģētikas nozares intereses starptautiskā mērogā. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvju darbību asociācijā uz līguma pamata nodrošina LEEA, kura ir EURELECTRIC biedrs. Dalība EURELECTRIC Direktoru padomē, komitejās un darba grupās <i>Latvenergo</i> koncernam nodrošina pieeju informācijai par ES aktualitātēm enerģētikā, kā arī sniedz iespēju piedalīties ES politikas dokumentu, tiesību aktu, EURELECTRIC pētījumu un pozīciju izstrādē. 2017. gada septembrī EURELECTRIC ģenerālsekretārs Kristians Rubijs (<i>Kristian Ruby</i>) viesojās Rīgā un iepazīstināja <i>Latvenergo</i> koncerna un LEEA pārstāvjus ar EURELECTRIC attīstības viziju līdz 2020. gadam. Tikšanās dalībnieki apsprieda arī asociācijas pozīcijas ES enerģētikas politikas jautājumos. Papildu informācija par <i>Latvenergo</i> koncerna līdzdalību EURELECTRIC pozīciju sagatavošanā 2017. gadā pieejama sadaļā „Sabiedrība”.
	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (<i>Organization for Economic Cooperation and Development / OECD</i>) Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja (<i>Business and Industry Advisory Committee / BIAC</i>)	<i>BIAC</i> piedalās <i>OECD</i> politiku veidošanā un nodrošina biedriem informāciju par <i>OECD</i> uzņēmējdarbības attīstības iniciatīvām. <i>Latvenergo</i> koncernam dalība <i>BIAC</i> dod iespēju piedalīties starptautiski nozīmīgu uzņēmējdarbības attīstības lēmumu apspriešanā un pieņemšanā. 2017. gadā <i>Latvenergo</i> koncerns piedalījās piektajā globālajā atbildīgai uzņēmējdarbībai veltītajā <i>OECD</i> forumā Parīzē, kā arī <i>OECD</i> organizētā biznesa sesijā un ieinteresēto pušu konsultācijās par nacionālo kontaktpunktu darbības pilnveidi.
	Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražotāju tehniskā asociācija <i>VGB PowerTech e.V</i>	Dalība asociācijā <i>Latvenergo</i> koncernam nodrošina informāciju par elektrostaciju labāko praksi ekspluatācijas, attīstības un vides aizsardzības jomās, tajā skaitā par līdzīgu elektrostaciju iekārtu pieejamību, drošumu, darbības elastīguma un efektivitātes paaugstināšanas risinājumiem. 2017. gadā <i>VGB</i> ir izveidotas jaunas darba grupas un komitejas, kas nodrošina tehniskās konsultācijas un pieredzes apmaiņu par tehnoloģijām, kas izmanto atjaunīgos resursus. <i>VGB</i> biedru pieredze ir izmantota koncerna ražotņu darbības un ekspluatācijas optimizācijai.
	Eiropas sadales sistēmas operatoru asociācija viedajiem tīkliem	Dalība asociācijā sniedz iespēju koncerna meitassabiedrībai AS „Sadales tīkls” saņemt aktuālu informāciju par Eiropas valstu sadales sistēmas operatoru plāniem un viedo tīklu tehnoloģijām, kā arī piedalīties nostāju sagatavošanā viedo tīklu jomā.
	Eiropas tīkls kibernetiskās drošībai (<i>European Network for Cyber Security, ENCS</i>)	<i>ENCS</i> ir 2012. gadā dibināta bezpeļņas organizācija, kas apvieno kritiskās infrastruktūras uzņēmumus (tajā skaitā sadales sistēmas operatorus) un drošības ekspertus, lai veicinātu informācijas apmaiņu un atbalstītu kompetenču attīstību viedo tīklu kibernetiskās un drošas infrastruktūras nodrošināšanā. Lai nodrošinātu informācijas apmaiņu un pieredzi, kā arī ilgtspējīgu attīstību informācijas aizsardzībā un procesu pilnveidošanā, AS „Sadales tīkls” 2017. gadā ir kļuvusi par <i>ENCS</i> biedru.

Citas saistības un iniciatīvas

102-12 *Latvenergo* koncerna ilgtspējai nozīmīgi aspekti ir vide, energoefektivitāte un sociālā atbildība. Tādēļ papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām koncerns savā darbībā ievēro starptautisko standartu prasības.

Izpildot Latvijas un Eiropas Savienības normatīvo aktu prasības par energoefektivitāti, AS „*Latvenergo*” ir ieviesusi un sertificējusi energopārvaldības sistēmu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 50001. 2017. gadā sertifikātu par energopārvaldības sistēmas atbilstību šim standartam saņēmusi arī SIA „Liepājas enerģija”. Lai īstenotu energoefektivitātes prasības, AS „Sadales tīkls” energopārvaldības principi iekļauti sertificētajā vides pārvaldības sistēmā.

AS „*Latvenergo*” Ražošanas virzienā un AS „Sadales tīkls” ir ieviestas un sertificētas integrētās vadības sistēmas, kas ietver vides pārvaldības, kvalitātes vadības un darba aizsardzības jomas. Ražošanas virzienā kvalitātes vadības sistēmas ietvaros papildus ieviesta un sertificēta arī projektu vadība. Šo sistēmu atbilstību starptautisko standartu ISO 14001, ISO 9001, OHSAS 18001 prasībām audītē un apliecina akreditēts sertifikācijas uzņēmums. 2017. gadā vides pārvaldības sistēma ir paplašināta un ieviesta visās AS „*Latvenergo*” darbības jomās.

Meitassabiedrības AS „Latvijas elektriskie tīkli” un SIA „Liepājas enerģija” ir sertificējušas un uztur kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši standarta ISO 9001 prasībām.

Sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm *Latvenergo* koncerns savā uzņēmējdarbībā brīvprātīgi integrē arī aktivitātes sabiedrības labklājības un vides stāvokļa uzlabošanai, ievērojot principus, kas noteikti ISO 26000 standartā par sociālo atbildību un standartā AA1000 Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm.

2.7. KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” valde ir izvērtējusi kapitālsabiedrības atbilstību Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2. panta prasībām un AS „Nasdaq Riga” 2010. gada 1. jūnijā apstiprinātajiem „Korporatīvās pārvaldības principiem un ieteikumiem to ieviešanā”. Principi ir izstrādāti, ņemot vērā ES un OECD ieteikumus kapitālsabiedrības korporatīvajai pārvaldībai. Tie nosaka prasības attiecībā uz akcionāru sapulci, valdi un padomi, kā arī informācijas atklāšanu, iekšējo kontroli un riska vadību un pārvaldes institūciju atalgojuma politiku.

Izvērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ievērošanu 2017. gadā, valde uzskata, ka kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus uz tās darbību attiecināmos korporatīvās pārvaldības principus.

Pilns AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojuma teksts par 2017. gadu ir publiski pieejams *Latvenergo* interneta vietnē www.latvenergo.lv un *Nasdaq Baltic* interneta vietnē www.nasdaqbaltic.com. Detalizēta informācija par korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu ir atspoguļota *Latvenergo* koncerna 2017. gada Ilgtspējas pārskata sadaļā „Korporatīvā pārvaldība”. Kopumā no 83 AS „Nasdaq Riga” korporatīvās pārvaldības principiem pilnībā ievēroti ir 77, savukārt uz kapitālsabiedrības darbību nav attiecināmi 6 principi.

Āris Žigurs

valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns

valdes loceklis

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

2.8. REVĪZIJAS KOMITEJAS ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas Komerclikumu, Finanšu instrumentu tirgus likumu un akcionāru sapulces apstiprinātu Revīzijas komitejas nolikumu.

Mūsu darbība netika ierobežota, un AS „Latvenergo” pārstāvji nodrošināja visas nepieciešamās informācijas pieejamību. Mēs esam informējuši valdes locekļus par savu viedokli un ieteikumiem, kas radušies, pamatojoties uz Revīzijas komitejas veiktajām aktivitātēm.

2017. gadā Revīzijas komitejas darbība tika vērsta uz šādu jautājumu izskatīšanu, kas ietekmē koncerna darbību:

- koncerna riska vadības procesa izskatīšana, tai skaitā koncerna risku vērtējumu integrēšana iekšējā audita plāna sagatavošanā un izpildē;
- Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība;
- Iekšējā audita un ārējā revidenta darbības uzraudzība.

Revīzijas komiteja veikusi arī revidentu atlasī 2018.–2020. gadam un iekšējā audita direktora atlasī.

Izvērtējot 2017. finanšu gadā izskatīto informāciju un procesus, mēs neesam konstatējuši apstākļus, kas liecinātu par to, ka AS „Latvenergo” iekšējo kontroļu sistēma nenodrošina 2017. gada pārskata sagatavošanai nepieciešamās informācijas ticamību.

Mūsu novērtējuma kopsavilkumu mēs iesniedzam AS „Latvenergo” padomei 2018. gada aprīlī.

Torbens Pedersens

Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Marita Salgrāve

Revīzijas komitejas locekle

Svens Dinsdorfs

Revīzijas komitejas loceklis

Andris Ozoliņš

Revīzijas komitejas loceklis

Andris Liepiņš

Revīzijas komitejas loceklis

Par *Latvenergo* koncernu

Korporatīvā pārvaldība

Darbības segmenti

Darbības indikatori

Ilgspējas pārskata pielikumi

Gada pārskats

DARBĪBAS SEGMENTI

102-2 *Latvenergo* koncerna darbība ir organizēta trīs darbības segmentos: ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu noma.

102-10

Ražošanas un tirdzniecības segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, kā arī elektroenerģijas un dabasgāzes mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību Baltijas valstīs, ko veic AS „Latvenergo” un meitassabiedrības *Elektrum Eesti, OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*.

3.1. RAŽOŠANA UN TIRDZNIECĪBA

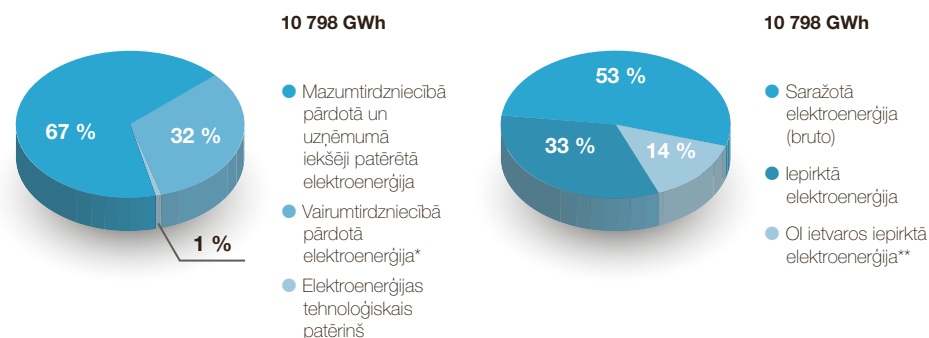
Saražojam 83 % no klientiem pārdotās elektroenerģijas

Ražošana un tirdzniecība pēc apgrozījuma un EBITDA vērtības ir lielākais koncerna darbības segments. Segmenta darbību raksturo saražotās un iepirkās elektroenerģijas tirdzniecība gan mazumtirdzniecības klientiem Baltijā, gan vairumtirdzniecība *Nord Pool* elektroenerģijas biržā. Tāpat koncerns veic siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu Rīgā un Liepājā. Kopš 2017. gada 1. jūnija *Latvenergo* koncerns patstāvīgi organizē dabasgāzes piegādes savām ražotnēm, iepērkot dabasgāzi vairumtirgū. Uzsākta arī dabasgāzes tirdzniecība biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā.

Lielākā daļa no ražošanas un tirdzniecības segmenta darbības ieņēmumiem ir neregulēti, savukārt ar tarifu regulētos darbības ieņēmumus galvenokārt veido:

- maksa par uzstādīto elektrisko jaudu un siltumenerģijas ražošana Rīgas TEC;
- elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana Liepājas ražotnēs un mazajās stacijās (Aiviekstes HES un Ķeguma katlumāja).

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance 2017. gadā

Publiskā tirgotāja funkcijas elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanai veic meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Sadales segments nodrošina elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijā, un to veic AS „Sadales tīkls” – lielākais sadales sistēmas operators Latvijā.

Pārvades aktīvu nomas segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades aktīvu īpašnieks un iznomā tos pārvades sistēmas operatoram AS „Augstsprieguma tīkls”.

Latvenergo koncerns ir viens no lielākajiem elektroenerģijas tirgotājiem Baltijā. 2017. gadā tā tirgus daļa Baltijas valstīs ir aptuveni 27 %. Kopējais mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms, ietverot elektroenerģijas pašpatēriņu, 2017. gadā ir 10 798 GWh – no tā 64 % pārdoti mazumtirdzniecības klientiem.

Koncerna ražotnēs 2017. gadā ir saražotas 5 734 GWh jeb 53 % no kopējā pārdotā elektroenerģijas apjoma. Salīdzinot ar 2016. gadu, saražots par 22 % vairāk elektroenerģijas. 75 % elektroenerģijas saražoti no atjaunīgajiem energoresursiem. *Latvenergo* koncerna ražošanas jaudas apjoms ļauj nodrošināt arī tādus elektroenerģijas palīgpakalpojumus kā avārijas jaudas rezervju nodrošināšana un regulējošās elektroenerģijas piegāde pārvades sistēmas operatoriem.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance (2013–2017)*

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Mazumtirdzniecībā pārdotā un uzņēmumā iekšēji patērētā elektroenerģija	GWh	8 065	8 800	7 961	7 666	7 259
<i>t.sk. mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija</i>	<i>GWh</i>	<i>8 065</i>	<i>8 800</i>	<i>7 961</i>	<i>7 666</i>	<i>6 923</i>
Vairumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija*	GWh	1 588	1 562	1 907	2 474	3 448
Elektroenerģijas tehnoloģiskais patēriņš	GWh	104	89	95	105	91
KOPĀ	GWh	9 757	10 451	9 963	10 245	10 798
Saražotā elektroenerģija (bruto)	GWh	4 854	3 625	3 882	4 707	5 734
OI ietvaros iepirkta elektroenerģija**	GWh	1 247	1 235	1 380	1 457	1 520
Iepirkta elektroenerģija	GWh	3 656	5 590	4 701	4 081	3 544
KOPĀ	GWh	9 757	10 451	9 963	10 245	10 798

* *Latvenergo* koncerna ražotņu izstrādātais elektroenerģijas apjoms, kas ir pārdots un iegādāts biržā savām vajadzībām, nav iekļauts *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas bilancē.

** neietver *Latvenergo* koncerna saražoto elektroenerģiju.

3.1.1. Ražošana

75 % elektroenerģijas saražota no atjaunīgajiem energoresursiem

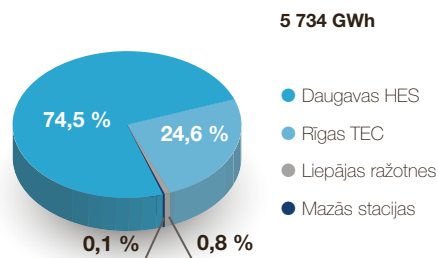
EU1 *Latvenergo* koncernam ir sabalansēts un videi draudzīgs enerģijas ražošanas portfelis, ko galvenokārt veido hidroelektrostacijas un augsti efektīvas termoelektrostacijas. Lielāko daļu elektroenerģijas un siltumenerģijas saražo trijās Daugavas hidroelektrostacijās (HES) un divās Rīgas termoelektrostacijās (TEC). Tāpat enerģijas izstrādi veic Liepājas ražotnēs, Aiviekstes HES, Ainažu vēja elektrostacijā (VES) un Ķeguma katlumājā.

EU2

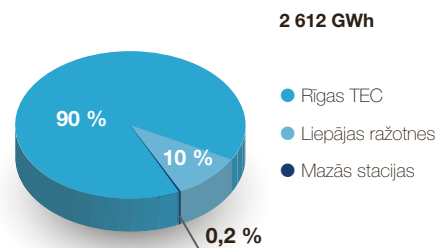
Latvenergo koncerna ražotnēs uzstādīto ģeneratoru kopējā elektriskā jauda ir 2 569 MW, un tas ir vairāk nekā 85 % no kopējās elektrostaciju uzstādītās jaudas Latvijā. Koncerna ražotnēs uzstādīto siltumenerģiju ģenerējošo iekārtu siltuma jauda ir 1 842 MW.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns savās ražotnēs ir saražojis 5 734 GWh elektroenerģijas un 2 612 GWh siltumenerģijas. 2017. gadā kopējais saražotās elektroenerģijas apjoms veido 79 % no kopējā patēriņa Latvijā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma un sasniedz 2,3 TWh.

Elektroenerģijas izstrāde 2017. gadā

Siltumenerģijas izstrāde 2017. gadā

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	MW _{el}	1 536	1 536	1 536	1 536	1 536
Rīgas TEC*	MW _{el}	1 025	1 025	1 025	1 025	1 025
Liepājas ražotnes	MW _{el}	6	6	6	6	6
Mazās stacijas	MW _{el}	2	2	2	2	2
KOPĀ	MW _{el}	2 569	2 569	2 569	2 569	2 569

* uzstādītā jauda, kad Rīgas TEC-2 ir kondensācijas režīmā

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC	MW _{th}	1 617	1 617	1 617	1 617	1 617
Liepājas ražotnes	MW _{th}	236	223	223	221	221
Mazās stacijas	MW _{th}	4	4	4	4	4
KOPĀ	MW _{th}	1 857	1 844	1 844	1 842	1 842

Elektroenerģijas izstrāde (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	GWh	2 852	1 925	1 805	2 449	4 270
Rīgas TEC	GWh	1 957	1 648	2 025	2 206	1 411
Liepājas ražotnes	GWh	43	48	48	47	48
Mazās stacijas	GWh	3	4	3	5	5
KOPĀ	GWh	4 854	3 625	3 882	4 707	5 734

Siltumenerģijas izstrāde (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC	GWh	2 305	2 308	2 175	2 417	2 349
Liepājas ražotnes	GWh	257	248	229	253	258
Mazās stacijas	GWh	5	5	4	5	5
KOPĀ	GWh	2 566	2 560	2 408	2 675	2 612

Daugavas HES

Daugavas HES ir valstī lielākās hidroelektrostacijas, kas nodrošina videi draudzīgu elektroenerģijas ražošanas veidu. To darbināšanai izmanto atjaunīgu energoresursu – ūdeni.

Lai arī Daugavas HES jauda ir liela, to spēja saražot elektroenerģiju ir atkarīga no ūdens pieteces Daugavā. Normālas pieteces gados ar pilnu jaudu Daugavas HES var darboties pavasara palu periodā, kas ilgst aptuveni vienu līdz divus mēnešus gadā. Palu laikā ūdens daudzums vairāk nekā desmit reizes pārsniedz pieteci mazūdens periodos – pamatā vasaras mēnešos. Palu periodā ir iespējams nodrošināt visu *Latvenergo* koncerna klientu elektroenerģijas pieprasījumu un pārpalikumu pārdot biržā.

Daugavas HES, izņemot palu periodu, dod iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad elektroenerģijas pieprasījums un cena *Nord Pool* biržā ir augstāka.

2017. gadā Daugavas HES saražotas 4 270 GWh elektroenerģijas, kas ir par 74 % vairāk nekā pērn. 2017. gadā ūdens pietece Daugavā ir bijusi neraksturīgi liela. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datiem tā bijusi vidēji 849 m³/s, kas ir 140 % no Daugavas vidējās ilggadējās (1992–2017) pieteces. Līdz ar to šogad Daugavas HES izstrāde ir lielākā kopš 1998. gada un trešā lielākā novērojumu vēsturē (1966–2017). Daugavas HES saražotais elektroenerģijas apjoms 2017. gadā veido 74 % no kopējā koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma.

Daugavas HES izbūves hronoloģija

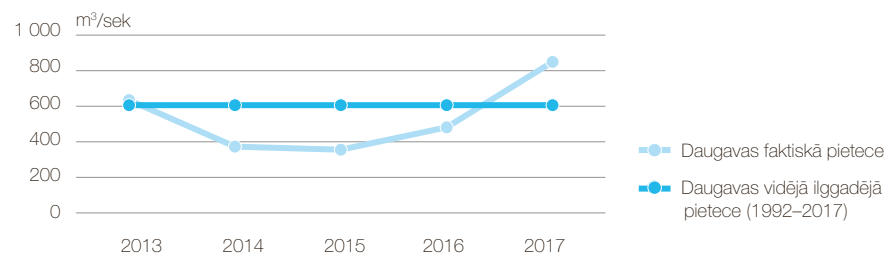
Vecākā Daugavas HES ir Ķeguma HES, kas celta no 1936. līdz 1939. gadam ar sākotnēji uzstādīto jaudu 72 MW. Stacija ir atjaunota pēc kara gados, pārbūvēta 1979. gadā un rekonstruēta hidroagregātu atjaunošanas programmas ietvaros. Šobrīd Ķeguma HES darbojas septiņi hidroagregāti, kuru kopējā jauda ir 240 MW.

Pļaviņu HES uzstādītās jaudas ziņā ir lielākā hidroelektrostacija Baltijā un viena no lielākajām ES. Tā sāka darboties 1968. gadā ar desmit hidroagregātiem, kuru kopējā jauda bija 825 MW. Stacijā vairākkārt ir veikti hidroagregātu atjaunošanas darbi. Arī šobrīd Pļaviņu HES noris 2011. gadā sāktā rekonstrukcija hidroagregātu atjaunošanas programmas ietvaros. Hidroagregātu rekonstrukcija ir uzlabojusi arī Pļaviņu hidroelektrostācijas lietderību. 2017. gada nogalē stacijā darbojas deviņi hidroagregāti. Pļaviņu HES kopējā uzstādītā jauda ir 894 MW.

Rīgas HES nodota ekspluatācijā 1974. gadā, tajā uzstādīti seši hidroagregāti ar kopējo jaudu 402 MW. Sakarā ar Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmu 2017. gada nogalē stacijā darbojas četri hidroagregāti. Rīgas HES kopējā uzstādītā jauda ir 402 MW.

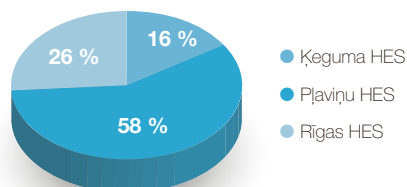
Pļaviņu HES un Rīgas HES ir darbināmas arī sinhronā kompensatora režīmā (regulējot spriegumu augstsprieguma elektrotīklos), kas pārvades sistēmas operatoram palīdz nodrošināt noteiktu sprieguma kvalitāti.

Daugavas pietece (2013–2017) – Avots: Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

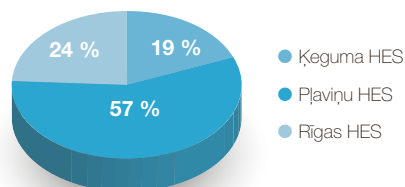
Daugavas HES uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda 2017. gadā

1 536 MW

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde 2017. gadā

4 270 GWh

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ķeguma HES	GWh	532	376	350	475	825
Pļaviņu HES	GWh	1 640	1 089	1 022	1 386	2 429
Rīgas HES	GWh	679	460	433	588	1 016
KOPĀ	GWh	2 852	1 925	1 805	2 449	4 270

Investīcijas

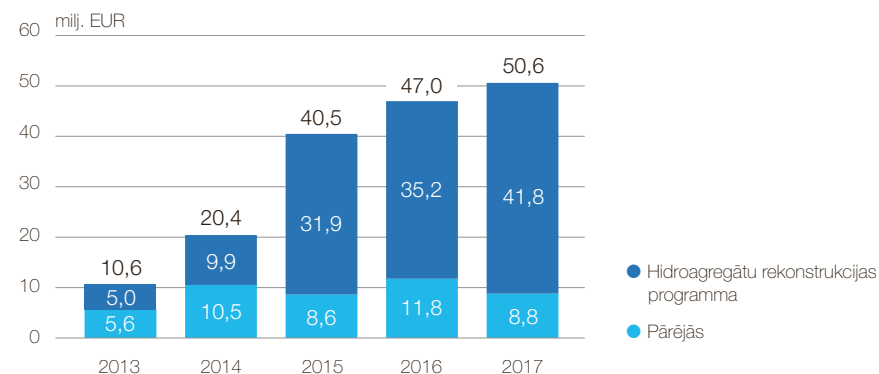
2017. gadā kopējās investīcijas Daugavas HES aktīvos ir 50,6 miljoni EUR, t. sk. 41,8 miljoni EUR ir ieguldīti Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmā. 2017. gada nogalē ekspluatācijā tika nodots rekonstruētais hidroagregāts Pļaviņu HES.

Latvenergo koncerns turpina veikt pakāpenisku nerekonstruēto Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanu. Rekonstrukcijas projektu galvenais mērķis ir nomainīt novecojušās hidroturbīnas, paaugstinot to uzstādīto jaudu, lietderības koeficientu un elektroenerģijas izstrādi. Tādējādi tiek veicināta droša, efektīva, ilgtspējīga un konkurētspējīga Daugavas HES darbība kopējā enerģētiskajā sistēmā un brīvajā elektroenerģijas tirgū.

Kopumā no visiem 23 hidroagregātiem patlaban ir modernizēti 13. Visu hidroagregātu rekonstrukcijas procesu plānots pabeigt 2022. gadā. Kopējās hidroagregātu atjaunošanas programmas izmaksas pārsniedz 200 miljonus EUR. Līdz pārskata gada beigām veiktās investīcijas ir 128,4 miljoni EUR. Rekonstrukcija nodrošinās hidroagregātu darbību turpmākos 40 gadus.

Hidroagregātu uzstādītās jaudas un lietderības koeficientu paaugstināšana nodrošina efektīvāku atjaunīgā energoresursa ūdens izmantošanu, tādējādi mazinot koncerna ietekmi uz klimata pārmaiņām. Katra Daugavas HES papildus izstrādātā elektroenerģijas megavatstunda samazina CO₂ emisiju par 0,345 t/MWh, pieņemot, ka šī enerģija būtu jāsarāž termoelektrostacijās kondensācijas režīmā, kā kurināmo izmantojot dabasgāzi.

Investīcijas Daugavas HES (2013–2017)

Rīgas TEC

Modernizētās *Latvenergo* koncerna Rīgas TEC tiek darbinātas galvenokārt siltuma slodzes nodrošināšanai segšanai, pamatā strādājot augsti efektīvā koģenerācijas režīmā. Tādējādi elektroenerģijas ražošana TEC lielā mērā pakārtota siltumenerģijas pieprasījumam, kas savukārt atkarīgs no laikapstākļiem un apkures sezonas ilguma, kā arī situācijas elektroenerģijas tirgū.

Rīgas TEC garantē Latvijai būtiskas elektroenerģijas bāzes jaudas, kas spēj gandrīz pilnībā nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu situācijās, kad kādu apstākļu ietekmē ir ierobežots elektroenerģijas imports no ārvalstīm. Tādās situācijās tās darbojas kā stabila bāzes jaudas ražotnes, kas spēj operatīvi aizpildīt ārējo piegāžu iztrūkumu.

Rīgas TEC kā pamata kurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir videi draudzīgākais no enerģijas ražošanai pieejamajiem fosilā kurināmā veidiem. Rūpējoties par siltumapgādes drošumu, gadījumiem, kad avārijās kārtā tiek pārtraukta dabasgāzes piegāde, Rīgas TEC tiek glabāts avārijas kurināmais – dīzeļdegviela.

2017. gadā Rīgas TEC saražojušas 1 411 GWh elektroenerģijas, kas ir par 36 % mazāk nekā iepriekšējā gadā. Tas galvenokārt skaidrojams ar netipiski lielo elektroenerģijas izstrādi Daugavas HES. Rīgas TEC darbojas efektīvi un elastīgi, darbības režīmus pielāgojot elektroenerģijas tirgus apstākļiem. Rīgas TEC saražotais elektroenerģijas daudzums 2017. gadā ir 25 % no kopējā *Latvenergo* koncerna saražotā elektroenerģijas daudzuma.

Savukārt Rīgas TEC 2017. gadā saražotais siltumenerģijas apjoms ir 2 349 GWh, un tas ir par 3 % mazāk nekā gadu iepriekš. Rīgas TEC saražotā siltumenerģija tiek pārdota par regulētiem tarifiem AS „Rīgas siltums”.

2017. gada nogalē Ministru kabineta atbalstītā obligātā iepirkuma izmaksu samazināšanas pasākumu ietvaros AS „Latvenergo” pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no paredzētajiem ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām TEC-1 un TEC-2. Saglabātais atbalsts 25 % apjomā ļauj nodrošināt TEC darbību, un abas TEC turpinās garantēt Latvijai būtiskās elektroenerģijas bāzes jaudas. Vairāk informācijas sadaļā „[Obligātais iepirkums](#)”.

Rīgas TEC izbūves hronoloģija

Rīgas pirmā termoelektrostacija (Rīgas TEC-1) ir celta laika periodā no 1954. līdz 1958. gadam, tā pilnībā rekonstruēta 2005. gadā. Stacijā tiek ekspluatētas divas gāzes turbīnas, viena tvaika turbīna un trīs ūdenssildāmie katli centralizētai siltumapgādei. Rīgas TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda ir 144 MW, bet siltuma jauda – 493 MW.

Rīgas otrā termoelektrostacija (Rīgas TEC-2) ir Latvijas lielākā termoelektrostacija, kas darbību sāka 1973. gadā. Laika posmā no 2006. līdz 2013. gadam veikta divu energobloku rekonstrukcija. Šobrīd Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā.

Rīgas TEC-2 tiek ekspluatēti divi kombinētā cikla gāzes turbīnas bloki un pieci ūdenssildāmie katli. Stācijas elektriskā jauda koģenerācijas režīmā sasniedz 832 MW, bet abu energobloku siltuma jauda koģenerācijas režīmā – 544 MW. Savukārt kopējā Rīgas TEC-2 siltuma jauda, ieskaitot ūdenssildāmos katlus, sasniedz 1 124 MW.

Rīgas TEC kopējā uzstādītā elektriskā jauda koģenerācijas režīmā ir 976 MW (kondensācijas režīmā – 1 025 MW).

Kopējās investīcijas Rīgas TEC aktīvos 2017. gadā ir 22,5 miljoni EUR.

Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC-1	GWh	406	487	464	613	595
Rīgas TEC-2	GWh	1 550	1 161	1 561	1 593	816
KOPĀ	GWh	1 957	1 648	2 025	2 206	1 411

Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC-1	GWh	772	966	978	1 110	1 195
Rīgas TEC-2	GWh	1 533	1 342	1 197	1 307	1 154
KOPĀ	GWh	2 305	2 308	2 175	2 417	2 349

Investīcijas Rīgas TEC (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Investīcijas	milj. EUR	34,0	11,0	15,0	11,3	22,5

Liepājas ražotnes

AS „Latvenego” ir SIA „Liepājas enerģija” 51 % kapitāldaļu turētāja. SIA „Liepājas enerģija” nodrošina siltumenerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un pārdošanu Liepājas pilsētā, kā arī elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas režīmā.

Liepājas ražotņu kopējā uzstādītā siltuma jauda ir 221 MW, tajā skaitā uzstādītā jauda ar atjaunīgo kurināmo – šķeldu – 40 MW. Savukārt uzstādītā elektriskā jauda ir 6 MW. 2017. gadā Liepājas ražotnes saražoja 258 GWh siltumenerģijas un 48 GWh elektroenerģijas.

Ar ES Kohēzijas fonda līdzfinansējumu Liepājas ražotnēs ir izbūvētas jaunas ģenerējošās jaudas, ļaujot palielināt biomasas patēriņa īpatsvaru kurināmā bilancē: līdz 2010. gadam tas bija 0 %, bet 2017. gadā 62 %.

Pēdējo gadu laikā, veicot Liepājas pārvades un sadales siltumtīklu rekonstrukciju, ir izdevies ievērojami samazināt siltumenerģijas zudumus. Zudumu rādītājs, kas 2013. gadā bija 15,4 %, 2017. gadā sasniedz 12,7 %. Rosinot siltumenerģijas lietotājus atbildīgi patērēt siltumenerģiju un rūpēties par apkārtējās vides ilgtspēju, SIA „Liepājas enerģija” piedāvā klientiem tiešsaistē iegūt un analizēt datus par sava mājokļa siltumenerģijas patēriņa apjomu.

Liepājas enerģija (2013-2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda	MW _{el}	6	6	6	6	6
Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda	MW _{tn}	236	223	223	221	221
Elektroenerģijas izstrāde	GWh	43	48	48	47	48
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	257	248	229	253	258
Siltumenerģijas zudumi	GWh	38	36	32	32	31
Zudumu īpatsvars	%	15,4 %	15,2 %	14,3 %	13,0 %	12,7 %

Mazās ražotnes

Latvenego koncerna enerģosistēmas ģenerējošo jaudu sastāvā ir divas mazās elektrostacijas – Ainažu VES ar jaudu 1,0 MW un Aiviekstes HES ar jaudu 0,8 MW. 2017. gadā tās saražojušas 5 GWh elektroenerģijas, kas ir aptuveni 0,1 % no Latvenego koncerna kopējās elektroenerģijas izstrādes.

Savukārt Ķeguma katlumājā, kuras uzstādītā siltuma jauda ir 4 MW, veic tikai siltumenerģijas ražošanu. Ķeguma katlumājā kā kurināmo izmanto koksnes šķeldu. 2017. gadā tā izstrādājusi 5 GWh siltumenerģijas.

3.1.2. Tirdzniecība

Latvenergo koncerns uzsācis dabasgāzes tirdzniecību Latvijā un Igaunijā

EU3 *Latvenergo* koncerns elektroenerģiju un dabasgāzi Baltijas valstīs pārdod, izmantojot tirdzniecības zīmolu *Elektrum*. Produkti un pakalpojumi ir izstrādāti atbilstoši dažādiem patēriņiem un lietošanas paradumiem, lai katrs klients varētu izvēlēties sev piemērotāko piedāvājumu.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ir bijis viens no elektroenerģijas pārdošanas līderiem Baltijā. Koncerna tirgus daļa veido ap 27 % no Baltijas elektroenerģijas mazumtirdzniecības tirgus, kura kopējais patēriņš ir aptuveni 26 TWh. Kopumā *Latvenergo* koncerns 2017. gadā mazumtirdzniecības klientiem Baltijā pārdevis 6,9 TWh elektroenerģijas, kas ir par 10 % mazāk nekā pērn. Pārdotās elektroenerģijas samazinājums galvenokārt ir saistīts ar pastiprinātu konkurenci lielo biznesa klientu segmentā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms sasniedz 2,3 TWh un veido aptuveni 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoma. 2017. gadā *Latvenergo* koncerns ir uzsācis arī dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā, un līdz gada beigām ir noslēgti aptuveni 100 līgumi.

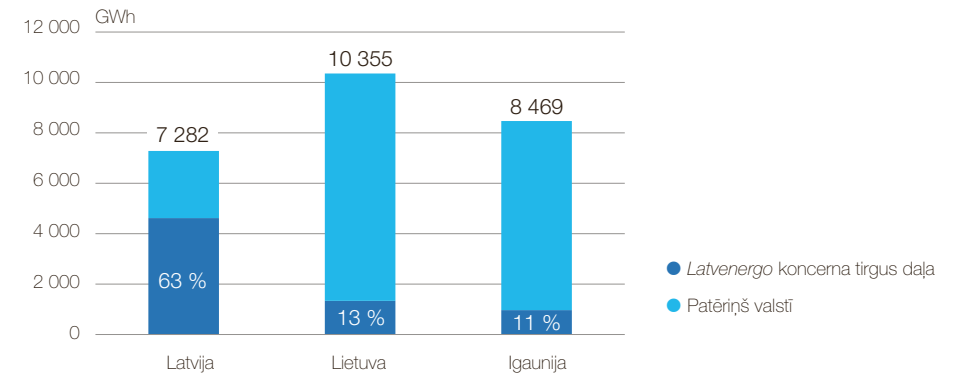
Klientu dalījumā pēc segmentiem mājāsaimniecības veido 96 % no kopējā klientu skaita un biznesa klienti – 4 %. 2017. gada beigās *Latvenergo* koncernam ir aptuveni 799,6 tūkstoši klientu mājāsaimniecību segmentā un 34,1 tūkstoši biznesa klientu:

- Latvijā – 773,4 tūkstoši mājāsaimniecību un 24,9 tūkstoši biznesa klientu;
- Lietuvā – 7,1 tūkstoši biznesa klientu;
- Igaunijā – 26,2 tūkstoši mājāsaimniecību un 2,1 tūkstoši biznesa klientu.

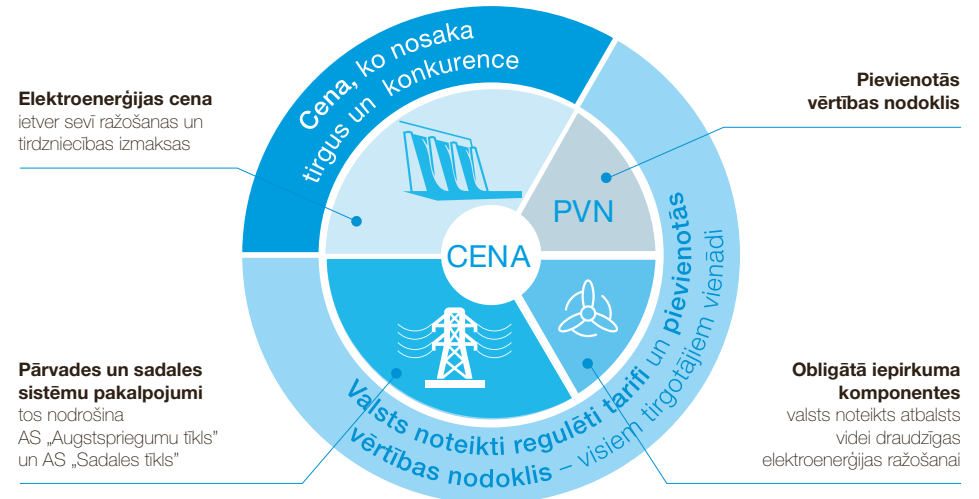
Salīdzinājumā ar 2016. gadu biznesa klientu skaits Baltijā ir pieaudzis par 1 %, bet mājāsaimniecību klientu skaits samazinājies par 3 %.

2017. gadā koncerns ieviesis divus jaunus elektroenerģijas produktus mājāsaimniecību segmentam. Viens no tiem ir *Elektrum Viedā* māja, kas nodrošina mājokļa apkures un elektroierīču attālinātu vadību. Savukārt otrs jaunais produkts ir *Elektrum Solārais*, kas dod iespēju lietot patstāvīgi saražotu elektroenerģiju, izmantojot saules gaismu.

Tirgus daļa Baltijas valstīs 2017. gadā

Elektroenerģijas cenu veidojošās sastāvdaļas Latvijā

3.1.3. Obligātais iepirkums

Lēmums par atbalsta maiņu Rīgas TEC samazina vidējo obligātā iepirkuma komponenti

Obligātais iepirkums (OI) ir Latvijas valsts noteikts atbalsta mehānisms elektroenerģijas ražotājiem. Šo mehānismu īsteno elektroenerģijas iepirkuma veidā vai garantētās maksas par elektrostacijā uzstādīto jaudu veidā.

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju OI ietvaros vai saņemt garantētu maksu par uzstādīto elektrisko jaudu var iegūt ražotāji, kuri elektroenerģiju ražo efektīvā koģenerācijā vai izmanto atjaunīgos energoresursus. Atbalstu garantētās jaudas maksas veidā saņem koģenerācijas stacijas, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 4 MW. Šīs tiesības ražotājiem piešķir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija.

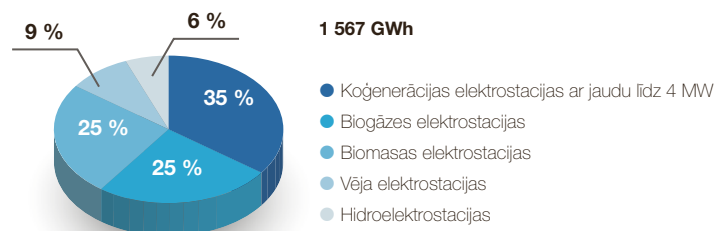
Nosacījumus elektroenerģijas ražošanai, elektroenerģijas OI cenu un garantētās jaudas maksājuma apmēru reglamentē Ministru kabineta noteikumi. OI atbalsta apmērs ir atkarīgs no izmantoto energoresursu veida (vējš, ūdens, biomasas, biogāze, dabasgāze), uzstādītās jaudas un daļai staciju – arī no dabasgāzes cenas. 2017. gadā tika ieviesti pasākumi OI elektrostaciju pārkompensācijas riska novēršanai.

2017. gada 13. jūnijā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi par atbalstu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem. Noteikumi nosaka, ka kritērijiem atbilstoši uzņēmumi var pieteikties obligātā iepirkuma komponentes (OIK) samazinājumam. Maksājumus uzņēmumiem, kuriem Ekonomikas ministrija piešķirusi tiesības saņemt OIK samazinājumu, veic publiskais tirgotājs.

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam publiskā tirgotāja funkcijas Latvijā veic AS „Energijas publiskais tirgotājs”. OI izmaksas un izmaksāto atbalstu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem publiskajam tirgotājam kompensē no elektroenerģijas galalietotāju OIK maksājumiem un valsts budžeta dotācijām.

2017. gada 1. septembrī stājās spēkā grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, kas nosaka jaunu kārtību, kādā publiskajam tirgotājam tiks segtas kompensējamās OI izmaksas. No 2018. gada 1. janvāra lietotāji maksā OIK, ko veido mainīgā un fiksētā daļa. Mainīgā daļa tiek aprēķināta proporcionāli patērētajai elektroenerģijai, savukārt fiksētā daļa (jaudas komponente) ir atkarīga no izmantotā sistēmas pakalpojuma veida. OIK apmēru nosaka, pamatojoties uz iepriekšējā gada OI izmaksām, un to apstiprina SPRK.

OI ietvaros iepirktais elektroenerģijas apjoms

AS „Energijas publiskais tirgotājs” ik gadu saņem valsts dotāciju. Iepriekšējos gados tas ļāva saglabāt nemainīgu OIK vērtību neatkarīgi no OI izmaksu pieauguma. Valsts dotācija tiek finansēta galvenokārt no AS „Latvenergo” dividendēm un līdz 2017. gada beigām – arī no subsidētā elektroenerģijas nodokļa (SEN) ieņēmumiem. Ar šo nodokli aplika valsts sniegto atbalstu OI ražotājiem, t. i., ienākumus no OI ietvaros pārdotās elektroenerģijas, kā arī garantētās maksas par uzstādīto jaudu koģenerācijas stacijām. Nodoklis tika diferencēts atkarībā no izmantojamā energoresursa veida. Turpmākajos gados atbilstoši likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam” noteiktajam kā galvenais finansējuma avots OI izmaksu kompensēšanai ir paredzētas AS „Latvenergo” dividendes par valsts kapitāla izmantošanu.

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 221, kas stājās spēkā 2017. gada 14. oktobrī, nosaka, ka koģenerācijas stacijas ar uzstādīto jaudu virs 100 MW var daļēji atteikties no atlikušajā atbalsta periodā garantētajiem ikgadējiem jaudas maksājumiem, pretī saņemot vienreizēju kompensāciju, kas atbilst nākotnē nesaņemto atbalsta maksājumu diskontētai vērtībai. 2017. gada oktobrī AS „Latvenergo” ir pieteicies šādas vienreizējās kompensācijas saņemšanai no valsts un vienlaikus atteicies turpmāk saņemt 75 % no paredzētajiem ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2. Tas ļauj samazināt valsts saistības ilgtermiņā par 262 miljoniem EUR. No 2018. gada 1. janvāra vidējā OIK ir samazinājusies par 0,1 centu/kWh.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji

OI ietvaros 2017. gadā iepirkta 1 567 GWh elektroenerģijas, kas ir par 4 % vairāk nekā pērn. 2017. gadā atbalsta periods beidzies 24 elektrostacijām, taču pieaugumu galvenokārt ietekmējis jaunu elektrostaciju nodošana ekspluatācijā un esošo staciju jaudu palielināšana. Lielāko atbalstu 2017. gadā OI ietvaros (pēc SEN) uz vienu saražoto kilovatstundu ir saņēmušas biogāzes stacijas (12,6 centi/kWh) un mazās hidroelektrostacijas (12,1 centi/kWh), savukārt mazāko – koģenerācijas stacijas ar uzstādīto jaudu līdz 4 MW (5,8 centi/kWh) un Rīgas TEC (5,9 centi/kWh). 2018. gadā pēc atbalsta maksājumu intensitātes samazināšanas plānotais atbalsta maksājums Rīgas TEC samazināsies līdz 1,4 centiem/kWh.

2017. gadā kopējā OIK nav mainījies. Kopš 2014. gada tā ir bijusi 2,679 centi/kWh. Kopumā 2017. gadā saņemtas valsts mērķdotācijas 69,9 miljonu EUR apmērā. No 2018. gada 1. janvāra vidējā OIK ir 2,579 centi/kWh. Lai nodrošinātu OIK samazināšanos 2018. gadā, paredzēta arī valsts budžeta dotācija 88,6 miljonu EUR apmērā.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Staciju skaits	skaits	368	386	400	402	408
Uzstādītā jauda	MW	1 310	1 354	1 364	1 379	1 394
OI ietvaros iepirkta elektroenerģija	GWh	2 610	1 284	1 427	1 503	1 567
OI izmaksas virs tirgus cenas (pēc SEN)	milj. EUR	209,9	215,3	224,3	207,9	235,3

Vairāk informācijas par OI atrodama AS „Energijas publiskais tirgotājs” [mājaslapā](#).

3.2. SADALE

Pieaug sadales tīkla izmantošanas efektivitāte

EU3 Sadales segments ir pēc aktīviem lielākais un pēc apgrozījuma vērtības – otrs lielākais Latvenego koncerna darbības segments. Koncerna meitassabiedrība AS „Sadales tīkls” ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, kas sniedz elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu aptuveni 819 tūkstošiem klientu. Sadales sistēmas operators nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi sadales elektrotīkliem, un tas ir viens no priekšnoteikumiem konkurences nodrošināšanai Latvijas elektroenerģijas tirgū.

EU4

Sadales elektrotīklu sistēma nodrošina elektroenerģijas plūsmu no elektroenerģijas pārvades tīkla un no sadales elektrotīkliem pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem līdz elektroenerģijas patērētājiem. Kopējais elektrolīniju garums 2017. gada beigās ir 93 560 km. Sadales tīkla transformatoru skaits ir 29 967, savukārt transformatoru apakšstaciju skaits ir 27 085 un to kopējā uzstādītā jauda ir 5 913 MVA.

Būtiskas investīcijas sadales tīklos gadu no gada veicina zemsprieguma elektrolīniju garuma līdz sadales sistēmas lietotājam samazināšanos, veidojot efektīvāku elektrotīkla struktūru un uzlabojot elektroapgādes kvalitāti un drošumu. Vidsprīguma gaisvadu elektrotīkla pārbūve ik gadu palielina kabeļu līniju īpatsvaru kopējā elektrolīniju garumā – no 28 % 2013. gadā līdz 34 % 2017. gadā. Tas ļāvis samazināt dabas apstākļu negatīvo ietekmi uz elektrotīkliem, kā arī bojājumu skaitu līnijās. Bojājumu rezultātā klientiem nenodotās elektroenerģijas apjoms pēdējo piecu gadu laikā samazinājies par 63 % – no 2 559 MWh 2013. gadā līdz 950 MWh 2017. gadā.

2017. gadā sadalītās elektroenerģijas apjoms saglabājies 2016. gada līmenī un ir 6 463 GWh. Nozīmīgs sadales darbības segmenta efektivitātes rādītājs ir elektroenerģijas sadales zudumi (skatīt arī indikatoru EU12). Salīdzinot ar 2016. gadu, zudumu apjoms nav mainījies un veido 4,6 % no kopējā tīklā saņemtās elektroenerģijas apjoma. Kopumā zudumu apjoms pēdējo piecu gadu laikā ir samazinājies par 7 % jeb 24 GWh.

2017. gadā turpinājies pieaugt elektroenerģijas apjoms, kas sadales elektrotīklos saņemts no mazajiem elektroenerģijas ražotājiem. Šis apjoms sasniedz 1 575 GWh, kas ir 1,4 reizes vairāk nekā 2013. gadā. Pieaugums galvenokārt saistīts ar jaunu elektroenerģijas ražošanas jaudu nodošanu ekspluatācijā.

AS „Sadales tīkls” sniedz sadales sistēmas pakalpojumu atbilstoši SPRK apstiprinātiem tarifiem. Kopš 2016. gada ir spēkā sadales sistēmas pakalpojuma līdzsvarotie tarifi, kas dod iespēju klientiem izvērtēt esošās pieslēguma jaudas, paaugstinot to izmantošanas efektivitāti. Efektīva pieslēgumu jaudu lietošana ir būtisks ieguvums arī AS „Sadales tīkls”, ļaujot nākotnē izbūvēt elektrotīkla pieslēgumus jaunajiem klientiem ātrāk un par zemākām izmaksām.

Sadales tīklā saņemtā elektroenerģija (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
No pārvades tīkla	GWh	5 670	5 470	5 236	5 304	5 225
No mazajiem ražotājiem	GWh	1 139	1 297	1 448	1 495	1 575
KOPĀ	GWh	6 808	6 767	6 684	6 799	6 800

Sadalītā elektroenerģija un zudumi (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Sadalītā elektroenerģija	GWh	6 447	6 421	6 263*	6 465	6 463
Elektroenerģijas sadales zudumi, tehnoloģiskais un saimnieciskais patēriņš	GWh	361	346	328**	334	337
KOPĀ	GWh	6 808	6 767	6 591	6 799	6 800
Elektroenerģijas zudumi	%	5,0 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %	4,6 %

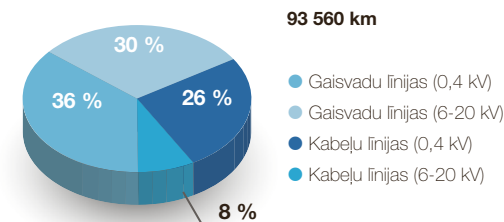
* sadalītās elektroenerģijas apjoms neietver 123 GWh, kas atbilst 2015. gada sākumā saņemtā regulētā tarifa elektroenerģijas ieņēmumiem, kas atzīti 2014. gada rezultātos

** zudumu apjoms palielināts par 30 GWh, kas saistīts ar pārrēķinu par klientu faktiski patērēto un faktiski atmaksāto patērēto elektroenerģiju

Rekonstrukcijas un izbūves darbi (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Izbūvētas gaisvadu līnijas (0,4 kV)	km	17	19	37	22	18
Izbūvētas kabeļu līnijas (0,4 kV)	km	995	1 089	934	651	781
Zemsprieguma elektrolīnijas kopā	km	1 012	1 107	972	673	799
Izbūvētas gaisvadu līnijas (6 – 20 kV)	km	305	300	556	628	522
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV)	km	126	104	189	140	115
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV) (kabeļu programma)	km	162	207	210	208	211
Vidsprīguma elektrolīnijas kopā	km	593	611	955	976	848
Rekonstruētas transformatoru a/st	skaitis	577	649	877	773	726
Izbūvēti pieslēgumi	skaitis	7 335	8 510	7 588	9 353	8 907

Elektropārvades līniju garumi 2017. gadā

Efektivitātes programma

Latvenergo koncerna sadales segmenta darbības efektivitātes uzlabošana ir būtisks nosacījums tā līdzsvarotas attīstības īstenošanai un darbības izmaksu samazināšanai. Lai noteiktu iespējas, kā uzlabot darbības efektivitāti, kopš 2016. gada AS „Sadales tīkls” veic padziļinātu darbības procesu, kā arī aktīvu un personāla pārvaldības analīzi. Izvērtēšanā tika iesaistīti gan darbinieki, kuri ikdienā veic darbu plānošanu, vadību un kontroli, gan neatkarīgs starptautisks vadības konsultāciju uzņēmums. Sadales segmenta darbības izvērtēšanā tika veikts salīdzinājums arī ar citiem Eiropas sadales sistēmas operatoriem.

Nolūkā paaugstināt AS „Sadales tīkls” darbības efektivitāti, 2017. gadā apstiprināts tīkla pārvaldības procesa pilnveides un darbības izmaksu samazināšanas plāns. Tā ietvaros uzlabota uzņēmuma organizatoriskā struktūra un darba procesi, kā arī pārskatīta aktīvu un personāla pārvaldība. 2017. gadā plāna īstenošanas ietvaros darba vietu skaits samazināts par 122 vietām. Papildus tika pārskatīti pamatdarbības procesi, kas saistīti ar klientu apkalpošanu, un efektivitātes programmas ietvaros darba vietu skaits samazināts par 16 vietām.

Ieviestās izmaiņas ir daļa no darbības efektivitātes paaugstināšanas aktivitātēm, kas tiks īstenotas līdz 2022. gadam. Šajā laikā AS „Sadales tīkls” tiks samazināts darbam nepieciešamo resursu apjoms, tostarp darbinieku un specializētās tehnikas ģeogrāfiskās atrašanās vietu skaits.

Sadales segmenta darbības efektivitāti sekmē arī viedās elektroenerģijas uzskaites ieviešanas projekts. Tā īstenošana ir ļāvusi samazināt skaitītāju apkalpošanas un uzturēšanas izmaksas. Būtiski ir samazināties darba uzdevumu skaits, kas saistīts ar skaitītāju pārbaudēm un rādījumu nolasīšanu. Līdz ar to 2017. gadā projekta ietvaros darba vietu skaits samazināts par 56 vietām. 2017. gadā kopumā darba vietu skaits samazināts par 194 vietām.

Investīcijas un uzturēšana

Katru gadu, nodrošinot sadales elektrotīklu uzturēšanu un attīstību, tiek veikti apjomīgi remontdarbi un investīcijas. To mērķis ir sekmēt kvalitatīvu un drošu energoapgādi un samazināt plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu biežumu un ilgumu, kā arī nodrošināt atbilstošu sprieguma kvalitāti. Elektropārvades līniju trašu tīrīšanas apjoma palielinājums, kā arī investīciju programma 2017. gadā sekmējusi kopējo bojājumu skaita elektrotīklos un neplānoto pārtraukumu ilguma samazināšanos attiecīgi par 9,6 % un 3 %, salīdzinot ar 2016. gadu (papildu informāciju skatīt pie indikatoriem EU28 un EU29).

Investīcijas sadales elektrotīklu rekonstrukcijā un modernizācijā tiek veiktas, vadoties pēc AS „Sadales tīkls” attīstības plāna 2014.–2023. gadam. Plāna mērķis ir ilgtspējīga un ekonomiski pamatota elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšana, efektīvi pārvaldot elektrotīklu un uzlabojot elektroapgādes drošumu un kvalitāti, kas ir svarīgi tautsaimniecības konkurētspējai un izaugsmei. Plānā aprakstītas veicamās aktivitātes, lai sasniegtu AS „Sadales tīkls” vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktos mērķus.

Tāpat AS „Sadales tīkls” ir veicis pētījumu par elektrotīkla attīstības un izmantošanas perspektīvu parametriem un ir noteicis kritērijus, kas jāņem vērā, plānojot rekonstrukcijas un atjaunošanas darbus. Atbilstoši kritērijiem katru gadu jāatjauno ap 2 % no kopējā elektrotīkla. Pēdējo četru gadu laikā investīciju apjoms sadales aktīvos ir stabilizējies sadales aktīviem stratēģiski nepieciešamajā līmenī. 2017. gadā veikto investīciju apjoms sasniedz gandrīz 108 miljonus EUR.

2017. gadā sadales segmentā turpināti investīciju projekti un programmas elektroapgādes kvalitātes un drošuma uzlabošanai, kā arī viedā tīkla attīstīšanai:

- **Kabeļu programma** – galvenokārt mežainās teritorijās vīdsprieguma neizolēto gaisvadu elektrolīnijas tiek nomainītas ar kabeļu līnijām. Tas ļauj mazināt nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ radušos bojājumu skaitu elektroapgādes sistēmā. 2017. gadā izbūvēti 211 km vīdsprieguma kabeļu līniju. Zemsprieguma elektrotīkls tiek pārbūvēts par kabeļu līnijām vietās, kur iespējams izmantot esošos gaisvadu elektrolīniju balstus;

- **Līniju atjaunošana un rekonstrukcijas darbi transformatoru apakšstacijās** – izbūvēti 8 907 jauni pieslēgumi. Rīgas vēsturiskajā centrā turpinās 0,23 kilovatu elektrotīkla rekonstrukcija, kas nodrošina klientiem elektroapgādi atbilstoši mūsdienu vajadzībām un prasībām.
- **Automatizācijas programma** – izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži un bojājumu vietas uzraudzītāji, kas operatīvi nodrošina informāciju par elektroapgādes bojājumiem elektrotīklos un sekmē efektīvāku to novēršanu;
- **Viedo elektroenerģijas skaitītāju ieviešana** – uzlabo klientu informētību par elektroenerģijas patēriņu, veicinot energoefektivitāti un izmaksu samazinājumu gan sadales sistēmas operatoram, gan arī klientiem un elektroenerģijas tirgotājiem. Līdz 2017. gada beigām ir uzstādīti vairāk nekā 405 tūkstoši viedo skaitītāju, kas veido 36 % no visa skaitītāju parka un uzskaita 78 % no visas klientu patērētās elektroenerģijas.

Investīcijas (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Investīcijas	milj. EUR	92,0	103,2	102,0	106,4	107,7

3.3. PĀRVADES AKTĪVU NOMA

Nodrošinām investīcijas pārvades sistēmas projektos Latvijā

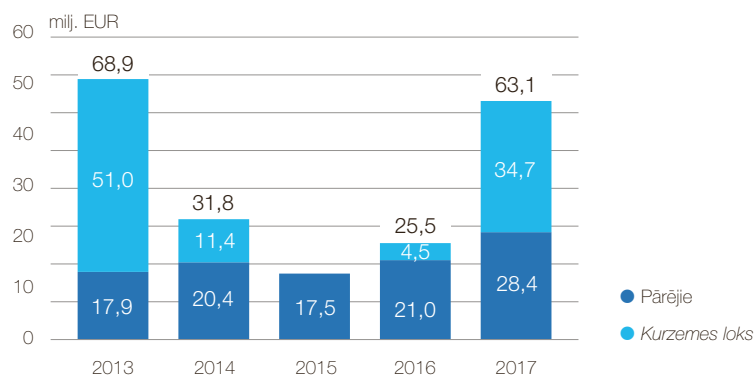
EU4 Segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) īpašnieks un iznomā aktīvus pārvades sistēmas operatoram AS „Augstsprieguma tīkls”. Pārvades aktīvu noma ir regulēts darbības segments. Pārvades aktīvu nomas maksu aprēķina atbilstoši SPRK apstiprinātai metodikai.

2017. gada beigās kopējais elektropārvades līniju garums ir 5 240 km, no tā 74 % veido 110 kV līnijas un 26 % – 330 kV līnijas. Pārvades tīkla darbības nodrošināšanai izmanto sešpadsmit 330 kV apakšstacijas ar kopējo autotransformatoru jaudu 3 825 MVA un simt divdesmit trīs 110 kV apakšstacijas ar kopējo transformatoru uzstādīto jaudu 5 196 MVA.

Investīcijas

Kopējās 2017. gadā veiktās investīcijas pārvades aktīvos ir 63,1 miljons EUR. Nozīmīgākie pārvades tīkla investīciju projekti ir *Kurzemes loks* un trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju.

Investīcijas pārvades aktīvos (2013–2017)

Projekts *Kurzemes loks*

Pārvades sistēmas pēdējo gadu nozīmīgākais investīciju projekts *Kurzemes loks* tika uzsākts 2009. gadā. Projekta īstenošana ievērojami paaugstina energoapgādes drošumu gan Kurzemē, gan Latvijā kopumā un ļauj efektīvāk izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību, vēl vairāk integrējot Baltijas valstis Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

Projekts tiek īstenots trīs posmos, un kopējais 330 kV pārvades loka garums plānots ap 330 km. Pirmais posms noslēdzās 2012. gadā, un tā ietvaros izbūvēts *Rīgas loks*. Līdz ar jaunās 330 kV elektropārvades līnijas *Grobiņa–Ventspils* nodošanu ekspluatācijā 2014. gada augustā noslēdzās otrais projekta *Kurzemes loks* posms. Projekta noslēdzošajam posmam *Ventspils–Tume–Rīga* 2017. gadā ir veikti 330 kV līnijas projektēšanas darbi un uzsākti būvdarbi trijos posmos:

- *Dundaga–Valdemārpils–Talsi*;
- *Kandava–Tume*;
- *Priedaine–Imanta*.

2017. gada beigās trešā posma ietvaros kopumā izbūvēti 66 kilometri 330/110 kV elektropārvades līniju. Veikti rekonstrukcijas darbi 110 kV apakšstacijās *Priedaine* un *Valdemārpils*, un uzsākti rekonstrukcijas darbi arī apakšstacijās *Kandava* un *Dundaga*. Investīciju apjoms 2017. gadā bija 34,7 miljoni EUR.

Projektu *Kurzemes loks* plānots pabeigt 2019. gadā. Kopējās projekta izbūves izmaksas ir plānotas aptuveni 220 miljonu EUR apmērā, tajā skaitā projekta pirmā un otrā posma realizācijas izmaksas – 95 miljoni EUR. Projekta noslēdzošā posma *Ventspils–Tume–Rīga* būvniecības līdzfinansēšanai ar Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru ir noslēgts līgums par līdzfinansējumu 45 % apmērā.

Trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju

Būvniecības projekta elektroenerģijas pārvades infrastruktūras projekts visam Baltijas reģionam ir jauns – trešais – elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju. Izbūvējamais 330 kV līnijas starpsavienojums palielinās pieejamās caurlaides spējas starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām, samazinot cenu atšķirību starp Igaunijas un Latvijas/Lietuvas tirdzniecības apgabaliem.

Jaunās starpsavienojuma līnijas plānotais garums Latvijas pusē ir ap 190 km. Tās izbūve plānota līdz 2020. gada beigām, un kopējās projekta izbūves izmaksas Latvijas pusē plānotas aptuveni 100 miljonu EUR apmērā. Projekta izbūves izmaksu finansēšanai atbalstam ar Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru 2015. gadā noslēgts līgums par līdzfinansējuma nodrošinājumu 65 % apmērā no visām attiecināmajām izmaksām. 2017. gadā ir pabeigta iepirkumu procedūra 330 kV elektropārvades līnijas projektēšanas un būvdarbu veikšanai.

Citi projekti

Lai uzlabotu patērētāju elektroenerģijas piegādes stabilitāti un nodrošinātu pieprasīto jaudu pārvades tīkla punktos, 2017. gadā realizēti arī tādi nozīmīgi projekti kā 330/110 kV apakšstacijas *Ventspils* 110 kV sadales un 110 kV apakšstacijas *Aloja* rekonstrukcija. Turpinās apakšstacijas *Viskalī* 110 kV sadales rekonstrukcija, sākti rekonstrukcijas darbi 330 kV apakšstacijās *Daugavpils* un *Aizkraukle* un 110 kV apakšstacijā *Bolderāja*. Lai nodrošinātu sadales sistēmas pieslēgumu jaudas pieaugumu, ir izbūvētas 110 kV apakšstacijas *Skanste* un *Koknese* un sāka apakšstacijas *Stīpnieki* būvniecība. Turpinās arī 330 kV un 110 kV elektropārvades līniju rekonstrukcijas, atjaunojot līniju elementus.

TIRDZNIECĪBA

Elektroenerģijas pirkšana un pārdošana

PIEGĀDE

Elektroenerģijas transportēšana no ražotāja līdz elektroenerģijas patērētājam

Pārvade

Pārvade nodrošina elektroenerģijas starpreģionālo transportu. To katrā valstī veic neatkarīgs pārvades sistēmas operators (Latvijā – AS „Augstsprieguma tīkls”). *Latvenergo* koncerna meitassabiedrība AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē un iznomā pārvades aktīvus AS „Augstsprieguma tīkls”.

Sadale

Sadale ir elektroenerģijas piegāde katram klientam. Latvijas lielākais sadales operators ir AS „Latvenergo” meitassabiedrība AS „Sadales tīkls”.

Ražotāji katru dienu informē biržu par iespējamo saražotās elektroenerģijas apjomu un vēlamu cenu.

Birža

Birža (*Nord Pool*) ir neitrāla tirdzniecības vieta, kur pērk un pārdod elektroenerģiju par cenu, ko birža aprēķina, apkopojot daudzus simtus pārdošanas un pirkšanas piedāvājumu.

Cenu nosaka katrai diennakts stundai.

Ražotāji
Rīgas TEC,
Daugavas HES
un citi

Tirgotāji
ir komersanti, kas pērk
elektroenerģiju biržā un
pārdod to klientiem

elektrum

un citi
elektroenerģijas
tirgotāji

AST

E ST

un citi sadales
operatori

NORD
POOL

Tirgotājs informē biržu, cik daudz elektroenerģijas un par kādu cenu vēlas pērk. Birža atbilstoši ražotāju piedāvājumam un tirgotāju pieprasījumam aprēķina elektroenerģijas konkrētā brīža cenu.

Klienti

DARBĪBAS INDIKATORI

4.1. BŪTISKĀKO ILGTSPĒJAS ASPEKTU NOTEIKŠANA

Koncernam un ieinteresētajām pusēm būtiskie aspekti noteikti atbilstoši starptautiskajām *GRI* vadlīnijām

102-46 *Latvenergo* koncerna Ilgtspējas pārskata saturs veidots, ņemot vērā koncernam un tā ieinteresētajām pusēm būtiskos ekonomiskos, vides un sociālos aspektus. Būtiskie aspekti noteikti atbilstoši *GRI* vadlīnijām un *Latvenergo* koncerna izstrādātajai būtiskuma izvērtēšanas metodoloģijai. Būtisko aspektu un atklājamo indikatoru noteikšana iedalāma četros posmos.

1. posms

Ilgtspējas aspektu apzināšanai sākotnēji tika izveidots potenciāli būtisko aspektu saraksts. Tajā iekļauti uz koncerna darbību potenciāli attiecināmi aspekti, kas varētu būt aktuāli gan koncernam, gan tā ieinteresētajām pusēm. Saraksta izstrādei izmantoti šādi informācijas avoti:

- *GRI* vadlīnijas;
- *GRI* Elektroenerģētikas sektora papildinājumi (*Electric Utilities Sector Disclosures*);
- līdzīgu enerģētikas sektora uzņēmumu atklātā informācija;
- *Latvenergo* koncerna stratēģija un politikas;
- ieinteresēto pušu viedoklis;
- koncerna komunikācijas izpēte;
- iepriekšējos Ilgtspējas pārskatos sniegtā informācija u.c.

Šajā posmā tika identificēti 27 uz *Latvenergo* koncernu attiecināmi aspekti. Lai būtu vieglāk izvērtēt šo aspektu būtiskumu, identificētie aspekti sagrupēti piecās jomās – ekonomiskā atbildība, sabiedrība, atbildība par produktu, vides aizsardzība, kā arī darbinieki un darba vide. *Latvenergo* koncerna prioritārās ieinteresētās puses katrā ilgtspējas jomā identificētas koncerna vadītāju aptaujā, un tās izvērtējuši attiecīgo jomu vadītāji.

2. posms

Lai noskaidrotu būtiskākos ilgtspējas aspektus, 2015. gadā tika veikta padziļināta koncerna vadības un ieinteresēto pušu iesaiste. Koncerna vadītāju viedokli apzināja viedokļu aptaujā un darba grupās. Darbinieku viedokli noskaidroja, ikgadējā darbinieku aptaujā iekļaujot jautājumus par koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem.

Prioritāro ieinteresēto pušu viedokļa noskaidrošanai par koncerna ilgtspējai būtiskajiem aspektiem tika rīkots seminārs. Uz to bija aicināti aptuveni 70 koncerna ieinteresēto pušu pārstāvji, kas pārstāvēja visas *Latvenergo* koncerna prioritārās ieinteresētās puses.

Pirmajā semināra posmā ieinteresētās puses izvērtēja pirmajā posmā identificēto aspektu būtiskumu skalā no *nav būtisks* līdz *ļoti būtisks*. Nākamajā posmā dalībniekus sadalīja darba grupās, kuru uzdevums bija izteikt idejas un ierosinājumus, kā koncerns varētu nodrošināt ilgtspēju visbūtiskākajos aspektos. Darba grupu diskusiju rezultāti tika izklāstīti paneļa diskusijā.

3. posms

Šajā posmā tika apkopoti ieinteresēto pušu semināra un *Latvenergo* koncerna vadītāju aptaujas rezultāti un izveidota ilgtspējas aspektu būtiskuma matrica. Tās izveidē ņēmi vērā arī koncerna darbinieku viedokļu aptaujas rezultāti, kā arī koncerna vadītāju darba grupu viedoklis. Matricu izvērtējusi un apstiprinājusi koncerna augstākā vadība.

Būtiskuma matricā iekļauti 27 identificētie uz *Latvenergo* koncernu attiecināmie ilgtspējas aspekti. Matricas vertikālā ass parāda ilgtspējas aspektu svarīgumu koncerna ieinteresētajām pusēm, savukārt horizontālā – šo aspektu svarīgumu koncerna skatījumā. Būtiskuma matrica ir sadalīta trīs daļās – būtiskākie, vidēji būtiskie un mazāk būtiskie aspekti. Gan ieinteresētās puses, gan *Latvenergo* koncerns kā ļoti būtiskus novērtējuši 9 aspektus. Vidēji būtiski ir 12 aspekti, bet mazāk būtiski – 6 aspekti.

Ilgtspējas pārskatā iekļauti būtiskie un vidēji būtiskie aspekti. Papildus iekļauts arī mazāk būtiskais aspekts *Bioloģiskā daudzveidība*, jo tas ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. *Latvenergo* koncerns ir guvis pārliecību, ka atsevišķas ieinteresētās puses vēlētos saņemt vairāk informācijas par koncerna ietekmi un ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, it īpaši jautājumos, kas saistīti ar balto stārķu aizsardzību un zivju resursu atjaunošanu Daugavas baseinā.

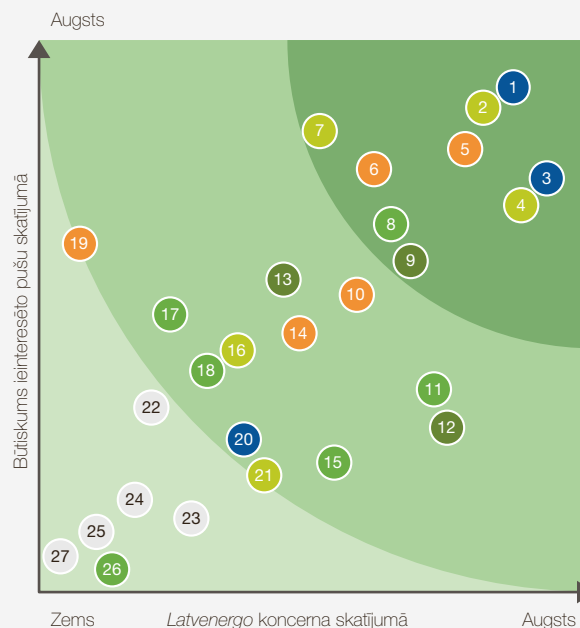
Izmantojot *GRI* vadlīnijas, sadarbībā ar attiecīgo jomu vadītājiem identificēti aspektiem atbilstoši atklājamie indikatori. Sagatavojot pārskatā atklājamo informāciju, ņemts vērā katra aspekta būtiskums *Latvenergo* koncerna sabiedrībām, kā arī ieinteresētajām pusēm. Kopumā pārskatā ir atklāta informācija par 22 koncernam būtiskiem ilgtspējas aspektiem un 33 aspektiem atbilstošiem indikatoriem (skatīt [GRI indikatoru tabulu](#)).

4. posms

Pārskata sagatavošana ik gadu ietver ieinteresēto pušu viedokļa, identificēto aspektu un atklāto indikatoru atkārtotu izvērtēšanu. To veic attiecīgo jomu atbildīgie, ņemot vērā izmaiņas darbības vidē, koncerna darbībā, kā arī saņemto atgriezenisko informāciju no ieinteresētajām pusēm. Šajā procesā koncerns secinājis, ka identificētos ilgtspējas aspektus 2017. gadā nav nepieciešams mainīt. 2017. gada Ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši *GRI Standards* vadlīnijām, tāpēc atsevišķi indikatori tajā apvienoti, pārvietoti un/vai precizēti, salīdzinot ar iepriekšējā gada pārskatu, kas tika sagatavots atbilstoši *GRI G4* vadlīnijām.

Tā kā elektroenerģijas sadales pakalpojumu pieejamība ir viens no būtiskākajiem aspektiem gan ieinteresēto pušu, gan koncerna skatījumā, 2017. gada Ilgtspējas pārskatā iekļauts papildu indikators EU27. Tā ietvaros atklāta informācija par elektroenerģijas atslēgumu skaitu un ilgumu mājāsaimniecību segmentā laikus neveiktu maksājumu dēļ un pieslēguma atjaunošanu pēc maksājuma veikšanas.

Ekonomiskā atbildība

- 1 Enerģijas ražošanas efektivitāte
- 3 Ieguldījums valsts ekonomikā
- 20 Saņemtais atbalsts

Sabiedrība

- 2 Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
- 4 Iesaiste nozares politikas veidošanā
- 7 Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence
- 16 Ieguldījums dažādās sabiedrības grupās
- 21 Ietekme uz sabiedrību

Atbildība par produktu

- 5 Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte
- 6 Klientu apmierinātība
- 10 Datu drošība
- 14 Informācijas pieejamība
- 19 Godīga mārketinga komunikācija

Vides aizsardzība

- 8 Resursu patēriņš ražošanā
- 11 Atbilstība vides aizsardzības prasībām
- 15 Gaisa piesāņojums
- 17 Enerģijas patēriņš
- 18 Atjaunīgā enerģija
- 22 Atkritumi un notekūdeņi
- 24 Vides aizsardzības izdevumi
- 26 Bioloģiskā daudzveidība

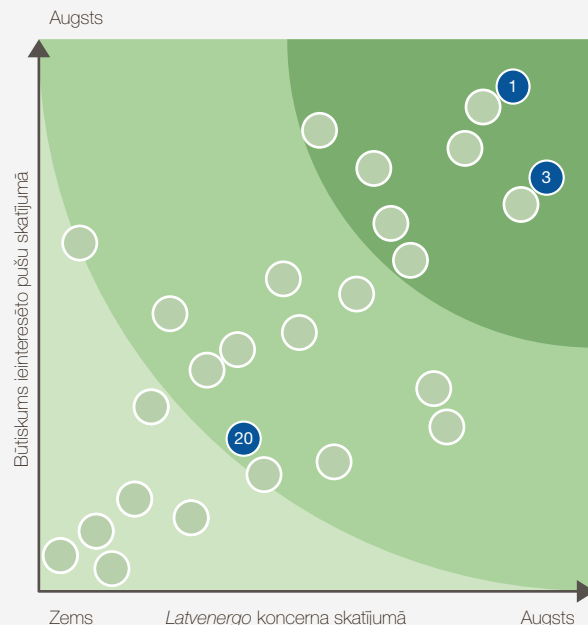
Darbinieki un darba vide

- 9 Veselība un drošība
- 12 Atbilstība normatīvo aktu prasībām par darba vietu
- 13 Darbinieku izaugsme
- 23 Cilvēktiesības un dažādība darba vietā
- 25 Darba un personīgās dzīves līdzsvars
- 27 Darbinieku iesaiste un piederības brīvība

4.2. EKONOMISKĀ ATBILDĪBA

Ekonomiskās atbildības aspekti

- 1 Enerģijas ražotņu efektivitāte
- 3 ieguldījums valsts ekonomikā
- 20 Saņemtais atbalsts

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs un vērtīgākais enerģētikas uzņēmums Baltijā. Koncerna ekonomiskā atbildība ietver apņemšanos veicināt ilgtspējīgu resursu izmantošanu un ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi. Šo apņemšanos koncerns īsteno, piedāvājot mūsdienīgus un konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus un pārdomāti investējot enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā. Visā enerģijas ražošanas un piegādes procesā liela nozīme ir efektivitātei, tādējādi uzlabojot pakalpojumu konkurētspēju un kvalitāti.

Ieguldījums valsts ekonomikā

Enerģētikas nozare ir nozīmīgs ekonomikas virzītājspēks, jo enerģija ir neaizvietoama izejviela ikvienā tautsaimniecības jomā. Tā sniedz tiešu ieguldījumu ekonomikas izaugsmē – veidojot pievienoto vērtību ekonomikā gan ar ilgtspējīgām un apjomīgām investīcijām, gan ar tiešo un netiešo darba vietu radīšanu. Latvenergo koncernam ir būtiska ietekme uz kopējo sabiedrības labklājību – valsts budžetā samaksāto nodokļu, dividendu, radīto darba vietu, investīciju un īstenoto iepirkumu veidā.

Latvenergo koncerna darbībai ir būtiska ietekme gan uz Latvijas, gan Baltijas ekonomikas izaugsmi. 2017. gadā koncerns ir veicis investīcijas 244 miljonu EUR apmērā, savukārt pēdējo piecu gadu laikā veiktās investīcijas pārsniedz 1 miljardu EUR. Būtisks līdzekļu apjoms tiek ieguldīts apkārtējo vidi saudzējošos ražošanas un tīklu attīstības projektos. Pēdējo piecu gadu apjomīgākie investīciju projekti ir Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma un energoinfrastruktūras projekts *Kurzemes loks* (skatīt pielikumu „Pārskats par zaļajām obligācijām”).

Latvenergo koncerns ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latvijā. 2017. gadā Latvijas valsts budžetā iemaksāti 238 miljoni EUR, no tiem dividendēs par valsts kapitāla izmantošanu – vairāk nekā 90 miljoni EUR. Savukārt Lietuvā un Igaunijā iemaksātais nodokļu apjoms ir attiecīgi 12 un 6 miljoni EUR. Koncerns ir arī viens no lielākajiem darba devējiem Latvijā – 2017. gada beigās koncernā strādā 3 908 darbinieki. Rūpējoties par saviem darbiniekiem, Latvenergo koncerns nodrošina konkurētspējīgu atalgojumu, iemaksas pensiju fondā, apmācības profesionālo prasmju pilnveidei, kā arī izmaksā darba attiecību izbeigšanas pabalstu, darbiniekam dodoties pensijā.

Pēdējo piecu gadu laikā Latvenergo koncerna finanšu rezultāti ir būtiski uzlabojušies. Koncerna izaugsmes priekšnosacījumi ir pārdomātas un ilgtspējīgas investīcijas un efektivitātes uzlabošana gan enerģijas ražošanas un sadales, gan tirdzniecības procesos. Koncerna aktīvu vērtība 2017. gada 31. decembrī pārsniedz 4 miljardus eiro, bet pašu kapitāls ir 2,8 miljardi eiro. Detalizēta informācija par koncerna darbības rezultātiem pieejama [Latvenergo konsolidētajā 2017. gada pārskatā](#).

Enerģijas ražotņu efektivitāte

Latvenergo koncerna lielākās ražotnes – Daugavas HES un Rīgas TEC – darbojas brīvas konkurences apstākļos, visu saražoto elektroenerģiju pārdodot *Nord Pool* elektroenerģijas biržā. Enerģijas ražotņu darbības efektivitāte ir būtiska, lai saglabātu staciju konkurētspēju mainīgos tirgus apstākļos.

2017. gadā Daugavas HES turpinājusies hidroagregātu atjaunošana. Līdz 2022. gadam Latvenergo koncerns plāno veikt pakāpenisku 10 vēl nerekonstruētu hidroagregātu atjaunošanu. Tādējādi tiek uzlaboti hidroturbīnu lietderības koeficienti un uzstādītā jauda, palielinot ikgadējo elektroenerģijas izstrādi.

Rīgas TEC darbības režīmus elastīgi pielāgo mainīgajiem elektroenerģijas tirgus apstākļiem un pamatā strādā augsti efektīvā koģenerācijas režīmā. Nelabvēlīgos tirgus apstākļos Rīgas TEC tiek darbinātas mazākā apjomā, izmantojot iespēju iepirkt lētāku elektroenerģiju Ziemeļvalstīs. Savukārt Daugavas HES izstrādē tiek plānota, ņemot vērā Daugavas ūdens pieteci un iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad pieprasījums un cena biržā ir augstāka. Optimāli kombinējot Rīgas TEC un Daugavas HES izstrādi ar importa iespējām no citiem *Nord Pool* biržas tirdzniecības apgabaliem, lietotāji Baltijā iegūst gan elektroenerģijas cenas tuvināšanos Ziemeļvalstu līmenim, gan tās stabilitāti ilgtermiņā.

Apliecinot darbības efektivitāti, elektroenerģijas un siltuma enerģijas ražošanas jomā ir ieviesta un tiek uzturēta sertificēta integrētā vadības sistēma atbilstoši ISO 9001, ISO 14001 un OHSAS 18001 prasībām, kā arī energopārvaldības sistēma atbilstoši ISO 50001 prasībām. Kvalitātes politikas mērķis ir uzlabot un pilnveidot siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas procesus, nodrošinot to kvalitatīvu un stabili norisi atbilstoši tiesību aktu un klientu prasībām.

Sadales efektivitāte

Latvenergo koncerns līdztekus elektroenerģijas piegādes kvalitātes uzlabošanai īsteno sadales tīklu elektroenerģijas zudumu mazināšanas programmas un aktivitātes. Līdz 2023. gadam zudumu līmeni plānots samazināt līdz 4,47 % no elektrotīklā saņemtās elektroenerģijas apjoma.

Darbības indikatori

201-1

Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība

2017. gadā *Latvenergo* koncerna radītā ekonomiskā vērtība ir 1 076,8 miljoni EUR, kas ir 4 % no Latvijas IKP. Radītā ekonomiskā vērtība salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir pieaugusi par 14 %. Pieaugumu pozitīvi ietekmējusi par 74 % lielāka Daugavas HES izstrāde, kā arī vienreizējā Rīgas TEC jaudas maksājumu kompensācija 454,4 milj. EUR apmērā – no tiem 140 miljoni EUR atzīti kā 2017. gada ieņēmumi.

Sadalītā ekonomiskā vērtība ir 686,4 miljoni EUR un sasniedz 64 % no radītās ekonomiskās vērtības. Lielāko daļu jeb 57 % no sadalītās vērtības veido elektroenerģijas iegādes, elektroenerģijas pakalpojumu, energoresursu un citas ar saimniecisko darbību saistītas izmaksas.

Latvenergo koncerna radītā pievienotā vērtība 2017. gadā tika sadalīta starp šādām ieinteresētajām pusēm:

- biznesa partneri – atbildība par piegādātajiem resursiem un pakalpojumiem koncerna darbības nodrošināšanai;
- darbinieki – tiešā un netiešā atbildība par darbu;
- valsts institūcijas – samaksātie nodokļi un nodevas, atbildība par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes);
- finansētājiem un investoriem – atbildība par aizņemtā kapitāla izmantošanu;
- vietējā sabiedrība – ziedojumi un atbalsts.

Latvenergo koncerns ir nozīmīgs dividenžu maksātājs par izmantoto valsts kapitālu Latvijā. 2017. gadā dividendēs par 2016. gadu izmaksāts 90,1 miljons EUR. Pēdējo piecu gadu laikā valsts budžetā ir iemaksāti vairāk nekā 250 miljoni EUR. AS „*Latvenergo*” dividendes tiek izmantotas arī kā finansējuma avots valsts budžeta programmai „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts”, kas ļauj nodrošināt OIK samazināšanos.

2017. gadā *Latvenergo* koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība ir 36 % no radītās ekonomiskās vērtības un sasniedz 390,4 miljonus EUR. No tās 62 % jeb 243,8 miljoni EUR ir novirzīti investīcijām.

201-3

Kopīguma noteiktās pēcnodarbinātības saistības

Rūpējoties par saviem darbiniekiem un ievērojot Darba kopīgumā noteikto, *Latvenergo* koncerns nodrošina iemaksas pensiju fondā un darba attiecību izbeigšanas pabalstu sakarā ar došanos pensijā (vairāk par Darba kopīgumu sadaļā „Darbinieki un darba vide”). Šis atbalsts attiecas uz 97 % no kopējā koncerna darbinieku skaita.

Atbilstoši Darba kopīgumam koncerns veic ikmēneša iemaksas AS „Pirmais Slēgtais Pensiju fonds” (turpmāk – Pensiju fonds) norēķinu kontā par labu darbiniekiem līdz valstī noteiktā pensijas vecuma sasniegšanai. Iemaksas tiek veiktas 5 % apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka ikmēneša atbildības par darbu. 2017. gadā koncerna veiktās iemaksas Pensiju fondā ir 2,2 miljoni EUR (2016. gadā – 2,3 miljoni EUR). Iemaksu samazinājums, salīdzinot ar 2016. gadu, ir saistīts ar darbinieku skaita samazināšanos 2017. gada laikā.

Sadales elektrotīklā vieni no lielākajiem tehnisko zudumu veidotājiem ir transformatori, tādēļ tiek veikta to plānveida nomaiņa uz energoefektīvākiem transformatoriem. Tāpat elektroenerģijas zudumi tiek mazināti, pilnveidojot elektroenerģijas patēriņa monitoringu un izmantojot iespējas, ko nodrošina viedie skaitītāji. 2017. gada nogalē viedie un elektroniskie skaitītāji veido 36 % no elektroenerģijas skaitītāju parka.

Papildu informācijai skatīt sadaļu „*Sadale*”.

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība (2016–2017)

	Mērv.	2016	2017
Radītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	941,9	1 076,8
Ieņēmumi un pārējie ieņēmumi	milj. EUR	939,6	1 075,6
Finanšu darbības ieņēmumi	milj. EUR	2,3	1,2
Sadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	660,9	686,4
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	milj. EUR	428,3	390,8
Darbinieku atbildība	milj. EUR	96,0	113,3
Atbildība par valsts kapitāla izmantošanu	milj. EUR	77,4	90,1
Atbildība par aizņemtā kapitāla izmantošanu	milj. EUR	14,2	11,2
Valsts noteikti maksājumi	milj. EUR	44,5	80,3
Ziedojumi un atbalsts	milj. EUR	0,5	0,7
Nesadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	280,9	390,4
Nolietojums un amortizācija	milj. EUR	186,8	189,1
Uzkrājumi un rezerves	milj. EUR	94,1	201,3

Uzkrātā privātā pensija kļūst pieejama, sasniedzot 55 gadu vecumu, vai arī gadījumos, kad darbinieks kļūst par 1. grupas invalīdu. Ja darbinieks sāk izmantot uzkrāto pensiju pēc 55 gadu vecuma, darba devējs iemaksas pārtrauc. AS „Pirmais Slēgtais Pensiju fonds” darbību pārrauga Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Savukārt darba attiecību izbeigšanas pabalsts sakarā ar došanos pensijā attiecas uz darbiniekiem, kuri izbeidz darba attiecības un ir tiesīgi saņemt valsts vecuma vai invaliditātes pensiju. Pabalsta apmērs atkarīgs no *Latvenergo* koncernā nostrādātā laika. Par katru koncernā nostrādāto gadu tiek piešķirts pabalsts vienas nedēļas vidējās algas apmērā. Pēcnodarbinātības saistību apmērs atklāts finanšu pārskatu 22. pielikumā.

201-4 **Valsts finansiālais atbalsts**

2017. gadā *Latvenergo* koncerns nav saņēmis ārvalstu finanšu palīdzību. Iepriekšējos gados būtisku investīciju projektu izpildei koncerns ir piesaistījis ES līdzfinansējumu. Viens no galvenajiem ES līdzfinansētajiem projektiem ir pārvades tīklu projekts *Kurzemes loks*. Tā sākotnējo posmu *Rīgas loks* un *Grobiņa–Ventspils* izbūve 50 % apmērā tika līdzfinansēta Eiropas Enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanai ietvaros. Par projekta noslēdzošo posmu *Ventspils–Tume–Rīga* ir noslēgts līgums ar EK Inovāciju un tīklu izpildaģentūru, nosakot 45 % ES līdzfinansējumu. ES līdzfinansējums ir piesaistīts arī trešajam elektropārvades tīkla 330 kV līnijas starpsavienojumam starp Igauniju un Latviju, kam noteikts līdzfinansējums 65 % apmērā. Pārvades projektu īstenošanu no 2015. gada 1. janvāra veic AS „Augstsprieguma tīkls” (vairāk informācijas par projektiem nodaļā „[Darbības segmenti](#)”).

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam publiskā tirgotāja funkcijas Latvijā veic koncerna meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”. Valsts budžeta programmas „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts” ietvaros AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” saņem valsts budžeta mērķdotāciju, kas kopš 2014. gada jālvusi saglabāt nemainīgu OIK vērtību, bet no 2018. gada nodrošina tās samazināšanos. Kā galvenais finansējuma avots minētajai valsts budžeta programmai tiek izmantoti arī ieņēmumi no AS „Latvenergo”

dividendēm. 2017. gadā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir saņēmusi valsts budžeta mērķdotāciju 69,9 miljonu EUR apmērā. Tā ietver arī valsts budžeta līdzekļu maksājumus energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem 2,9 miljonu EUR apmērā, kuru izmaksu veic AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Saņemtais valsts un ES finansējums (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Projekts <i>Kurzemes loks</i>	milj. EUR	7,6	0	18,0	0,2	0
Liepājas ražotnes	milj. EUR	2,4	2,2	0	0	0
Viedās tehnoloģijas	milj. EUR	0,2	0	0	0	0
Mērķdotācija OIK ierobežošanai*	milj. EUR	0	29,3	20,3	59,2	69,9
KOPĀ	milj. EUR	10,1	31,4	38,3	59,4	69,9

* no 2017. gada ietver arī atbalstu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem

EU11 **Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitātē, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu**

Ražošanas efektivitātes rādītājus aprēķina kā saražotās elektroenerģijas, siltumenerģijas un to saražošanai nepieciešamās enerģijas attiecību. Šos efektivitātes rādītājus ietekmē izvēlētie ražotņu darbības režīmi, ko pielāgo elektroenerģijas tirgus apstākļiem.

2017. gadā ražošanas efektivitātes rādītājs Daugavas HES nav būtiski mainījies – lai saražotu vienu kWh elektroenerģijas, patērēti 18,6 m³ ūdens. Lai paaugstinātu ražošanas efektivitāti un resursu atdevi, Daugavas HES izmanto iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad elektroenerģijas pieprasījums un cena biržā ir augstāka (dienas maksimuma stundās).

Rīgas TEC ražošanas efektivitātes rādītājs, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pieaudzis par 5 %. Šo pieaugumu sekmējusi iekārtu modernizācija un to darbināšana augsti efektīvajā koģenerācijas režīmā.

Latvenergo koncerna ražotņu efektivitātes rādītāji ir vērtējami kā augsti, salīdzinot ar citiem Baltijas enerģijas ražošanas uzņēmumiem.

Ražošanas efektivitātes rādītāji (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	m ³ /kWh	19,5	18,7	18,8	18,9	18,6
Rīgas TEC	%	79 %	80 %	79 %	83 %	88 %
Liepājas ražotnes	%	91 %	91 %	90 %	90 %	91 %
Ķeguma katlumāja	%	86 %	86 %	86 %	86 %	86 %

EU12 **Sadales zudumi procentuāli no kopējā elektroenerģijas apjoma**

Viens no nozīmīgākajiem sadales segmenta efektivitāti raksturojošiem rādītājiem ir elektroenerģijas sadales zudumu procentuālā attiecība pret kopējo tīklā saņemto elektroenerģiju. Pēdējo trīs gadu laikā šis rādītājs nav mainījies un ir 4,6 %. Tas ir *Latvenergo* koncerna vēsturiski zemākais elektroenerģijas zudumu rādītājs.

Sadales zudumi (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Sadales zudumi	%	5,0	4,8	4,6	4,6	4,6

EU30 **Vidējie staciju darbġatavības rādītāji, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu**

Daugavas HES un Rīgas TEC ražotņu darbġatavības rādītājus aprēķina kā laika periodu, kurā stacija nodrošina tās nominālo jaudu. Pārējais laiks ir paredzēts plānotajiem un neplānotajiem remontdarbiem.

2017. gadā Daugavas HES darbġatavības rādītāji ir par 5 % zemāki nekā iepriekšējā gadā. Rādītāju pazemināšanos ietekmējusi Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas programma, kuras ietvaros pārskata gadā norisinājās trīs hidroagregātu atjaunošanas darbi.

Arī Rīgas TEC darbġatavības rādītāji, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir nedaudz zemāki. Tos ietekmējušas gāzes turbīnu un ģeneratoru inspekcijas, kā arī atsevišķu iekārtu rekonstrukcijas darbi.

2017. gadā Daugavas HES strādājušas vidēji 3 245 stundas, rezervē bijušas vidēji 3 104 stundas. Plānoto remontdarbu ilgums gadā vidēji vienam hidroagregātam bijis 1 917 stundas. Neplānoti remontdarbi veikti diviem hidroagregātiem, kopā veidojot 75 stundas.

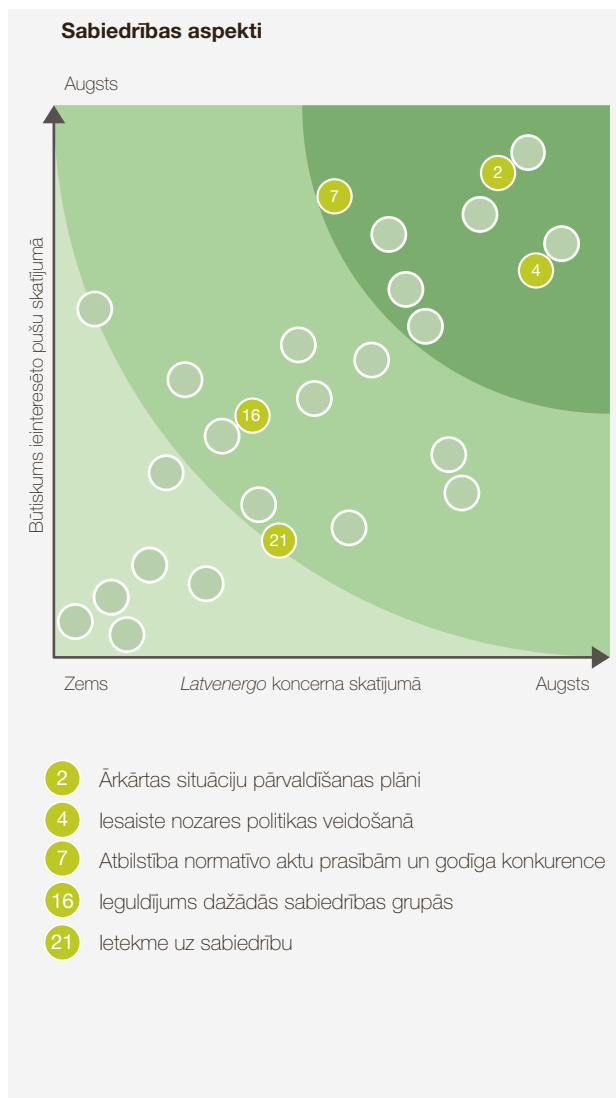
TEC strādājušas vidēji 2 752 stundas, rezervē bijušas vidēji 4 019 stundas. Plānoto remontdarbu ilgums gadā vidēji vienai iekārtai bijis 1 540 stundas. Neplānoti remontdarbi veikti TEC-1 gāzes un tvaika turbīnai un TEC-2 otrā energobloka gāzes turbīnai, kā arī atsevišķām iekārtām, kopā veidojot 448 stundas.

Ražotņu darbġatavība (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	%	91%	93%	87%	81%	76%
Rīgas TEC	%	93%	86%	82%	82%	80%

4.3. SABIEDRĪBA

Vadības pieeja

Atbildība ir viena no *Latvenergo* koncerna vērtībām un korporatīvās pārvaldības pamatprincipiem. Koncerna vadība un darbinieki uzņemas atbildību par veiktajiem uzdevumiem atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un labākajai praksei. *Latvenergo* koncerns īsteno caurskatāmu, ētisku, drošu, atbildīgu un godīgu uzņēmējdarbību, kā arī informē un iesaista ieinteresētās puses savu aktivitāšu īstenošanā.

Latvenergo koncerna vadības pieeja sabiedrības jomā pamatojas uz atvērtību un šādām sociāli atbildīgām darbībām:

- atbilstoši Ētikas kodeksam tiek nodrošināta godīga un vienlīdzīga attieksme saskarsmē ar ieinteresētajām pusēm, nepieļaujot krāpšanu un korupciju. Koncerns ir publicējis ētikas principus sadarbībai ar līgumpartneriem un aicina tos ievērot līdzvērtīgi godprātīgus sadarbības principus;
- ikdienas darbā un jaunu projektu īstenošanā tiek izvērtēta koncerna darbības ietekme uz sabiedrību un vidi. Vietējie iedzīvotāji un citas ieinteresētās puses tiek regulāri iesaistītas koncerna objektu modernizācijas projektu sabiedriskajās apspriešanās. Koncerna kritiskās infrastruktūras objektos ir izstrādāti plāni ārkārtas situāciju un krīžu pārvaldīšanai un novēršanai;
- koncerns aktīvi informē ieinteresētās puses par savu darbību un pauž savu nostāju par koncernam un tā ieinteresētajām pusēm būtiskiem tematiem enerģētikā un saistītajās nozarēs.

Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence

Viens no *Latvenergo* korporatīvās pārvaldības stūrakmeņiem ir ētika un atbilstība. Koncernā ir ieviests Ētikas kodekss, kurā noteiktas koncerna korporatīvās vērtības un profesionālās rīcības principi, lai nodrošinātu to, ka darbinieki godprātīgi veic savus pienākumus, ir objektīvi, ievēro augstus ētikas standartus, savā darbībā nepieļauj krāpšanu, korupciju, nelikumīgu vai negodprātīgu rīcību. Koncerns aicina arī līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus.

Koncerns ir izstrādājis un ieviesis arī Krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas politiku. Tā nosaka šī riska pārvaldīšanas pamatprincipus, kā arī galvenos uzdevumus un pienākumus visu līmeņu vadītājiem un darbiniekiem. Līdz ar politiku koncernā ir

ieviesta virkne pasākumu, lai mazinātu krāpšanas un korupcijas risku iespējamību:

- katru gadu tiek veikts šo risku novērtējums, korektīvo darbību plānošana un reizi ceturksnī – risku mazināšanas pasākumu ieviešanas kontrole;
- darbinieki, kuri, pildot amata pienākumus, ir nonākuši vai varētu nonākt interešu konflikta situācijās, reizi gadā iesniedz interešu konflikta deklarāciju. Jaunajiem darbiniekiem, uzsākot darba attiecības un parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situācijas;
- regulāri tiek rīkotas darbinieku apmācības par labo kontroles praksi krāpniecības un korupcijas risku novēršanai un mazināšanai;

2017. gadā AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” ieviests vienots programmnodrošinājums risku novērtējuma veikšanai un veikts ikgadējais risku, tostarp krāpšanas un korupcijas riska, novērtējums.

Lai nodrošinātu koncerna darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, tiek atvēlēti gan finanšu, gan cilvēkresursi, tādējādi preventīvi samazinot neatbilstības risku iestāšanās varbūtību. Koncerns regulāri seko līdzi regulējošo normatīvo aktu izmaiņām, piedalās publiskajās apspriedēs un sadarbojas ar atbildīgajām institūcijām. Tāpat koncernā tiek izstrādāti un uzturēti iekšējie normatīvie dokumenti darbības atbilstības nodrošināšanai.

Ņemot vērā, ka *Latvenergo* koncerns ir dominējošais tirgus dalībnieks elektroenerģijas tirgū Latvijā, koncernā pastiprināta uzmanība tiek pievērsta arī vienlīdzīgas konkurences principiem. Lai preventīvi mazinātu konkurences risku iestāšanās varbūtību, koncernā ir izstrādāta Konkurences tiesību rokasgrāmata un regulāri tiek veikti izglītojoši semināri darbiniekiem, kuru darbība var ietekmēt riska iestāšanos.

Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni

Latvenergo koncerns nav pilnībā pasargāts no stihiskiem dabas vai cilvēku izraisītiem postījumiem, tādēļ šo risku mazināšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota vienota ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas sistēma. Tās mērķis ir vienota pieeja ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas jautājumu risināšanai, lai nodrošinātu nepārtrauktu un drošu koncerna darbību vai tās ātru un efektīvu atjaunošanu.

Izstrādātie principi rīcībai ārkārtas situācijās nosaka sadarbību ar Krīzes vadības padomi, Enerģētikas krīzes centru, pašvaldībām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Operatīvās vadības pārvaldi, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un AS „Augstsprieguma tīkls”. Koncerna ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas plāns ir saskaņots ar Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju, kas ir atbildīga par valsts enerģētikas politikas izstrādi un enerģētikas krīzes novēršanas pasākumu plānošanu un vadību.

Lai veicinātu darbinieku izpratni par pienākumiem ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanā, darbiniekus regulāri izglīto. Sadarbībā ar AS „Augstsprieguma tīkls” katru gadu tiek rīkotas ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas mācības ar iespējamo ārkārtas situāciju scenāriju izspēli. Tajās tiek iesaistīti dažādu koncerna struktūrvienību darbinieki, kā arī VUGD Operatīvās vadības pārvaldes un Nacionālo bruņoto spēku speciālisti. Mācību noslēgumā tiek veikta norises analīze, noteikti veicamie un preventīvie pasākumi, lai uzlabotu seku novēršanas operativitāti un mazinātu materiālos zaudējumus.

Iesaiste nozares politikas veidošanā

Latvenergo koncerns iesaistās enerģētikas nozares politikas veidošanā, lai veicinātu koncerna, nozares un tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību. Atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem koncerna pārstāvji iesaistās nostāju un atzinumu izstrādē par Latvijas un ES mēroga pētījumiem, vadlīnijām, standartiem, politikas dokumentiem un tiesību aktiem enerģētikā un saistītajās nozarēs.

Koncerna eksperti regulāri sniedz ieteikumus dažādu Latvijas normatīvo aktu izstrādei un pilnveidei. Nozīmīgākie no tiem 2017. gadā: dabasgāzes infrastruktūras lietošanas regulējums, valsts atbalsta principu reforma attiecībā uz elektrostacijām ar jaudu virs 4 MW un dalība Latvijas nacionālo pozīciju sagatavošanā par EK dokumentu paketi, kas veido topošo Eiropas Enerģētikas savienību.

Koncerna iesaiste nozares politikas veidošanā ES mērogā ir nodrošināta ar līdzdalību Eiropas elektroenerģētikas nozares profesionālajā asociācijā EURELECTRIC. 2017. gadā koncerna eksperti turpinājuši līdzdarboties EURELECTRIC pozīciju izstrādē par dokumentu paketi „Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem” tiesību aktu projektiem. *Latvenergo* koncerns ir pievienojies arī EURELECTRIC 2017. gada jūnijā publicētajai Deklarācijai par elektrifikāciju. Tajā Eiropas un dalībvalstu politikas veidotāji un ieinteresētās puses ir aicināti izmantot elektroenerģijas priekšrocības, novērst šķēršļus elektrifikācijai un veidot nepieciešamo regulatīvo ietvaru efektīvu elektrotehnoloģiju plašākai izmantošanai dažādās ekonomikas nozarēs.

Piedaloties dažādos forumos, *Latvenergo* koncerna eksperti veicina viedokļu apmaiņu par Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātēm, tostarp par enerģētiku Latvijā un nozarē gaidāmajām pārmaiņām, uz tirgus principiem balstītu enerģētiku, dabasgāzes tirgus atvēršanu Latvijā, Baltijas valstu dabasgāzes tirgus izaicinājumiem un klientu prasībām atbilstoša viedā tīkla attīstību. Kā nozīmīgākie piemēri 2017. gadā minami „Dienas Biznesa” enerģētikas forums, konference „Enerģētika 2017” un Baltijas enerģētikas forums Lietuvā.

Ietekme uz sabiedrību

Latvenergo koncerns izprot savas darbības ietekmi uz ieinteresētajām pusēm un ievēro visas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz darbības ietekmes izvērtēšanu. Koncerns apzina ieinteresēto pušu viedokli un iesaista sabiedrību lēmumu pieņemšanā, ja koncerna darbības saistītas ar iespējamu kaitējumu vai kaitējuma risku videi un sabiedrībai. Gan klienti, gan jebkura cita persona sabiedriskajās apspriešanās var izteikt savu viedokli vai iesniegt pretenziju vai iesniegumu tiem visērtākajā veidā (sk. sadaļu „Atbildība par produktu”). Iedzīvotāju drošībai pavasara palu periodā *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām Daugavas HES ūdenskrātuvi ietekmes zonā.

Darbības indikatori

205-2 **Komunikācija un apmācības par pretkorupcijas politikām un procedūrām**

Pārskata periodā *Latvenergo* koncerns turpinājis organizēt vadītāju un darbinieku apmācības par krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanu un ieteicamajām kontrolēm šī riska mazināšanai. Apmācībās piedalījušies visi (t.i., 100 %) AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdes locekļi, virzienu direktori un vadītāji. Lai veicinātu darbinieku izpratni par pretkorupcijas jautājumiem, struktūrvienībās tika organizētas diskusijas, kuru laikā izvērtēti potenciālie riski un apzinātas nepieciešamās kontroles krāpšanas un korupcijas riska mazināšanai.

2017. gadā tika organizēts arī vadītāju seminārs, ko vadīja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) pārstāvi. Semināra galvenās tēmas bija ētikas un interešu konflikta novēršana, pretkorupcijas izpratnes veidošana un veicamie pasākumi krāpšanas un korupcijas mazināšanai. Seminārā piedalījās aptuveni 120 koncerna darbinieki, tostarp visi AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdes locekļi.

Papildus 2017. gadā pabeigta e-apmācību izstrāde par interešu konflikta situāciju novēršanu un krāpšanas un korupcijas nepieļaušanu. Gada nogalē veikta pilotapmācība AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” darbiniekiem. Plānots, ka 2018. gadā pēc programmas apstiprināšanas e-apmācība tiks veikta visiem *Latvenergo* koncerna darbiniekiem.

Pārskata gadā koncerna mājaslapā izveidots publiski pieejams ziņošanas kanāls, kas paredzēts informēšanai par krāpšanas un negodprātīgas rīcības gadījumiem *Latvenergo* koncerna darbībā. Ziņojumu iesniegšana ir anonīma. Savukārt tie ziņojuma iesniedzēji, kas vēlas, lai atbildīgie darbinieki ar viņiem sazinātos, ziņošanas formā var norādīt kontaktinformāciju. Par ziņošanas kanāla izveidi visiem darbiniekiem nosūtīts informatīvs e-pasts.

205-3 **Apstiprināti korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi**

Pārskata periodā *Latvenergo* koncernā nav konstatēti korupcijas gadījumi.

Atbilstoši risku novērtējuma rezultātiem krāpšanas un korupcijas risks *Latvenergo* koncernā tiek atbilstoši pārvaldīts. Iekšējie normatīvie dokumenti, kas regulē darbinieku darbības un nosaka pilnvaru apmērus, nodrošina krāpšanas un korupcijas riska ierobežošanu. Papildus tam *Latvenergo* koncernā tiek veikti risku mazināšie pasākumi, kā arī tiek uzlabotas preventīvās un detektīvās kontroles.

206-1 **Tiesvedības par konkurences noteikumiem neatbilstošu rīcību un monopoldarbībām**

2017. gadā nav konstatēts neviens gadījums un ierosināta vai procesā esoša tiesvedība pret *Latvenergo* koncernu par konkurences ierobežošanu vai dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

413-1 **Darbības, kurās īstenota sabiedrības iesaiste, ietekmes novērtējumi un attīstības programmas**

Latvenergo koncerns iesaista sabiedrību visos projektos, kuri skar tās intereses. Palu periodā koordinētas rīcības nodrošināšanai un sabiedrības operatīvai informēšanai VUGD sadarbībā ar AS „Latvenergo” rīko koordinācijas sanāksmi ar atbildīgo institūciju, dienestu un ūdenskrātuvju apkārtne esošo pašvaldību piedalīšanos. Tajā aktualizē institūciju sadarbību, komunikāciju un rīcības pasākumus pavasara plūdu laikā Daugavas upes baseinā.

Sabiedrības informēšanā *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas

līdzekļiem. Pārskata gadā rīkoti dažādi mediju pasākumi par dabasgāzes tirgus atvēršanu Latvijā, par OI un Ekonomikas ministrijas izstrādāto risinājumu OI izdevumu samazināšanai, kā arī par koncerna atbalstītajiem vides un KSA projektiem.

Saziņai ar iedzīvotājiem un klientiem un to iesaistei koncerns aktīvi izmanto arī sociālos medijus, kas ļauj ātri sniegt atbildes gan par koncerna darbību, gan konkrētiem, praktiskiem klientu jautājumiem.

415-1 **Ziedojumi politiskām organizācijām**

Ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktu prasības, koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politiku un AS „Latvenergo” Ziedošanas stratēģiju, *Latvenergo* koncerns neveic finansiālus un/vai nefinansiālus ieguldījumus politiskās organizācijās.

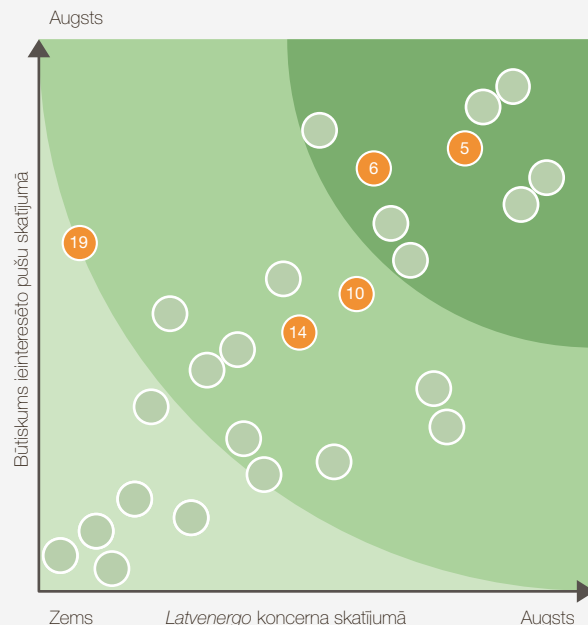
419-1 **Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā**

2017. gadā nav piemēroti būtiski sodi vai nefinanšu sankcijas par koncerna darbības neatbilstību normatīvajiem aktiem sociālajā vai ekonomiskajā jomā.

4.4. ATBILDĪBA PAR PRODUKTU

Atbildības par produktu aspekti

- 5 Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte
- 6 Klientu apmierinātība
- 10 Datu drošība
- 14 Informācijas pieejamība
- 19 Godīga mārketinga komunikācija

Vadības pieeja

Latvenergo koncerna darbība ir vērsta uz konkurētspējīgu, klientu vajadzībām atbilstošu elektroenerģijas pakalpojumu izstrādi un piedāvāšanu, kā arī ilgstošu, abpusēji izdevīgu un lojālu attiecību veidošanu ar klientiem. Savukārt sadales pakalpojumu pamatā ir kvalitatīvas un drošas elektroenerģijas piegādes nodrošināšana Latvijā. Šo mērķu sasniegšanai koncerns ievēro izmaksu efektivitātes un darbības izcilības pamatprincipus.

Klientu apmierinātība

Tirdzniecība

Viens no galvenajiem priekšnoteikumiem lojālu ilgtermiņa attiecību veidošanā ar klientiem ir viņu apmierinātība. Lai nodrošinātu klientu apmierinātību, koncerns, ņemot vērā klientu vajadzības, ievieš jaunus un uzlabo esošos produktus un pakalpojumus. Būtiskākie jaunievedumi 2017. gadā:

- pakalpojums *Elektrum Viedā māja*, kas ļauj attālināti kontrolēt elektrības un apkures ierīces;
- pakalpojums *Elektrum Solārais*, kas sniedz iespēju ražot zaļu elektroenerģiju, izmantojot saules paneļus;
- izlīdzinātā maksājuma barometrs, kas ļauj klientiem izvairīties no lielu uzkrājumu vai pārmaksu veidošanās;
- iespēja *Elektrum* mobilajā lietotnē saņemt brīdinājumu par biržas cenas pieaugumu noteiktās stundās.

Pamatojoties uz klientu interesēm un vajadzībām, koncerns veicina klientu un sabiedrības informētību par energoefektivitātes un drošības jautājumiem. Klientu izdevumā „*Elektrum* tavām mājām” un *Elektrum* sociālo tīklu kontos regulāri tiek publicēti dažādi padomi par šiem tematiem. *Elektrum* energoefektivitātes centrs organizē informatīvas, ar energoefektivitāti saistītas aktivitātes un kampaņas, savukārt AS „Sadales tīkls” veic sabiedrības izglītošanu energodrošības jautājumos. Klientu lojalitātes veicināšanai tiek īstenota programma „*Elektrum* draudzīgie labumi”, ko 2017. gadā izmantojuši vairāk nekā 34 tūkstoši klientu.

Būtisks klientu apmierinātību veidojošs faktors ir klientu apkalpošanas kvalitāte, kā arī tās pieejamība un ērtums. Lai novērtētu klientu apkalpošanas kvalitātes līmeni un savlaicīgi identificētu pilnveides iespējas, koncernā ir definēti šādi klientu apkalpošanas galvenie rādītāji:

- atbildēto zvanu īpatsvars;
- 30 sekunžu laikā atbildētie zvani;
- 15 dienu laikā atbildēto pretenziju un iesniegumu īpatsvars;
- risinājums pirmajā kontaktā (mājsaimniecību segmentā);
- 24 stundu laikā atbildēto e-pastu īpatsvars;
- vidējais gaidīšanas laiks klientu apkalpošanas centros.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, gandrīz visos galvenajos rādītājos novērojams rezultātu uzlabojums.

Sadarbībā ar socioloģisko pētījumu aģentūrām koncerns regulāri veic klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumus mājsaimniecību un uzņēmumu segmentos Latvijā. Šie pētījumi nodrošina iespēju:

Klientu apkalpošanas galvenie darbības rādītāji Latvijā (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Atbildētie zvani	%	92	90	90	87	89
30 sekunžu laikā atbildētie zvani	%	86	78	78	73	76
24 stundu laikā atbildētie e-pasti	%	n/a	n/a	n/a	54	90
Vidējais gaidīšanas laiks KAC	min	n/a	n/a	n/a	10	7
15 dienu laikā pretenzijām sniegto atbilstu īpatsvars	%	63	75	69	71	92
Risinājums pirmajā kontaktā mājsaimniecību segmentā	%	n/a	n/a	n/a	91	90

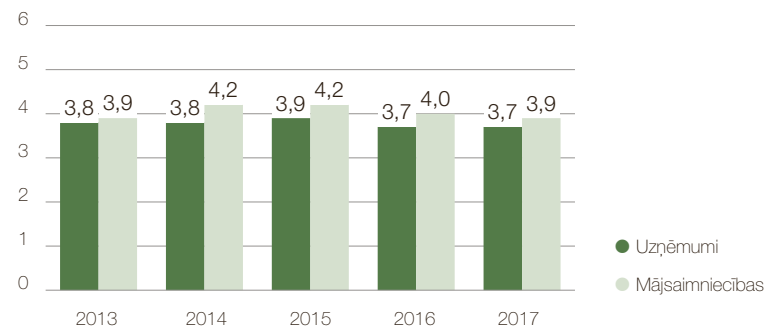

- identificēt attīstāmos un pilnveidojamos pakalpojumu un apkalpošanas virzienus;
- veikt koncerna pakalpojumu un komunikācijas kanālu salīdzinājumu ar vietējiem rādītājiem;
- salīdzināt klientu apmierinātības indeksu un aspektus ar iepriekšējiem periodiem.

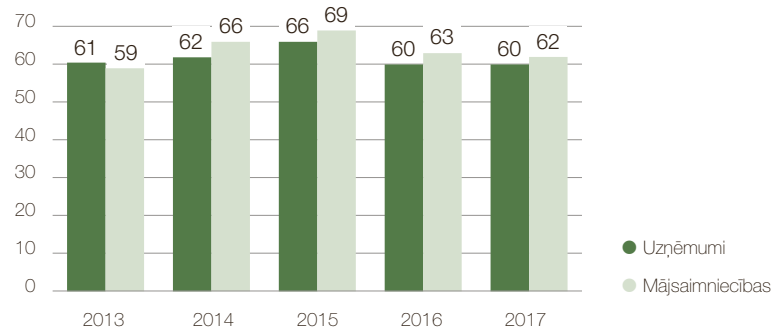
Klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumos tiek vērtēta kopējā apmierinātība ar koncernu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, norēķinu iespējām, informācijas pieejamību un saturu. Klientu apmierinātību mēra ar klientu apmierinātības indeksu 6 ballu skalā, savukārt klientu lojalitāti – ar indeksu 100 punktu skalā. 2017. gadā klientu apmierinātības indekss uzņēmumu segmentā saglabājies nemainīgs, savukārt mājāsaimniecību segmentā izmaiņas ir statistiski nenozīmīgas. Kopš elektroenerģijas tirgus atvēršanas klientu lojalitātē vērojama tendence pieaugt to klientu skaitam, kas ir gatavi izvērtēt un salīdzināt elektroenerģijas tirgotājus.

2017. gadā saņemtas 190 klientu pretenzijas, kas veido mazāk nekā 1 % no kopējā klientu kontaktu skaita. 12 % pretenziju, kas saistītas ar elektroenerģijas tirdzniecību, ir bijušas pamatotas un 7 % – daļēji pamatotas. Atbildes klientiem sniegtas maksimāli operatīvi – uz 92 % pretenziju par elektroenerģijas tirdzniecību atbildēts 15 dienu laikā.

Latvenergo klientu apmierinātības indekss (2013–2017)

Latvenergo klientu lojalitātes indekss (2013–2017)

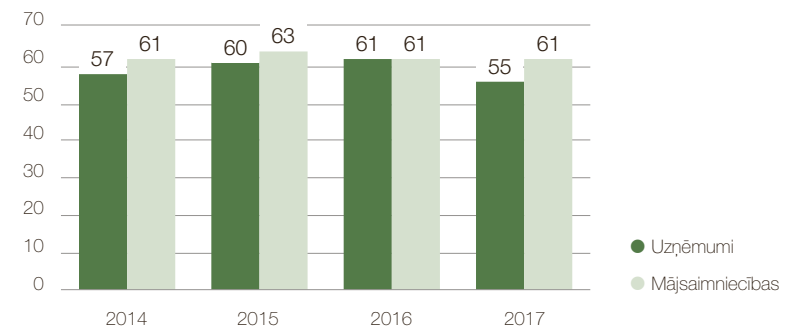

Sadale

2017. gadā AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātības indekss mājāsaimniecībām nav mainījies, savukārt uzņēmumiem samazinājies no 61 līdz 55 indeksa punktiem. Kopumā indekss vērtējams kā vidēji augsts. Uzņēmumu grupā rādītāju samazinājums bijis tieši mazo uzņēmumu grupā, un tā galvenais cēlonis ir 2016. gadā ieviestie līdzsvarotie sadales sistēmas pakalpojuma tarifi, kas rosināja klientus izvērtēt esošo jaudu izmantošanas paradumus un aktualizēja jautājumu par izvēlētas elektrotīkla pieslēguma jaudas efektīvu izmantošanu. Vidējo un lielo uzņēmumu grupās, salīdzinot ar 2016. gadu, vērojams rādītāju kāpums. Indeksa saglabāšana 2016. gada līmenī mājāsaimniecību segmentā liecina par veiksmīgi īstenotu jauno tarifu komunikāciju un skaidrošanu.

Lai novērtētu klientu apkalpošanas kvalitāti, AS „Sadales tīkls” 2017. gadā ieviesis arī klientu pieredzes monitoringu. Iegūtie rezultāti tiek analizēti un izmantoti, lai uzlabotu pakalpojumu sniegšanas procesus un klientu apkalpošanas aspektus. 2017. gadā visu pakalpojumu kopējais vērtējums 5 ballu sistēmā ir 3,8.

AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātības indekss (2014–2017)

Klientu datu drošība

Latvenergo koncerna rīcībā ir plašas klientu datu bāzes. To apstrāde un uzturēšana notiek atbilstoši valsts normatīvo aktu prasībām par datu drošību un konfidencialitātes ievērošanu. Klientu apkalpošanas procesi ir pielāgoti, lai nodrošinātu datu konfidencialitāti. Datu drošības un aizsardzības apsvērumi ir ievēroti arī klientu portālā, kā arī īstenojot tiešās komunikācijas aktivitātes.

2018. gada 25. maijā stājas spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 par personas datu aizsardzību. 2017. gadā koncernā uzsākts mērķtiecīgs un plānveidīgs darbs, lai nodrošinātu regulā noteikto datu subjekta tiesību ievērošanu, kā arī veiktu visus iespējamus uzlabojumus, lai nodrošinātu personas datu aizsardzību atbilstoši jaunās regulas prasībām. Kopš 2017. gada koncernā strādā personas datu aizsardzības speciālists, ar kuru kopā tiek pārskatīti koncerna procesi, t. sk. Klientu apkalpošanas un pārdošanas procesi, tiek veikta datu bāzu vadības sistēmu darbības atbilstības pārbaude un nepieciešamības gadījumā uzsākta pielāgojumu izstrāde un ieviešana.

Informācijas pieejamība

Lai nodrošinātu augstu klientu apmierinātības līmeni, apkalpošanas kvalitāti un pakalpojumu pieejamību, klientu ērtībai Latvijā pieejami šādi apkalpošanas kanāli:

- klientu portāls [elektrum.lv](#), kurā 2017. gadā uzsāka arī apkalpošana tiešsaistē;
- apkalpošana pa tālruni;
- apkalpošana klātienē klientu centros;
- iespēja iesūtīt jautājumus e-pastā;
- sociālie tīkli.

Klientu apkalpošana Lietuvā un Igaunijā notiek klientu apkalpošanas portālos [elektrum.ee](#) un [elektrum.lt](#), kā arī telefoniski.

Populārākais klientu apkalpošanas kanāls ir portāls [elektrum.lv](#), kura apmeklējumu skaits 2017. gadā pieaudzis par 24 %. Klienti aktīvi izmanto portālu skaitītāja rādījumu nodošanai un maksājumu veikšanai. Par 67 % augusi arī *Elektrum* mobilās lietotnes popularitāte – to izmanto jau vairāk nekā 73 tūkstoši klientu. Pārējo apkalpošanas kanālu izmantošana gadu no gada samazinās.

Klientu apkalpošana tiek nodrošināta arī krievu un angļu valodā, savukārt informatīvie materiāli klientu apkalpošanas centros pieejami arī krievu valodā. Pēc pieprasījuma pieejami arī pasta sūtījumu un līgumu tulkojumi krievu un angļu valodā. Klientu apkalpošanas centros ir nodrošināta pieeja klientiem ar kustību ierobežojumiem. Savukārt grūtniecēm un klientiem ar bērniem un grūtniecēm ir izveidota atsevišķa rinda, lai samazinātu šai grupai rindā gaidīšanas laiku.

Lai nodrošinātu informācijas pieejamību par elektroenerģijas sadales pakalpojumiem, kā arī vienkāršotu un paātrinātu to saņemšanu, 2017. gadā attīstītais pašapkalpošanās iespējas klientu portālā [e-st.lv](#). Portālā ieviesti elektroniskie dokumenti un automatizēta klientu pieteikumu apstrāde. Salīdzinot ar 2016. gadu, [e-st.lv](#) reģistrēto lietotāju skaits pieaudzis par 74 %. Klientu portāla ērtumu īpaši novērtē lielie juridiskie klienti, no kuriem 77 % portālu lieto regulāri.

Atslēgumu karte ar aktuālo informāciju par plānotajiem un avārijas atslēgumiem elektrotīklā atrodama AS „Sadales tīkls” mājaslapā, kā arī klientu portālā [e-st.lv](#). Savukārt elektrotīkla bojājumus visu diennakti var pieteikt bez maksas pa tālruni 8404.

Godīga mārketinga komunikācija

Latvenergo koncerns komunikācijā ar klientiem mārketinga un reklāmas aktivitātēs nodrošina informācijas atbilstību gan Latvijas un ES tiesību aktiem un godīgas konkurences standartiem, gan koncerna politikām. Nozīmīgākie iekšējie dokumenti ir koncerna Ētikas kodekss, Zīmolvadības politika un Korporatīvās sociālās atbildības politika. *Latvenergo* koncerna un tajā ietilpstošo zīmolu komunikācija vienmēr tiek veidota atbilstoši koncerna un zīmola vērtībām.

Sadales pakalpojuma kvalitāte

AS „Sadales tīkls” veido ilgtspējīgu elektrotīklu, pievēršot uzmanību elektrotīkla drošumam katrā objektā individuāli un elektrotīklā kopumā, kā arī piegādāto iekārtu, materiālu un veikto darbu kvalitātei. Elektrotīkls tiek pārbūvēts, izmantojot efektīvus un ilgttermiņā ekonomiski pamatotus tehniskos risinājumus.

Galvenie elektroenerģijas piegādes kvalitāti raksturojošie rādītāji ir sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI) un ilgums minūtēs (SAIDI). Abus rādītājus aprēķina kā vidējo rādītāju vienam klientam gada laikā. AS „Sadales tīkls” regulāri veic šo rādītāju detalizētu analīzi un īsteno pasākumus, lai tos uzlabotu.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumi dalās plānotajos un neplānotajos. Plānotie pārtraukumi ir saistīti ar tīkla plānveida uzturēšanas remontdarbiem un tā izbūvi, un par šiem pārtraukumiem klienti tiek savlaicīgi brīdināti. Savukārt neplānoto piegādes pārtraukumu skaitu nosaka elektrotīkla tehniskais risinājums un nelabvēlīgu dabas apstākļu (vētras, snieglauzes, plūdi u. c.) radītie bojājumi, kā arī trešo personu radīti bojājumi un zādzības. Neplānoto elektroapgādes pārtraukumu mazināšanai 2017. gadā īstenoti šādi pasākumi:

- rekonstruētas 726 transformatoru apakšstacijas un 1 647 km elektrotīkla, tajā skaitā videspieguma gaisvadu elektrolīnijas mežainos apvidos pārbūvētas par kabeļu līnijām 211 km garumā;
- veikti elektrolīniju uzturēšanas un trašu tīrīšanas darbi 5 742 km garumā, un 1 103 km garumā veikti zemsprieguma elektrotīkla remontdarbi izolēta vada izpildījumā;
- izbūvēti 263 attālināti vadāmi jaudas slēdži, nodalot elektrolīnijas blīvi apdzīvotās vietās un mežainās lauku teritorijās, kā arī tehniski novecojušas iekārtas nomainītas uz jaunākām tehnoloģijām;
- 1 289 transformatoru apakšstacijās veikti uzturēšanas remontdarbi.

Salīdzinot ar 2016. gadu, kopējais elektrotīkla bojājumu skaits samazināts par 9,6 %. Arī turpmākajos gados plānots veikt preventīvus pasākumus elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita un ilguma samazināšanai. Šim nolūkam paredzēts turpināt jaunu kabeļu līniju izbūvi, regulāri veikt elektrolīniju trašu tīrīšanu, kā arī ieviest jaunus tehniskos risinājumus un uzlabot esošos procesus. Ziemas mēnešos atslēguma laiks plānoto darbu izpildei noteikts maksimāli līdz 5 stundām.

Rūpējoties par sniegto pakalpojumu kvalitāti, AS „Sadales tīkls” pastāvīgi pilnveido ar klientu apkalpošanu saistītos procesus. Ja tiek konstatēta noteiktajām kvalitātes prasībām neatbilstoša elektroenerģijas piegādes pakalpojumu sniegšana, klientam kompensē radušos zaudējumus.

Sadales pakalpojuma drošība

Droša elektroenerģijas piegāde ir AS „Sadales tīkls” prioritāte. Nelaiemes gadījumi uzņēmuma elektroietaisēs visbiežāk ir saistīti ar trešo personu neuzmanīgu rīcību elektroapgādes infrastruktūras tuvumā, neievērojot Aizsargjoslu likumā noteiktos ierobežojumus saimnieciskās darbības veikšanai un pieskaroties 20 kV elektrolīniju vadiem ar tehniku.

Lai mazinātu elektrotraumu un negadījumu skaitu, AS „Sadales tīkls” veic dažādas izglītojošas aktivitātes skolās un izglītības iestādēs, bērnu un jauniešu vasaras nometnēs, kā arī elektrodrošības tematam veltītos pasākumos traktortehnikas un lauksaimniecības darbību uzraugošajās institūcijās un citur. Šo pasākumu ietvaros AS „Sadales tīkls” darbinieki skaidro elektrības bīstamības būtību un rīcību negadījumu situācijās.

Lai aktualizētu elektrodrošības jautājumus virtuālajā vidē, ir izveidota mājaslapa [arelektribuneriske.lv](#), kur bērni un jaunieši par elektrības bīstamību tiek izglītoti interaktīvā un atraktīvā veidā. Par elektrodrošību var uzzināt arī AS „Sadales tīkls” mājaslapā un portālā [draugiem.lv](#) izveidotajā interneta vietnē „Elektrodrošība”.

Darbības indikatori

417-3 Normatīvajiem aktiem un/vai brīvprātīgajiem kodeksiem neatbilstošas mārketinga aktivitātes

2017. gadā nav konstatēts neviens gadījums, kad *Latvenergo* koncerna mārketinga aktivitātes būtu neatbilstošas tiesiskajam regulējumam vai brīvprātīgu aktu noteikumiem.

418-1 Pamatotas sūdzības par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu

2017. gadā reģistrētas divas pamatotas (2016. gadā – 2), viena daļēji pamatota (2016. gadā – 0) un sešas nepamatotas (2016. gadā – 2) sūdzības par klientu datu privātuma iespējamiem pārkāpumiem. Pēc sūdzību saņemšanas kļūdas klientu datu apstrādē nekavējoties novērstas. Sešas iesūtītās sūdzības saņemtas no klientiem, viena no trešās personas, divas anonīmi.

419-1 Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā

2017. gadā atbildzība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos, izmaksāta 46 gadījumos par kopējo summu 16,2 tūkstoši EUR. Savukārt 137 klientu objektiem piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti.

Atbildzība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Izmaksu gadījumi	skaits	97	71	66	48	46
Izmaksu summa	tūkst. EUR	43,3	31,3	23,0	24,1	16,2
Objektu skaits, kam piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Objekti	skaits	72	156	163	131	137

EU25 Nelaiemes un letālu gadījumu skaits trešajām personām, t. sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, saistībā ar uzņēmuma īpašumu

AS „Sadales tīkls” elektroietaisēs ir notikuši seši nelaimes gadījumi ar trešajām personām. Nelaimes gadījumu iemesli ir elektroliniju aizskaršana – ar tehniku; makšķerējot; veicot būvdarbus; veicot ar AS „Sadales tīkls” nesaskaņotus darbus balstā; elektroietaišu zādzības mēģinājuma laikā. Viens no gadījumiem, kad elektrolinija aizskarta ar tehniku, beidzies letāli. Tiesvedības gadījumu pārskata periodā nav bijis.

Nelaiemes gadījumu skaits trešajām personām (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Letāli	skaits	2	0	2	0	1
Smagi	skaits	1	1	0	1	0
Nav smagi	skaits	6	2	5	2	5
KOPĀ		9	3	7	3	6
Tiesvedības gadījumu skaits	skaits	0	0	0	0	0

EU26 Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā

Elektroenerģijas sadales licencē noteiktā darbības zona aptver 99 % no Latvijas valsts teritorijas. Elektroenerģijas sadales pakalpojums tiek nodrošināts aptuveni 819 tūkstošiem klientu. Licencē noteiktajā darbības zonā ar elektroenerģijas sadales pakalpojumu tiek apgādātas visas mājāsaimniecības, kas ir noslēgušas līgumu par elektroenerģijas piegādi.

EU27

Mājsaimniecību atslēgumu skaits nemaksāšanas dēļ dalījumā pēc atslēguma ilguma

Par laikus neveiktiem maksājumiem 2017. gadā elektrības piegāde atslēgta 8 261 mājsaimniecībās. 38 % atslēgumu ilguši līdz 48 stundām. Gadījumi, kad atslēgums ilgst vairāk par 1 mēnesi (29 %) skaidrojami ar mājsaimniecības lietotāju maiņu.

Atbilstoši normatīvajiem aktiem sadales sistēmas operatoram ir pienākums atjaunot elektroapgādi piecu dienu laikā pēc tam, kad tas pilnā apmērā saņēmis samaksu par sistēmas pakalpojumiem vai pēc tirgotāja atbilstoša paziņojuma saņemšanas. Pēc maksājuma veikšanas 98 % mājsaimniecību elektrības pieslēgums atjaunots 24 stundu laikā, pārējām – nākamajā dienā.

Mājsaimniecību atslēgumu skaits nemaksāšanas dēļ, dalījumā pēc atslēguma ilguma (2017)

	Mērv.	2017
Līdz 48 stundām	skaits	3 164
No 48 stundām līdz 1 nedēļai	skaits	1 219
No 1 nedēļas līdz 1 mēnesim	skaits	1 460
No 1 mēneša līdz 1 gadam	skaits	2 415
Vairāk nekā 1 gads	skaits	3
KOPĀ	skaits	8 261

Pieslēguma atjaunošanas laiks pēc parāda apmaksas (2017)

	Mērv.	2017
Līdz 24 stundām	skaits	8 069
No 24 stundām līdz 1 nedēļai	skaits	192
Vairāk nekā 1 nedēļa	skaits	0
KOPĀ	skaits	8 261

EU28

Sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI) un ilgums (SAIDI)

EU29

Latvenergo koncerna mērķtiecīgas investīcijas sadales darbības segmentā ir veicinājušas ievērojamu elektroenerģijas piegādes pārtraukuma biežuma (SAIFI) un ilguma (SAIDI) samazinājumu pēdējo piecu gadu laikā. Samazinājumu ir veicinājuši arī elektrotīklu, kuriem ir augsta pārtraukuma ietekme uz klientu elektroapgādi, atjaunošana un elektrolīniju trašu tīrīšana.

2017. gadā AS „Sadales tīkls” turpinājis palielināt apjoma īpatsvaru elektrolīniju uzturēšanas un remontdarbiem, kas veikti, neatslēdzot spriegumu patērētājiem.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	skaits	0,6	0,4	0,2	0,2	0,2
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	skaits	2,9	2,4	2,1	2,2	2,0
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	skaits	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6
Sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) KOPĀ	skaits	4,5	3,8	3,2	3,1	2,8

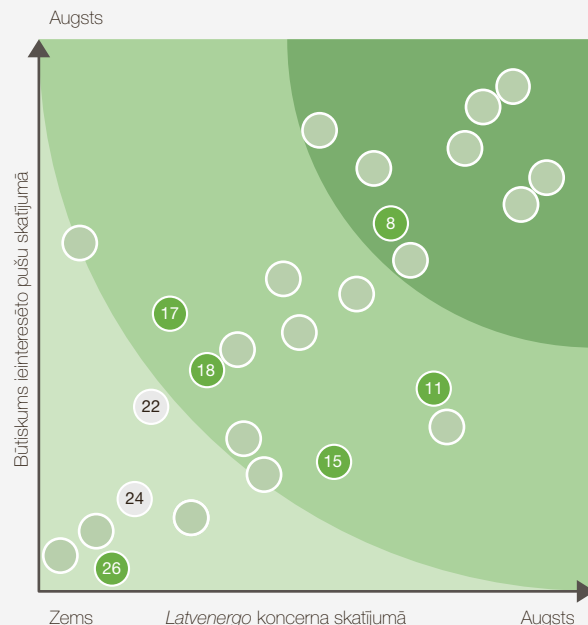
Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	min.	149	57	18	26	18
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	min.	192	153	126	104	100
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	min.	280	256	206	156	143
Sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) KOPĀ	min.	620	466	350	286	261

4.5. VIDES AIZSARDZĪBA

Vides aizsardzības aspekti

- 8 Resursu patēriņš ražošanā
- 11 Atbilstība vides aizsardzības prasībām
- 15 Gaisa piesārņojums
- 17 Enerģijas patēriņš
- 18 Atjaunīgā enerģija
- 22 Atkritumi un notekūdeņi
- 24 Vides aizsardzības izdevumi
- 26 Bioloģiskā daudzveidība

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns izprot vides aizsardzības nozīmi koncerna ilgtspējīgā attīstībā un ievieš vides aizsardzības pamatprincipus visās koncerna darbībās. Stratēģijā 2017.–2022. gadam koncerns kā vienu no darbības prioritātēm ir izvirzījis vides aizsardzību enerģijas ražošanas un piegādes procesos.

Vides politika un pārvaldība

Latvenergo koncerna pamatprincipi vides jautājumos ir noteikti Vides politikā. Galvenie principi, kas raksturo koncerna vides filozofiju un attieksmi pret apkārtnējo vidi, ir:

- efektīvi pārvaldīt vides risku visās koncerna darbības sfērās;
- nodrošināt rūpniecisko avāriju risku pārvaldību;
- samazināt piesārņojošo vielu emisiju vidē un koncerna ietekmi uz klimata pārmaiņām;
- efektīvi izmantot dabas resursus;
- veicināt sabalansētu un ekonomiski pamatotu tehnoloģiju un pasākumu īstenošanu, kas samazina vai novērš ietekmi uz klimata pārmaiņām vai nodrošina pielāgošanos tām;
- rūpēties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- izvērtēt investīciju projektu ietekmi uz vidi, kā arī nodrošināt kaitējuma videi maksimālu samazināšanu;
- regulāri un atklāti informēt sabiedrību un ieinteresētās puses par aktivitātēm vides jomā;
- rīkoties videi draudzīgi un aicināt videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību;
- veicināt zaļā iepirkuma pamatprincipu iekļaušanu iepirkuma procedūrās.

Latvenergo koncerna spēju pilnveidoties un uzlabot vides sniegumu apliecina atbilstoši ISO 14001 standarta prasībām ieviestā un sertificētā vides pārvaldības sistēma. Tas nozīmē, ka koncerns pievērš uzmanību ietekmes uz vidi mazināšanai ikvienā uzņēmuma darbības jomā un procesā. 2017. gadā, turpinot vadības procesu pilnveidi, vides pārvaldības sistēma ir paplašināta un ieviesta visās AS „Latvenergo” darbības jomās.

Resursu un enerģijas patēriņš

Ilgtspējīgai resursu izmantošanai tiek pievērsta arvien lielāka uzmanība gan valsts, gan arī Eiropas līmenī. To īpaši veicina ES energoefektivitātes direktīvas prasību īstenošana un apņemšanās ES līmenī par 20 % samazināt primāro energoresursu patēriņu līdz 2020. gadam, kas ir nopietns izaicinājums arī enerģētikas nozarei.

Modemu un augsti efektīvu tehnoloģiju izmantošana ir viens no galvenajiem veidiem, kas ļauj koncernam ietaupīt resursus un samazināt emisiju apjomu. Latvenergo koncerns mērķtiecīgi veic investīcijas tehnoloģiskos uzlabojumos, kas palielina ražotņu efektivitāti, samazina resursu patēriņu un gan tiešā, gan netiešā veidā arī ietekmi uz vidi.

Savās ražotnēs Latvenergo koncerns izmanto optimālu un diversificētu Latvijai pieejamo energoresursu apvienojumu, kas nodrošina augstu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru. Koncernam ir sabalansēts un videi draudzīgs ražošanas portfelis, kas galvenokārt ietver hidroelektrostacijas un augsti efektīvas termoelektrostacijas.

Rīgas TEC enerģiju lielākoties ražo koģenerācijā, izmantojot videi draudzīgāko fosilo kurināmo – dabasgāzi. Koģenerācija jeb kombinētā siltuma un elektroenerģijas ražošana ir augsti efektīvs enerģijas ražošanas process, kas nodrošina efektīvāku kurināmā izmantošanu un tādējādi mazāku izmešu, t. sk. CO₂, daudzumu uz saražotās enerģijas vienību. Viens no termoelektrostaciju efektivitāti raksturojošiem rādītājiem ir kurināmā izmantošanas koeficients, kas mainās atkarībā no darbības režīmiem. Latvenergo koncerna termoelektrostacijās šis koeficients koģenerācijas režīmā 2017. gada griezumā ir no 84 līdz 92 %, savukārt kondensācijas režīmā – no 40 līdz 53 %. Ražojot enerģiju koģenerācijas režīmā, tiek iegūts primāro energoresursu ietaupījums attiecībā pret to, ja iekārta darbotos kondensācijas režīmā. 2017. gadā Rīgas TEC-1 šādi ir iegūts primāro energoresursu ietaupījums 26,7 % apjomā, savukārt Rīgas TEC-2 – 20,8 % apjomā.

Latvenergo koncerns regulāri veic investīcijas un tādējādi panāk ne tikai tehnoloģiskus uzlabojumus, bet arī samazina ietekmi uz vidi. 2017. gadā turpināta ilggadējā Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas programma, savukārt Rīgas TEC-1 uzstādīts dūmgāzu kondensācijas ekonomizators, kas ļauj efektīvāk izmantot kurināmo.

Koncerna resursu racionālai izmantošanai, izmaksu un ietekmes uz vidi mazināšanai nozīmīgi ir arī energoefektivitātes pasākumi. AS „Latvenergo” ir ieviesusi un sertificējusi energopārvaldības sistēmu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 50001. 2017. gadā sertifikātu par energopārvaldības sistēmas atbilstību šim standartam saņēmusi arī SIA „Liepājas enerģija”. Energopārvaldība *Latvenergo* koncernā ietver nepārtrauktu energoefektivitātes rādītāju izvērtēšanu un to pilnveidi, efektīvi izmantojot energoresursus ražošanā, uzlabojot ēku un būvju energoefektivitāti, kā arī modernizējot autoparku atbilstoši energoefektivitātes principiem.

Atjaunīgā enerģija

Latvenergo koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto trīs veidu atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni. 2017. gadā 56 % no visas koncernā saražotās enerģijas iegūti, izmantojot atjaunīgos energoresursus – galvenokārt ūdeni. Saražotās elektroenerģijas kopapjomā atjaunīgās enerģijas īpatsvars pēc primāro energoresursu patēriņa ir 70 %, savukārt saražotās siltumenerģijas kopapjomā – 6 %.

Lai saglabātu augstu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru, īpaši būtiska ir esošo Daugavas HES jaudu uzturēšana un atjaunošana. *Latvenergo* koncerna stratēģija paredz arī virzību uz esošo ražošanas jaudu diversifikāciju un jaunu jaudu attīstību, kas atbilst primāro resursu diversifikācijas un zemas emisijas projektu kritērijiem.

Atbilstība vides aizsardzības prasībām

Vides normatīvo aktu prasību izpildes nodrošināšanai *Latvenergo* koncerns aktīvi sadarbojas ar valsts vides institūcijām, sniedzot ar vides aizsardzību saistīto informāciju, pildot saņemto atļauju nosacījumus, kā arī konsultējoties par vides aizsardzības jautājumiem.

Eiropas Komisijas 2017. gada jūlijā pieņemtajā lēmumā (ES) 2017/1442 noteiktas stingrākas prasības lielajām sadedzināšanas iekārtām attiecībā uz kaitīgo vielu koncentrāciju dūmgāzēs. Šīs prasības ir saistošas arī Rīgas TEC, un tās jāievieš četru gadu laikā. Ņemot vērā, ka abas termoelektrostacijas ir rekonstruētas, jaunā regulējuma prasības pamatos jau ir izpildītas.

Gaisa piesārņojums

Siltumnīcefekta gāzu izraisītās klimata pārmaiņas ir viena no aktuālākajām globālajām vides problēmām, kam tiek pievērsta arvien lielāka vērība. *Latvenergo* koncerna iekārtu modernizācija, aizstājot vecās, mazāk efektīvās iekārtas ar tādām, kas atbilst labākajiem tehniskajiem paņēmieniem, ir nozīmīgs ieguldījums klimata pārmaiņu samazināšanā un izvirzīto vides mērķu sasniegšanā.

2017. gadā Eiropas Savienībā turpinājies darbs normatīvo aktu izstrādei klimata un enerģētikas jomā periodam pēc 2020. gada. Virzībā uz CO₂ emisijas samazināšanu sagaidāmas pārmaiņas ES Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) darbībā. *Latvenergo* koncerns sagaida, ka jauno normatīvo aktu izstrāde un ieviešana ES ETS dalībniekiem radīs taisnīgus un vienlīdzīgus nosacījumus, kā arī emisijas kvotu cenas atspoguļos efektīvu un videi draudzīgu tehnoloģiju priekšrocības enerģijas tirgū.

Lai ierobežotu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām un ievērotu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, *Latvenergo* koncerns veic piesārņojošo vielu monitoringu un uzskaiti, kā arī plāno un īsteno energoefektivitātes un vides aizsardzības pasākumus. Iekārtu modernizācija ir aktuāla gan no ražošanas efektivitātes, gan no vides aizsardzības viedokļa.

Bioloģiskā daudzveidība

Rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes mazināšanu ir viens no *Latvenergo* koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Savā darbībā koncerns plāno un veic pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, un galvenie virzieni šajā jomā ir putnu aizsardzība un zivju resursu atjaunošana.

Darbības indikatori

301-1 Izmantoto materiālu masa vai apjoms un organizācijas enerģijas patēriņš

302-1 *Latvenergo* koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi, un nelielos daudzumos arī citus kurināmā veidus. 2017. gadā atjaunīgie energoresursi veidoja 51 % no kopējā energoresursu patēriņa, savukārt 49 % – fosilais kurināmais. Atjaunīgo energoresursu īpatsvaru kopējā energoresursu patēriņā ietekmē izstrādātās enerģijas apjoms, ko galvenokārt nosaka hidroloģiskie apstākļi un tirgus faktori (skatīt sadaļu „Ražošana un tirdzniecība”).

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai ir atšķirīga primāro energoresursu patēriņa proporcija starp atjaunīgajiem un fosilajiem energoresursiem. Pēc primāro energoresursu patēriņa 2017. gadā saražotās elektroenerģijas daudzums, izmantojot atjaunīgos energoresursus (ūdeni, vēju, koksni), ir 70 % jeb 4 014 GWh, savukārt 30 % jeb 1 720 GWh saražotas, izmantojot dabasgāzi. Lielo atjaunīgo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas ražošanā nodrošina galvenokārt izstrāde Daugavas HES.

Saražotās siltumenerģijas daudzums, izmantojot koksni (šķeldu), ir 157 GWh, kas veido 6 % no kopējā *Latvenergo* koncernā saražotā siltumenerģijas apjoma. Koksni siltumenerģijas ražošanā izmanto Ķeguma katlumājā, kā arī Liepājas ražotnēs – biomasas koģenerācijas stacijā un biomasas katlumājā. Savukārt 94 % jeb 2 462 GWh siltumenerģijas saražotas, izmantojot dabasgāzi un nelielā apjomā dīzeldegvielu.

Enerģijas patēriņš ražošanas procesu nodrošināšanai (pašpatēriņš) 2017. gadā ir 105 GWh jeb 1,3 % no saražotās enerģijas.

Transporta vajadzībām 2017. gadā izlietoti 1 066 tūkstoši litru benzīna un 1 728 tūkstoši litru dīzeldegvielas, kas ir attiecīgi par 18 % un 29 % mazāk nekā 2016. gadā.

Energoresursu uzskaitē un aprēķinā tiek veikts, pamatojoties uz nepārtrauktiem mērījumiem vai atbilstoši kurināmā piegādātāja dokumentācijai un iekšējai uzskaitē, kā arī atbilstoši Latvijas normatīvajos aktos, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās un ES regulējumā noteiktajām prasībām.

303-1 Ūdens patēriņš pēc avota veida

Latvenergo koncerns ūdens resursus izmanto galvenokārt ražošanas procesu nodrošināšanai. Salīdzinoši neliels ūdens daudzums tiek patērēts citām saimnieciskām vajadzībām, kā arī ārējo patērētāju ūdensapgādei.

Koncerna ūdens patēriņa bilance ietver virszemes, pazemes un ūdensvadu ūdeni. 2017. gadā darbības nodrošināšanai patērēti 1 582 tūkstoši m³ ūdens, t. sk. 85 % jeb 1 345 tūkstoši m³ virszemes ūdens, 9 % jeb 145 tūkstoši m³ pazemes ūdens un 6 % jeb 92 tūkstoši m³ ūdensvadu ūdens.

Lielākais virszemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-2, kas ražošanas vajadzībām 2017. gadā patērējis 1 340 tūkstošus m³ ūdens. 33 % no šī apjoma jeb 443 tūkstoši m³ ir dzesēšanas ūdens. TEC-2 ūdens resursu patēriņu galvenokārt ietekmē ražošanas iekārtu darbības režīmi un izstrādātās enerģijas daudzums. Savukārt lielākais pazemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-1, kas siltumtīklu piebarošanas ūdens sagatavošanai ir izlietojis 60 tūkstošus m³ pazemes ūdens.

Ūdens patēriņa dati iegūti pēc skaitītāju rādījumiem.

Primāro energoresursu patēriņš (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ūdens, vējš*	TJ	10 278	6 946	6 511	8 834	15 391
Koksne	TJ	522	718	693	759	767
Kopā atjaunīgie energoresursi	TJ	10 800	7 664	7 204	9 593	16 158
Dabasgāze	TJ	20 168	17 459	19 194	20 185	15 607
Dīzeldegviela	TJ	1	6	2	1	1
Kopā fosilie energoresursi	TJ	20 169	17 465	19 196	20 186	15 608
KOPĀ	TJ	30 969	25 129	26 400	29 779	31 766

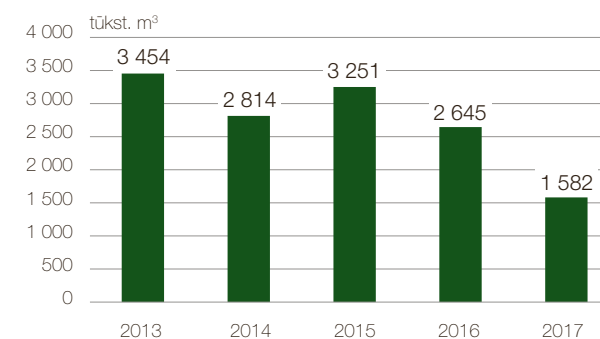
* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6 GJ=1 MWh)

Primāro energoresursu patēriņš elektroenerģijas ražošanai (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ūdens, vējš*	TJ	10 278	6 946	6 511	8 834	15 391
Koksne	TJ	59	173	181	193	189
Kopā atjaunīgie energoresursi	TJ	10 337	7 119	6 692	9 027	15 580
Dabasgāze	TJ	10 253	8 391	10 910	10 583	6 477
Kopā fosilie energoresursi	TJ	10 253	8 391	10 910	10 583	6 477
KOPĀ	TJ	20 590	15 510	17 602	19 610	22 057

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6 GJ=1 MWh)

Primāro energoresursu patēriņš siltumenerģijas ražošanai (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Koksne	TJ	463	545	512	566	578
Kopā atjaunīgie energoresursi	TJ	463	545	512	566	578
Dabasgāze	TJ	9 915	9 068	8 284	9 602	9 130
Dīzeldegviela	TJ	1	6	2	1	1
Kopā fosilie energoresursi	TJ	9 916	9 074	8 286	9 603	9 131
KOPĀ	TJ	10 379	9 619	8 798	10 169	9 709

Ūdens resursu patēriņš (2013–2017)

304-2 **Būtiska darbību, produktu un pakalpojumu ietekme uz bioloģisko daudzveidību****Putnu aizsardzība**

Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB). Īpašu uzmanību koncerns pievērš baltā stārķa aizsardzībai. Jau septīto gadu koncerns kopā ar LOB īsteno projektu *Baltā stārķa monitorings* nolūkā iegūt informāciju par baltā stārķa populāciju Latvijā. Latvijā ligzdo vismaz 12 000 balto stārķu pāru, un visbiežāk par ligzdas būvēšanas vietu šie putni izvēlas elektrolīniju balstus. 2017. gadā uz elektrolīniju balstiem Latvijā atradās 9 359 baltā stārķa ligzdas. Lai izpildītu elektroenerģijas piegādes drošības nosacījumus un samazinātu balto stārķu bojāeju elektrolīnijās, 2017. gadā, saskaņojot ar vides institūcijām, no elektrolīniju balstiem noņemtas 1 059 potenciāli bīstamas ligzdas. Stārķu ligzdošanas periodā putnus traucē tikai retos gadījumos, ja tiek apdraudēta energoapgādes un sabiedrības drošība.

Zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām *Latvenergo* koncerns ik gadu veic maksājumus zivju resursu atjaunošanai Daugavas baseinā. 2017. gadā šajā programmā veikti maksājumi 1 035 tūkstošu EUR apmērā. Pārskata gadā Daugavas baseina zonā ielaisti aptuveni 600 tūkstoši laša un taimiņa smolta mazuļu, 700 tūkstoši zandarta, sigas un vimbas mazuļu, kā arī 12 miljoni nēģu kāpuru.

Zivju resursu atjaunošanas jomā *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar biedrību „Mēs zivīm”. 2017. gada aprīlī veikta 400 mākslīgo nārsta ligzdu izvietošana Ķeguma HES un Rīgas HES ūdenskrātuvē, lai veicinātu Daugavas baseinam raksturīgo zivju sugu atjaunošanu. Savukārt lai samazinātu zivju bojāeju vasaras periodā, kad remontdarbu veikšanai hidroelektrostacijās tiek pazemināts ūdenslīmenis, koncerns pielāgo HES darbības režīmus un sadarbībā ar biedrību organizē atsegtu platību apsekošanu.

Sadarbībā ar biedrību „Mēs zivīm” un Ogres novada pašvaldību 2017. gadā īstenots projekts „Vedzes upes tīrīšana”. Tā ietvaros 12 km garā upe attīrīta no koku sagāzumiem un bebru aizsprostiem, uzlabojot ūdens caurvades spēju, ekoloģisko kvalitāti un nodrošinot labvēlīgākus apstākļus lašveidīgajām zivīm un strauta nēģim. Pēc tīrīšanas darbu pabeigšanas upē ielaisti 2 tūkstoši strauta foreļu mazuļu, papildinot Daugavas baseina ūdenstilpju zivju resursus.

2017. gada sākumā stājās spēkā izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz Daugavas krastu stiprināšanas izdevumu segšanu, kurus no 2017. gada segs no dabas resursu nodokļa par elektroenerģijas ražošanai HES izmantoto ūdeni. Pārskata gadā nodokli samaksāti 6,8 miljoni EUR.

Ceļotāji zivju migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanas iespēju izpēte Daugavas baseinā

2017. gadā turpināta 2013. gadā uzsāktā izpēte par ceļotāji zivju migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanas iespēju Daugavas baseinā. Izpētes mērķis ir saprast Atlantijas lašu uzvedību nārsta vietās Ogres upē un analizēt šīs sugas spēju iedzīvoties. 2017. gada rudenī Ogres upē ielaisti 20 iezīmēti laši. 2018. gada pavasarī plānots iegūt datus, kas ļaus precīzāk novērtēt Ogres upes potenciālu un plānot tālākos pasākumus ceļotāji zivju migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanai.

2017. gada septembrī ES vides un klimata pasākumu programmā *LIFE* tika iesniegts Zviedrijas un Latvijas sadarbības projekts upju savienojamības un biotopu uzlabošanai *LIFE Connects*. Koncerna nolūks šī projekta ietvaros ir novērtēt, vai un ar kādiem paņēmieniem Daugavas baseinā būtu iespējams daļēji atjaunot migrējošo zivju dabisko atražošanu.

305-1 **Tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas**

Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomu *Latvenergo* koncernā nosaka kurināmā patēriņš, ko savukārt ietekmē koncernā izstrādātās enerģijas apjoms un ražotņu izvēlētie darbības režīmi. 2017. gadā koncerna sadedzināšanas iekārtas emitējušas 882 tūkstošus tonnu CO₂, kas ir par 23 % mazāk nekā pērn. CO₂ emisijas samazinājumu galvenokārt nosaka fakts, ka 2017. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ievērojami vairāk elektroenerģijas izstrādāts Daugavas HES.

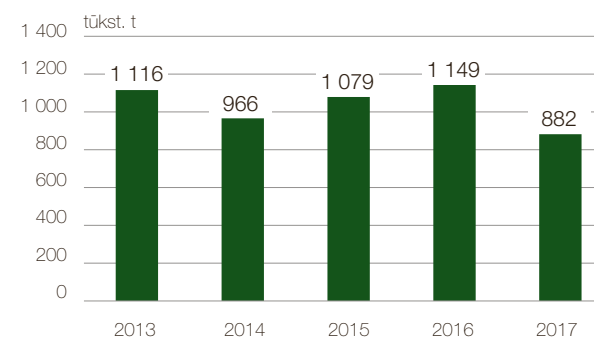
CO₂ emisija tiek aprēķināta atbilstoši Latvijas normatīvajos aktos, TEC-1 un TEC-2 siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās un ES noteiktajām prasībām. Koncerna kopējo CO₂ emisijas apjomu veido:

- emisija no iekārtām, kas piedalās ES ETS (sadedzināšanas iekārtas ar nominālo ievadīto siltuma jaudu virs 20 MW);
- emisija no iekārtām, kas šajā sistēmā nepiedalās (9,9 tūkstoši tonnu CO₂).

Šajā apjomā ietverta arī emisija, kas saistīta ar enerģijas ražošanas procesa nodrošināšanu.

Koncerns ekspluatē arī iekārtas, kas satur sēra heksafluorīda (SF₆) gāzi, un aukstuma iekārtas, kurās ir gāzes ar nebūtisku globālās sasilšanas potenciālu. Tās ir slēgtas iekārtas, kurās gāzu noplūdes nav konstatētas, tāpēc šīs gāzes aprēķinā netiek iekļautas.

Papildus norādītajam apjomam *Latvenergo* koncernā CO₂ emisija rodas arī no transportam izmantotās degvielas. Autotransporta radīto CO₂ emisiju apjoms 2017. gadā ir 7,1 tūkstotis tonnu, kas veido nepilnu 1 % no kopējā emisiju daudzuma.

CO₂ emisija no sadedzināšanas iekārtām (2013–2017)

305-4 **Siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte**

Īpatnējie CO₂ emisijas rādītāji uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā raksturo atjaunīgo energoresursu un fosilā kurināmā patēriņa sadalījumu un ražošanas efektivitāti. Jo zemāki šie rādītāji, jo lielāks elektroenerģijas īpatsvars saražots no atjaunīgajiem energoresursiem un jo efektīvāk darbojušās TEC iekārtas.

2017. gadā CO₂ emisija uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā ir 0,06 tonnas CO₂/MWh, savukārt Rīgas termoelektrostacijās – 0,25 tonnas CO₂/MWh. 2017. gadā koncerna kopējās CO₂ emisijas intensitātes samazinājumu noteicis būtiskais elektroenerģijas izstrādes pieaugums Daugavas HES.

305-7 **NO_x, SO₂ un citas būtiskas emisijas gaisā**

Kaitīgo vielu emisija atmosfērā ir tieši atkarīga no izstrādātās enerģijas apjoma, izmantotā kurināmā, tā izmantošanas efektivitātes un tehnoloģiju veida.

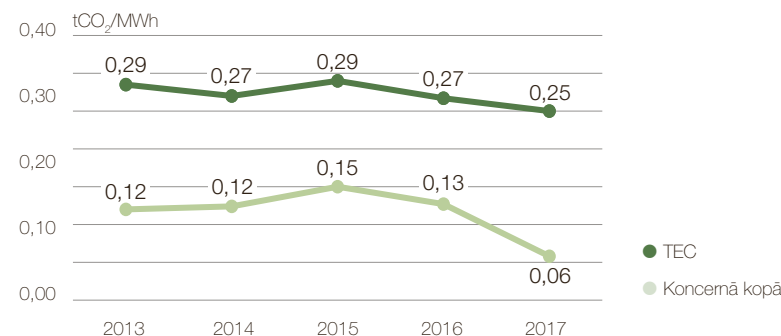
- Dabaszāze ir videi draudzīgākais fosilais kurināmais, ko *Latvenergo* koncernā izmanto gan Rīgas TEC, gan arī, kur tas iespējams, Liepājas ražotnēs un mazajās katlumājās. Tomēr, sadedzinot dabaszāzi, bez oglekļa dioksīda atmosfērā tiek radīta arī slāpekļa oksīdu (NO_x) un oglekļa monoksīda (CO) emisija.
- Kā avārijas kurināmo Rīgas TEC izmanto dīzeļdegvielu. Tai sadegot, tiek radīta nenožīmīga sēra dioksīda (SO₂) un cieto daļiņu emisija. Dīzeļdegvielas uzglabāšanas laikā rodas ogļūdeņražu emisija.
- Sadedzinot koksni mazajās katlumājās un Liepājas ražotnēs, rodas NO_x, CO un cieto daļiņu emisija.

Emisijas daudzumi no sadedzināšanas iekārtām, kas atbilst rūpnieciskā piesārņojuma direktīvas nosacījumiem, tiek noteikti, pamatojoties uz nepārtraukto emisijas mērījumu rezultātiem. Mazo un vidējo sadedzināšanas iekārtu (ar ievadīto jaudu līdz 50 MW) emisiju nosaka, izmantojot normatīvajos aktos noteiktos emisijas faktorus.

307-1 **Neatbilstība likumiem un normatīvajiem aktiem vides jomā**

2017. gadā koncernā veiktas piecas Valsts vides dienesta plānveida tematiskās pārbaudes, kā arī viena Veselības inspekcijas plānveida kontrole. Pārbažu rezultātā par koncerna darbību 2017. gadā nav saņemti būtiski aizrādījumi vai sankcijas no kontrolējošām institūcijām.

2017. gada janvārī noticis viens naftas produktu noplūdes gadījums Pļaviņu HES, par ko Madonas

Īpatnējā CO₂ emisija (2013–2017)**NO_x, CO, SO₂ un citas emisijas (2013–2017)**

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
NO _x	t	792	623	737	803	613
NO _x sadedzināšanas iekārtās	kg/MWh	0,18	0,16	0,17	0,16	0,15
NO _x koncernā kopā	kg/MWh	0,11	0,11	0,12	0,11	0,07
CO	t	397	415	319	361	318
CO sadedzināšanas iekārtās	kg/MWh	0,09	0,10	0,08	0,07	0,08
CO koncernā kopā	kg/MWh	0,06	0,07	0,05	0,05	0,04
SO ₂	t	3	1	4	4	5
Citas*	t	14	17	4	17	19

* ietverts cieto daļiņu un ogļūdeņražu emisijas apjoms

Reģionālā vides pārvalde sastādīja pārkāpuma protokolu. Pamatojoties uz to, pieņemts lēmums par administratīvo pārkāpumu un piemērota soda nauda 1 600 EUR apmērā. Noplūdes vietā tika veikta piesārņojuma seku ierobežošana un likvidēšana, kā arī apzināti nepieciešamie pasākumi, lai turpmāk mazinātu vai pilnībā izslēgtu šāda piesārņojuma rašanos.

EU5 **Piešķirto CO₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības sistēmā**

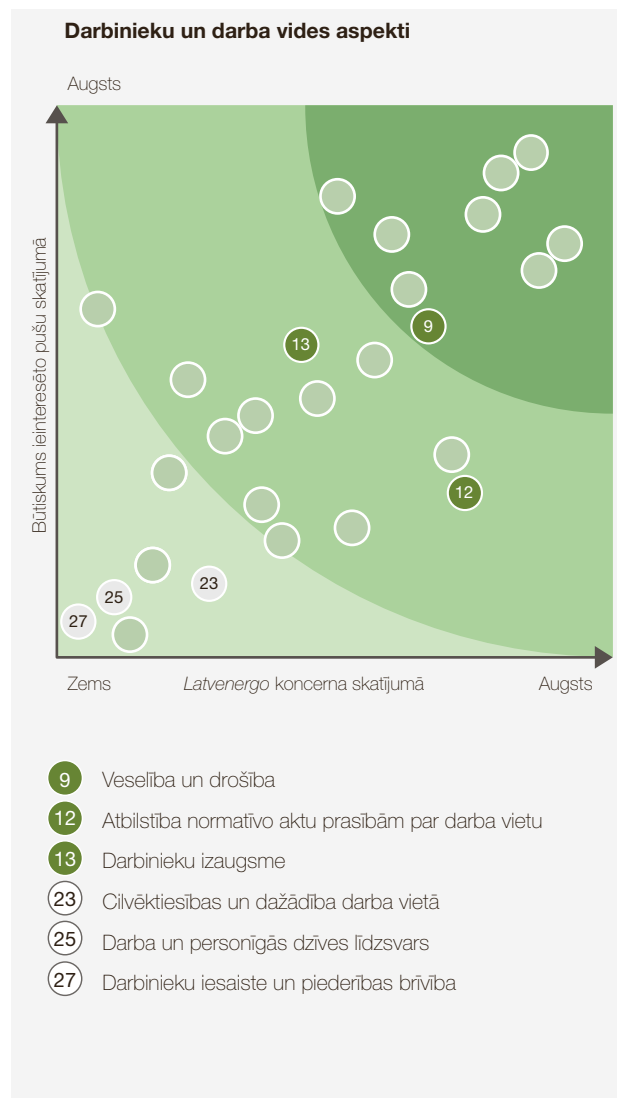
ES ETS nosaka, ka emisijas kvotas bez maksas tiek piešķirtas tikai siltumenerģijas ražošanai, un piešķirto kvotu apjoms pakāpeniski samazinās līdz 2020. gadam, sasniedzot 30 % no nepieciešamā apjoma. 2017. gadam Rīgas TEC siltumenerģijas ražošanai tika piešķirtas 295 942 kvotas un Liepājas ražotnēm – 18 218 kvotas. Viena tonna CO₂ emisijas ir ekvivalenta vienai kvotai. Pārskatu par iegādātajām, izmantotajām un pārdotajām kvotām skatīt Gada pārskata [13.b pielikumā](#).

Piešķirtās CO₂ emisijas kvotas (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC	skaits	502 865	442 778	392 255	343 330	295 942
Liepājas enerģija	skaits	36 536	29 025	29 855	21 158	18 218

4.6. DARBINIEKI UN DARBA VIDE

Vadības pieeja

Latvenergo koncerna vadība apzinās, ka darbinieki ar viņu atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju uz darbības aspektiem raudzīties no atšķirīgiem skatupunktiem un tā sasniegt labākus rezultātus. Koncerns piesaista un attīsta vadītājus un līderus, kas spēs veicināt koncerna izaugsmi un nodrošināt to, ka darbinieku kompetences atbilst uzņēmuma mērķiem un nākotnes vajadzībām. Darbinieku iesaiste un vēlme īstenot inovatīvas idejas gan darba vides uzlabošanā, gan koncerna konkurētspējas palielināšanā ir nozīmīgs resurss, tādēļ 2017. gadā izstrādātas vadlīnijas darbam ar augsta potenciāla darbiniekiem, un to īstenošana tiks uzsākta 2018. gadā.

Personāla vadības politika un pamatprincipi

Latvenergo koncerna personāla vadības galvenie uzdevumi ir pakārtoti stratēģijai un vērsti uz to, lai ikviena darbinieka rīcība atbilstu koncerna vērtībām – atbildībai, efektivitātei un atvērtībai. 2017. gada sākumā tika aktualizēta Latvenergo koncerna personāla vadības politika, kas atbalsta koncerna stratēģijā 2017.–2022. gadam noteiktos personāla vadības virzienus:

- darbinieku iesaiste nolūkā veicināt izaugsmi, produktivitāti un inovācijas;
- uz izcilību vērstu prasmju un kompetenču vadība un līderu veidošana koncerna mērķu sasniegšanai;
- visaptveroša dažādības vadība, panākot visu darbinieku pilnvērtīgu iesaisti un spējas realizēt savu potenciālu neatkarīgi no iespējamiem ierobežojošiem faktoriem;
- līdzsvarota motivēšanas sistēma, kas atbalsta izcilību un līderību.

Politikā noteiktie personāla vadības galvenie pamatprincipi:

- sociālā atbildība – tiek veidota un uzturēta droša darba vide, vienlīdzīgi nodarbinātības noteikumi un attieksme pret visiem darbiniekiem;
- sociālais dialogs ar darbiniekiem un to pārstāvjiem;
- kompetenču attīstība, dalīšanās ar zināšanām un zināšanu nodošana;
- iesaistišanās un atbildība par darba izpildi, lai nodrošinātu mērķu sasniegšanu;

- atbalsts dažādībai, jaunām zināšanām un inovācijām;
- godīgums un savstarpēja cieņa darba devēja un darbinieku attiecībās – darba devējs un darbinieki ir līdzvērtīgi partneri, kas savas attiecības veido, ievērojot vispārējus ētikas principus un nepieļaujot interešu konflikta situācijas.

Visās darbības jomās Latvenergo koncerns ievēro cilvēka pamattiesības, kas nostiprinātas LR Satversmē, likumos un Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos. Darba vide un procesi tiek veidoti tā, lai nepieļautu iespēju, ka tiktu aizskartas vai pārkāptas, ciktāl koncerns to spēj ietekmēt, koncerna un tā apakšuzņēmēju darbinieku cilvēktiesības.

Droša darba vide

Latvenergo koncernā drošas darba vides radīšanai tiek veltīta īpaša uzmanība. Veicot darba vides iekšējo uzraudzību un ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, tiek izstrādāts ikgadējs darba aizsardzības pasākumu plāns, kas vērsts uz drošas darba vides uzturēšanu. Latvenergo koncerns nodrošina darbiniekus ar viņu vajadzībām atbilstošām darba vietām, individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. Koncerna arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēma atbilst OHSAS 18001 prasībām un ļauj mērķtiecīgi mazināt uzņēmuma arodveselības un darba drošības riskus.

Latvenergo koncerns pastāvīgi pievērš uzmanību darbinieku viedoklim par darba vides drošību. Lai aktualizētu darba vides vērtējumu, 2017. gada viedokļu aptaujā tika iekļauti papildu jautājumi par darba vides drošību, un 96 % aptaujāto atbildēja, ka kopumā savā darba vietā jūtas droši. Pastiprināta uzmanība tika veltīta arī jaunu, inovatīvu informatīvo materiālu izveidei, piemēram, e-mācību vidē izstrādāta programma par pirmās palīdzības sniegšanu, lai jebkurš darbinieks apgūtu jaunas vai atkārtotu jau esošās zināšanas par pirmo palīdzību.

Darba aizsardzības pasākumi tiek nodrošināti ne tikai Latvenergo koncerna, bet arī pakalpojumu sniedzēju darbiniekiem. Koncernā tiek veikta visu darbuzņēmēju darbinieku instruktāža un apmācība drošai darba izpildei. Darbuzņēmēji pārvalda savus cilvēkresursus, un koncerns uzrauga to darbību koncerna objektos.

Darbinieku izaugsme

Darbinieku iesaiste ir priekšnoteikums izaugsmei, attīstībai un mērķu sasniegšanai. No tā, vai darbinieki jūtas iesaistīti un piederīgi, atkarīgs arī darba sniegums un produktivitāte. Tādēļ, lai noskaidrotu darbinieku viedokli par dažādiem darba vidi veidojošiem faktoriem, ik gadu tiek veikta anonīma darbinieku aptauja, kuras ietvaros tiek apzināts arī darbinieku iesaistes līmenis. 2017. gada aptaujas rezultāti liecina par nemainīgi augstu iesaistes līmeni – iesaistes aspektu vidējais vērtējums ir 6,04 septiņu punktu skalā. 2017. gadā kā viens no koncerna darbības rādītājiem tika izvirzīts darbinieku piesaistības rādītājs (*TRI/M*), un darbinieku aptaujas ietvaros šī rādītāja mērījumi turpmāk tiks veikti katru gadu.

Lai paaugstinātu procesu efektivitāti, koncerns pastāvīgi pilnveido darbinieku pašapkalpošanās sistēmu, kas nodrošina ātru un efektīvu informācijas apmaiņu un dažādu vadības procesu uzturēšanu. Kopš 2017. gada šajā sistēmā tiek veikts arī pilns mērķu vadības process, t. sk. mērķu izpildes monitorings. Tāpat 2017. gadā uzsāka pienākumu aprakstu un energoietaišu apkalpojošā personāla kompetenču vadības procesu digitalizācija, ko plānots īstenot līdz 2018. gada beigām.

Darbinieku attīstība

Latvenergo koncerns rūpējas par darbinieku attīstību, lai nodrošinātu koncerna mērķu izpildi un stratēģiskās kompetences. 2017. gadā īpaša uzmanība tika pievērsta:

- vadītāju prasmju uzlabošanai darbinieku kompetenču novērtēšanā, veidojot vienotu izpratni par stratēģisko kompetenču modeli (apmācīti 264 vadītāji);
- pārdošanas prasmju uzlabošanai (apmācīti 180 darbinieki);
- stresa vadīšanas iemaņu veidošanai (apmācīti 284 darbinieki);
- fizisko personu datu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu piemērošanai praksē (apmācīti 340 darbinieki)

Darbības indikatori

Darbinieku skaits un Darba kopīgums

102-8 *Latvenergo* koncerna stratēģija ir vērsta uz ilgtspēju un konkurētspējas nostiprināšanu, kas paredz maksimālu efektivitātes paaugstināšanu, tostarp procesu pārskatīšanu un turpmāku centralizēšanu. 102-41 2017. gadā koncernā uzsāka efektivitātes programma, kuras ietvaros periodā līdz 2022. gadam plānots samazināt darbinieku skaitu par aptuveni ceturtdaļu. Līdz ar to 2017. gadā koncerna darbinieku skaits samazinājās un gada beigās *Latvenergo* koncernā bija nodarbināti 3 908 darbinieki.

Darbinieku sadalījums darbības segmentos (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ražošana un tirdzniecība	skaits	971	989	992	987	949
Sadale	skaits	2 505	2 545	2 568	2 521	2 344
Pārvades aktīvu pārvaldība*	skaits	444	443	11	10	9
Korporatīvās funkcijas	skaits	592	586	606	613	606
KOPĀ	skaits	4 512	4 563	4 177	4 131	3 908

* Līdz ar pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkciju nodošanu AS „Augstsprieguma tīkls” no 2015. gada 1. janvāra notika 430 *Latvenergo* koncerna darbinieku pāreja uz AS „Augstsprieguma tīkls”.

Latvenergo koncerna darbinieki var pilnveidot prasmes un zināšanas sev ērtākajā veidā – izmantojot darba devēja sniegto iespēju apgūt nepieciešamo gan iekšējās un ārējās klātienes mācībās, gan koncerna e-mācību platformā. Darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes darbinieki var papildināt gan pēc vadītāju ieteikumiem, gan pašu iniciatīvas.

Zināšanu pārmantojamība

Latvenergo koncerna darbības ilgtspējai būtiska ir zināšanu pēctecības nodrošināšana. Koncerns veicina zināšanu uzkrāšanu un nodošanu kolēģiem, lielu uzmanību pievērš jaunu darbinieku apmācībai un savlaicīgai pēctecū sagatavošanai darba vietās, kur nepieciešamas specifiskas un unikālas tehniskās zināšanas.

Kā viena no prioritātēm zināšanu pārmantojamībā ir kvalitatīvas praktiskās apmācības augstskolu un vidējo profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem, nodrošinot ar katru gadu arvien vairāk apmaksātu prakses vietu koncerna sabiedrībā. 2017. gadā *Latvenergo* koncerns nodrošināja apmaksātas prakses vietas 180 praktikantiem. Koncernam ir izveidota sadarbība ar Latvijas izglītības iestādēm, tādējādi veicinot izglītību inženierzinātņu jomā un nākotnes darbaspēka attīstību Latvijā kopumā.

2017. gadā AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” parakstīja līgumu ar Latvijas Darba devēju konfederāciju par ESF projekta „Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos” īstenošanu. Projekts paredz papildus tradicionālajām mācību praksēm plašāk ieviest darba vidē balstītas mācības, kas ir jauna metode Latvijas profesionālās izglītības sistēmā.

Turpinot praktiskās apmācības kvalitātes uzlabošanu, 2017. gadā darbaudzinātāju apmācības programmu apguva 30 darbaudzinātāji. Astoņi darbaudzinātāji apguva līdzīgu uzņēmumu pieredzi Horvātijas energokompānijā „HEP Group”. Maijā *Latvenergo* koncerns tika uzņemts Eiropas Mācekļības aliansē (*European Alliance for Apprenticeships*), kas apliecina spēju nodrošināt praktiskās apmācības kvalitāti.

Darbinieku struktūrā ir salīdzinoši augsts vīriešu īpatsvars – 71 % no darbiniekiem ir vīrieši, 29 % – sievietes. Vīriešu īpatsvars saistīts ar nozares specifiku, kas nosaka augstu tehnisko profesiju skaitu.

Latvenergo koncernā vairumā gadījumu darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba laiku un nenoīkto laiku. Nepilnu darba laiku 2017. gadā strādā 8 darbinieki jeb 0,2 % no kopējā darbinieku skaita (0,2 % no vīriešu kopskaita un 0,5 % no sieviešu kopskaita). Savukārt uz noteikto laiku ir noslēgti 1,9 % no visiem darba līgumiem (vīriešiem – 1 %, sievietēm 4,2 %). Šie rādītāji nav būtiski mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem.

Rūpējoties par darbinieku sociālo drošību un labsajūtu, koncerna kapitālsabiedrības AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Energijas publiskais tirgotājs” ir noslēgušas Darba kopīgumu ar arodbiedrību „Energija”. Darba kopīgums nodrošina darbinieku ekonomisko un sociālo interešu aizsardzību papildus tiesību aktos noteiktajām prasībām.

2017. gadā Darba kopīgums attiecās uz 97 % koncerna darbinieku, šis īpatsvars ir nemainīgs pēdējo gadu laikā. Noslēgtie kopīgumi attiecas ne tikai uz arodbiedrības biedriem, kas šobrīd ir ap 60 % no koncerna darbinieku skaita, bet uz visiem augstākminētajās kapitālsabiedrībās nodarbinātajiem. Līdz ar to sociālo garantiju jomā tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret ikvienu darbinieku un tiek mazināta konfliktu iespējamība starp darbiniekiem un darba devēju.

402-1 **Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām**

Latvenergo koncerns regulāri informē darbiniekus un arodorganizāciju par koncerna saimniecisko darbību, aktualitātēm, attīstību un plānotajām izmaiņām struktūrā. Darba kopīgums nosaka, ka darba devējam jāinformē arodbiedrība ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms pieprasījuma iesniegšanas par piekrišanas došanu darba līguma uzteikšanai darbiniekam. Savukārt par paredzēto kolektīvo atlaišanu jāuzsāk konsultēšanās

ar arodorganizāciju ne vēlāk kā mēnesi pirms paziņojuma iesniegšanas Nodarbinātības valsts aģentūrai. Par izmaiņām struktūrā, kas saistītas ar darba vietu skaita samazināšanu, darbinieki jāinformē ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

403-2 **Nelaiemes gadījumu veidi un nelaiemes gadījumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji**

2017. gadā *Latvenergo* koncernā notikuši astoņi nelaiemes gadījumi, no kuriem seši nav bijuši smagi. Neviens ar darbu saistīts nāves gadījums koncernā 2017. gadā nav bijis. Nelaiemes gadījumi tiek uzskaitīti un izmeklēti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajam. Tāpat tiek veiktas atbilstošas papildu apmācības darbiniekiem.

2017. gadā darbuzņēmēju darbiniekiem ir konstatēti seši nelaiemes gadījumi (2016. gadā – 3).

Nelaiemes gadījumu un prombūtnes rādītāji* (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Nelaiemes gadījumu rādītājs (<i>Injury rate, IR</i>)	indekss	0,34	0,23	0,23	0,23	0,23
Arodslimību gadījumu rādītājs (<i>Occupational diseases rate, ODR</i>)	indekss	0,05	0,10	0,03	0,20	0,15
Zaudēto darba dienu rādītājs (<i>Lost day rate, LDR</i>)	indekss	15	8	15	8	22
Nelaiemes gadījumu skaits (nav smagi)	skaits	11	8	5	7	6
Nelaiemes gadījumu skaits (smagi)	skaits	2	1	2	1	2
Nelaiemes gadījumu skaits (letāli)	skaits	0	0	1	0	0
Arodsaslimšanas	skaits	2	4	1	7	5
Prombūtnes laiks (<i>Absentee rate, AR</i>) **	%	3,9	3,5	4,5	4,7	5,1

Nelaiemes gadījumu un prombūtnes rādītāji dalījumā pa dzimumiem* (2015–2017)							
	Mērv.	2015		2016		2017	
		Siev.	Vīr.	Siev.	Vīr.	Siev.	Vīr.
Nelaiemes gadījumu rādītājs (<i>Injury rate, IR</i>)	indekss	0,00	0,23	0,03	0,20	0,03	0,20
Arodslimību gadījumu rādītājs (<i>Occupational diseases rate, ODR</i>)	indekss	0,03	0,00	0,11	0,09	0,09	0,06
Zaudēto darba dienu rādītājs (<i>Lost day rate, LDR</i>)	indekss	0,0	14,6	0,3	7,4	0,2	21,8
Nelaiemes gadījumu skaits (nav smagi)	skaits	0	5	1	6	0	6
Nelaiemes gadījumu skaits (smagi)	skaits	0	2	0	1	1	1
Nelaiemes gadījumu skaits (letāli)	skaits	0	1	0	0	0	0
Arodsaslimšanas	skaits	1	0	4	3	3	2
Prombūtnes laiks (<i>Absentee rate, AR</i>) **	%	6,5	3,7	6,3	4,1	6,6	4,4

$$\begin{aligned} IR &= \frac{\text{nelaiemes gadījumu skaits}}{\text{kopējās darba stundas}} \cdot 200\,000 & LDR &= \frac{\text{nelaiemes gadījumu dēļ zaudēto dienu skaits}}{\text{kopējās darba stundas}} \cdot 200\,000 \\ ODR &= \frac{\text{arodslimību skaits}}{\text{kopējās darba stundas}} \cdot 200\,000 & AR &= \frac{\text{prombūtnes dienu skaits}}{\text{plānotais darba dienu skaits}} \cdot 100 \end{aligned}$$

** prombūtnes laiks darba nespējas dēļ, tajā skaitā darba nespēja, kas nav saistīta ar nelaiemes gadījumiem darbā un arodsaslimšanas gadījumiem, ieskaitot grūtniecības un dzemdību prombūtni (2013.–2014. gadā nav iekļauti dati par *Elektrum Eesti*, OÜ un *Elektrum Lietuva*, UAB)

403-4 **Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti Darba kopīgumā**

Latvenergo Darba kopīgumā ir ietverti darba aizsardzības jautājumi un sadarbība šo jautājumu risināšanā, t. sk.:

- gan darba devējs, gan arodbiedrība, gan darbinieki apliecinājuši savu atbildību, kas attiecas uz darba aizsardzības sistēmas pilnveidošanu, t. sk. darba vides risku novērtēšanu un risku ietekmes maksimālu samazināšanu;
- iekļauta vienošanās par uzticības personu ievēlēšanas termiņu, kas ir pieci gadi, kā arī uzticības personu iesaisti darba aizsardzības uzlabošanā;
- norādīti darba devēja pienākumi arī situācijā, ja noticis nelaiemes gadījums darbā.

404-1 **Mācībās pavadītās stundas dalījumā uz vienu darbinieku gada laikā**

2017. gadā *Latvenergo* koncernā klātienes mācībās piedalījušies 2 557 dalībnieki, un tām kopumā veltītas 68 242 stundas. Vidēji mācībām veltītas 18 stundas vienam darbiniekam. Dalījumā pa amata grupām vidējie rādītāji ir:

- vadītāju amata grupā – 29 stundas;
- speciālistu – 17 stundas;
- kvalificēto strādnieku – 18 stundas;
- citu amatu grupā – 13 stundas uz vienu darbinieku.

Attiecībā uz darbinieku dalību mācībās sadalījumā pa dzimumiem koncernā vīrieši mācībās pavadījuši

vidēji 19 stundas, bet sievietes – vidēji 16 stundas. Iekšējās mācības, pieredzes apmaiņas pasākumi vai diskusijas, kurās iesaistīti visi koncerna darbinieki, tiek organizētas regulāri ne retāk kā reizi gadā.

Koncernā liela uzmanība tiek pievērsta jaunāko tehnoloģiju apguvei, tādēļ tehniskajam personālam tiek organizētas gan iekšējās mācības, gan iekārtu piegādātāju veiktās apmācības. 2017. gadā apmācīti 192 tehniskie speciālisti, tam kopumā veltot 1 776 mācību stundas. Savukārt 70 darbinieki pārskata gadā darba devēja apmaksātās mācībās ieguvuši profesionālo kvalifikāciju, mācībām veltot 37 920 stundas.

E-mācības 2017. gadā izmantojuši 2 193 darbinieki, veicot 2 717 e-mācību aktivitātes, no kurām 1 501 bijusi programmu apguve, savukārt 1 216 – testi.

EU15 **Darbinieku procentuālā daļa, kam ir tiesības pensionēties nākamo 5 un 10 gadu laikā, sadalījumā pēc darba attiecību veida**

Latvenergo koncernā tiek uzturēta līdzsvarota pēctecība un paaudžu nomaiņa atbilstoši koncerna darba specifikai. Attiecīgi darbinieku īpatsvarā, kuri tuvāko 10 gadu laikā varētu pensionēties, salīdzinot ar 2016. gadu, nozīmīgas izmaiņas nav notikušas.

Pensionēšanās laiks (31.12.2017.)					
Profesiju grupas	5 gados			10 gados	
	Mērv.	Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Vadītāji	skaits %	0,2	0,9	0,6	1,5
Speciālisti	skaits %	3,4	5,9	5,7	10,1
Kvalificēti strādnieki	skaits %	0,3	4,2	0,3	8,5
Citas profesijas	skaits %	0,9	1,0	2,0	1,6
KOPĀ	skaits %	4,8	12,0	8,6	21,7

EU18 **Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kuru darbiniekiem veikta veselības un darba drošības apmācība**

Latvenergo koncernā notiek visa (t.i., 100 %) darbuzņēmēju personāla instruktāža un apmācība drošai darba izpildei, kā to nosaka Latvijas normatīvie akti, Latvijas energostandarti un savstarpēji noslēgtie līgumi. Darbuzņēmēju darbiniekus instruē koncerna darba aizsardzības speciālisti. Instrukcijas un saistošie dokumenti par drošu darba izpildi ir pieejami arī elektroniski, un darbuzņēmēja personālam ar tiem ir jāiepazīstas.

Par *Latvenergo* koncernu

Korporatīvā pārvaldība

Darbības segmenti

Darbības indikatori

Ilgspējas pārskata pielikumi

Gada pārskats

ILGTSPĒJAS
PĀRSKATA PIELIKUMI

5.1. PĀRSKATS PAR ZAĻAJĀM OBLIGĀCIJĀM

Zaļo obligāciju emisijas programma tika uzsākta 2015. gada jūnijā, veicot pirmo zaļo obligāciju emisiju 75 miljonu EUR apmērā. Tādējādi AS „Latvenergo” kļuva par pirmo valsts kapitālsabiedrību Austrumeiropā, kas emitējusi šāda veida obligācijas. 2016. gada aprīlī AS „Latvenergo” kā papildu laidieniem emitēja zaļās obligācijas 25 miljonu EUR apmērā, noslēdzot 100 miljonu EUR zaļo obligāciju programmu.

AS „Latvenergo” obligācijas ir iekļautas Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā un tiek kotētas AS „Nasdaq Riga”. Zaļo obligāciju ISIN kods – LV0000801777. Obligāciju emisijas organizators – AS „SEB banka”. Obligāciju dzēšanas termiņš – 2022. gada 10. jūnijs, fiksētā procentu likme (kupons) – 1,9 % gadā.

Zaļo obligāciju emisijas programma īstenota, turpinot 2012. gadā uzsāktu AS „Latvenergo” obligāciju emisiju un finansējuma piesaistes avotu diversifikāciju. Šobrīd AS „Latvenergo” obligāciju piedāvājuma programmu ietvaros kopumā ir emitētas un vēl neatmaksātas obligācijas 135 miljonu EUR apmērā, kas veido 17% no koncerna kopējiem aizņēmumiem.

Zaļo obligāciju pamatprasība ir piesaistīto līdzekļu izmantošana vienīgi tādos noteiktos vides projektos, kas veicina atjaunīgo energoresursu izmantošanu, energoefektivitāti un vides aizsardzību, kā arī vides ilgtspēju. Projektu izvēles kritēriji, projektu atlases process, speciāla naudas līdzekļu konta izveide un atskaites ziņojumu sagatavošana noteikta Zaļo obligāciju satvarā, kas atrodams [Latvenergo koncerna mājaslapā](#).

Par Zaļo obligāciju satvaru ir saņemts neatkarīga vides eksperta C/CERO augstākais iespējamais zaļo obligāciju novērtējums – tumši zaļā nokrāsa. Tas norādīja uz plānoto attiecināmo projektu atbilstību ilgtermiņa vides aizsardzības un klimata pārmaiņu samazināšanas mērķiem, kā arī uzņēmuma labu korporatīvo pārvaldību un caurskatāmību.

Moody's zaļajām obligācijām ir piešķirusi augstāko zaļo obligāciju novērtējumu – GB1 (izcili) un kreditreitingu Baa2 līmenī ar stabili nākotnes vērtējumu, kas atbilst AS „Latvenergo” kreditreitingam. Atzinīgs novērtējums tika saņemts par caurskatāmu un pārdomātu lēmumu pieņemšanas procesu, atklātu un saprotamu vērtspapīru emisijā iegūto līdzekļu pārvaldību, kā arī efektīvu ziņošanas un informācijas atklāšanas kārtību.

Zaļo obligāciju ietvaros piesaistītie līdzekļi ir novirzīti ražošanas, pārvades un sadales projektos. Lielākie attiecināmie projekti ir Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma un energoinfrastruktūras projekts *Kurzemes loks*. 2017. gada janvārī par emisijā gūto līdzekļu pārvaldības un attiecināmo projektu atlases atbilstību Zaļo obligāciju satvarā noteiktajam veikts iekšējais audits, kas atzina procesus par atbilstoši īstenotiem.

Zaļo obligāciju programmas attiecināmie projekti iedalāmi četrās grupās:

atjaunojamā enerģija – jaunu AER jaudu būvniecība un esošo jaudu rekonstrukcija – hidroenerģija, bioenerģija (ne pārtikas), vēja enerģija un saistītā infrastruktūra;

energoefektivitāte – pārvades un sadales tīklu būvniecība un rekonstrukcija, lai samazinātu zudumus tīklos un nodrošinātu AER jaudas pieslēguma iespējas, kā arī viedo tīklu projekti;

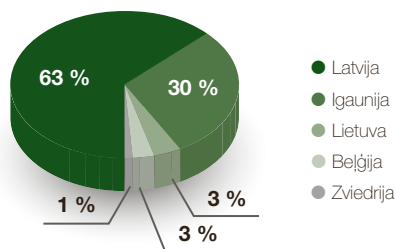

vides aizsardzība – aizsardzība pret plūdiem, atkritumu apsaimniekošana un ūdens resursu pārvaldība;

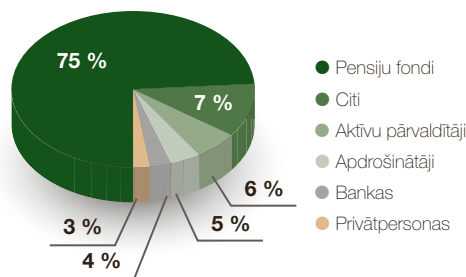
ilgtspējīga vide – vides izpēte un attīstība un programmas dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības jomā.

Investoru ģeogrāfiskais sadalījums*

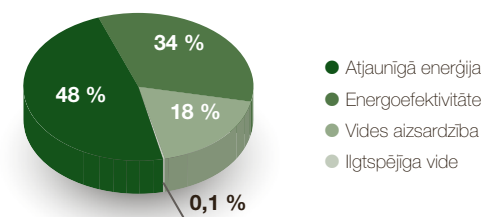
* atbilstoši 2017. gada jūnijā veiktajam kupona izmaksas sadalījumam

Investoru struktūra*

* atbilstoši 2017. gada jūnijā veiktajam kupona izmaksas sadalījumam

Ieguldījumi pa projektu grupām

Zaļo obligāciju programmas attiecināmie projekti

Koncerna darbības segments (īpatsvars no kopējām attiecināmām izmaksām)	Attiecināmie projekti	Attiecināmās izmaksas, milj. EUR	Projekta kopējie mērķi un ieguvumi	
RAŽOŠANA 	Daugavas HES hidroagregātu un tehnoloģisko iekārtu atjaunošana	47,9	Hidroagregātu darba mūža pagarināšana, to jaudas un lietderības koeficienta paaugstināšana. Augsta atjaunīgās enerģijas īpatsvara saglabāšana. Daugavas HES darbības drošuma palielināšana. Elļas noplūžu riska samazināšana. Programmas realizācijas gaitā CO ₂ emisijas samazinājums ir līdz 18 000 tonnu gadā. Atjaunīgās enerģijas īpatsvars koncernā 2017. gadā bija 75 %.	 Atjaunīgās enerģijas īpatsvars
	Daugavas HES un Aiviekstes HES hidrotehnisko būvju atjaunošana	18,1	Hidrotehnisko būvju un dambju noturības un drošuma uzlabošana, to dzīves cikla pagarināšana. Dambju avārijas risku varbūtības samazināšana un efektīvāka plūdu riska pārvaldība, samazinot potenciālo negatīvo ietekmi uz iedzīvotājiem, īpašumiem un vidi.	
	Ceļotājzivju migrācijas atjaunošanas izpēte Daugavā	0,07	Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību mazināšana. Būs apzināti un izpētīti iespējamie pasākumi, kas ļautu efektīvāk kompensēt Daugavas HES ietekmi uz zivju resursiem un mazināt ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.	
SADALE 	Elektroliniju un transformatoru izbūve un rekonstrukcija	7,2	Elektroapgādes pārtraukumu laika un enerģijas zudumu samazināšana. Tīklu ekspluatācijas laika pagarināšana. Kopš 2014. gada ievērojami ir samazināti elektroenerģijas piegādes pārtraukumu un ilguma indeksi (SAIDI – par 30 % un SAIFI – par 44 %). Šajā pašā periodā kopējā sadales zudumu samazinājuma rezultātā gūtais CO ₂ samazinājums ir 5 000 tonnu.	 CO₂ emisijas samazinājums*
	Viedie skaitītāji	1,9	Elektroapgādes pārtraukumu laika un enerģijas zudumu samazināšana. Optimālāka elektroenerģijas patēriņa plānošana, viedo energoefektivitātes produktu un pakalpojumu izmantošana. Līdz 2017. gada beigām ir uzstādīti vairāk nekā 405 000 viedo skaitītāju, kas veido 36 % no visa skaitītāju parka un uzskaita 78 % no visas klientu patērētās elektroenerģijas.	
	Ilgādējais balto stārķu monitorings	0,004	Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību mazināšana. Iegūti dati par stārķu populāciju un ligzdu, kas atrodas uz elektroliniju balstiem, īpatsvaru.	
PĀRVADES AKTĪVU NOMA 	Kurzemes loka 2. posms Grobiņa-Ventspils	24,9	Starpsavienojumu jaudas palielināšana (atbilstoši ES Klimata un enerģētikas mērķiem 2030. gadam), kas savukārt veicina atjaunojamo energoresursu integrēšanu pārvades tīklā, paaugstina energoapgādes drošumu un veicina konkurenci elektroenerģijas tirgū. Visa Kurzemes loka jauno 330 kV elektroliniju kopējais garums plānots ap 330 km, jauda – 800 MW. Otrā posma Grobiņa-Ventspils ietvaros izbūvētais elektroliniju garums ir 117 km.	 SAIDI samazinājums kopš 2014. gada
	KOPĀ	100,0		

* Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas gaitā iegūtais potenciālais CO₂ emisiju samazinājums – līdz 18 000 t gadā (pie īpatnējās TEC-2 emisijas kondensācijas režīmā 0,424 tCO₂/MWh); sadales zudumu samazinājuma gaitā kopš 2014. gada gūtais CO₂ emisijas samazinājums – 5 000 tonnu.

5.2. ILGTSPĒJAS ASPEKTU BŪTISKUMS UN ATBILSTĪBA GRI ASPEKTIEM

Ilgtspējas aspekti	Atbilstošie GRI aspekti	Aspekta būtiskums koncernā		
		Ražošana un tirdzniecība	Sadale	Pārvades aktīvu noma
		AS „Latvenergo”, AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, Elektrum Eesti, OÜ, Elektrum Lietuva, UAB, SIA „Liepājas enerģija”	AS „Sadales tīkls”	AS „Latvijas elektriskie tīkli”
Enerģijas ražotņu efektivitāte	■ Sistēmas efektivitāte ■ Pieejamība			
Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni	■ Ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība			
Ieguldījums valsts ekonomikā	■ Ekonomiskā sniegums			
Iesaiste nozares politikas veidošanā	■ Sabiedriskā politika			
Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte	■ Sistēmas efektivitāte ■ Pieejamība			
Klientu apmierinātība	■ Vispārīgo standartu informācija			
Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence	■ Pretkorupcija ■ Pretkonkurences rīcība ■ Darbības atbilstība (sociālajā un ekonomiskajā jomā)			
Resursu patēriņš ražošanā	■ Materiāli ■ Ūdens			
Veselība un drošība	■ Arodveselība un darba drošība ■ Nodarbinātība			
Datu drošība	■ Klientu privātums			
Atbilstība vides aizsardzības prasībām	■ Atbilstība vides aizsardzības prasībām			
Atbilstība normatīvo aktu prasībām par darba vietu	■ Darbinieku/vadības attiecības			
Darbinieku izaugsme	■ Apmācība un izglītība ■ Nodarbinātība			
Informācijas pieejamība	■ Informācijas pieejamība			
Gaisa piesārņojums	■ Izmeši			
Ieguldījums dažādās sabiedrības grupās	■ Ekonomiskais sniegums			
Enerģijas patēriņš	■ Enerģija			
Atjaunīgā enerģija	■ Materiāli ■ Enerģija			
Godīga mārketinga komunikācija	■ Mārketinga un mārkējums			
Saņemtais valsts atbalsts	■ Ekonomiskais sniegums			
Ietekme uz sabiedrību	■ Vietējā sabiedrība ■ Klientu veselība un drošība			
Bioloģiskā daudzveidība	■ Bioloģiskā daudzveidība			

5.3. GRI INDIKATORU TABULA

Vispārīgo standartu informācija

		Lpp.	Ārējais aplēcinājums
	Organizācijas profils		
102-1	Organizācijas nosaukums	9	✓
102-2	Aktivitātes, zīmoli, produkti un pakalpojumi	9, 38–48	✓
102-3	Galvenā biroja atrašanās vieta	9	✓
102-4	Darbības vietas	9	✓
102-5	Īpašumtiesības un juridiskais statuss	9	✓
102-6	Apkalpotie tirgi	9	✓
102-7	Organizācijas darbības apmērs	9–10	✓
102-8	Informācija par darbiniekiem un citiem darba veicējiem	69	✓
102-9	Piegādes ķēde	28–29	✓
102-10	Būtiskas izmaiņas organizācijā un tās piegādes ķēdē	9–11, 28–29, 38–47	✓
102-11	Piesardzības princips vai pieeja	26–27	✓
102-12	Ārējās iniciatīvas	34	✓
102-13	Dalība organizācijās	33–34	✓
EU1	Uzstādītā jauda dalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	39	✓
EU2	Enerģijas izstrāde dalījumā pēc primārajiem energoresursiem un regulācijas režīma	39	✓
EU3	Klientu skaits mājāsaimniecību, rūpniecības, valsts un pašvaldību institūciju un biznesa klientu grupās	43, 45	✓
EU4	Pārvades un sadales gaisvadu un kabelīniju garums dalījumā pēc regulācijas režīma	45–47	✓
EU5	Piešķirtās CO ₂ emisijas kvotas dalījumā pēc kvotu tirdzniecības sistēmas	67	✓
	Stratēģija		
102-14	Augstākā līmeņa lēmējpersonas ziņojums	6–7	✓

		Lpp.	Ārējais aplēcinājums
	Ētika un profesionālā godprātība		
102-16	Vērtības, principi, standarti un rīcības normas	9, 18–19, 26–27	✓
	Pārvaldība		
102-18	Pārvaldības struktūra	18–21, 25	✓
	Ieinteresēto pušu iesaiste		
102-40	Ieinteresēto pušu saraksts	30–32	✓
102-41	Kopīgumi	69	✓
102-42	Ieinteresēto pušu noteikšana un atlase	30–32	✓
102-43	Pieeja ieinteresēto pušu iesaistei	30–32	✓
102-44	Galvenie jautājumi, kas aktualizēti ieinteresēto pušu iesaistē	30–32, 58–59	✓
	Ziņošanas prakse		
102-45	Konsolidētajos finanšu pārskatos iekļautās sabiedrības	9	✓
102-46	Pārskata satura un aspektu noteikšana	50–51	✓
102-47	Būtisko aspektu saraksts	51	✓
102-48	Iepriekšējos pārskatos sniegtās informācijas korekcijas	8	✓
102-49	Izmaiņas ziņošanas praksē	51	✓
102-50	Pārskata periods	8	✓
102-51	Pārskata publicēšanas datums	8	✓
102-52	Ziņošanas biežums	8	✓
102-53	Kontaktinformācija jautājumiem par pārskatu	8	✓
102-54	Atsauce par ziņošanu atbilstoši <i>GRI Standards</i>	8	✓
102-55	<i>GRI</i> indikatoru tabula	77–79	✓
102-56	Ārējais aplēcinājums	26–27, 81–82	✓

Specifisko standartu informācija

Atbilstošie GRI aspekti		GRI indikatori		Lpp.	Ārējais apliecinājums
Ekonomiskā atbildība					
GRI 201:	Ekonomiskais sniegums	103	Vadības pieeja	52, 78	✓
		201-1	Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība	53	✓
		201-3	Kopīguma noteiktās pēcnodarbinātības saistības	53	✓
		201-4	Valsts finansiālais atbalsts	54	✓
GRI EU:	Sistēmas efektivitāte	103	Vadības pieeja	52-53, 78	✓
		EU11	Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	54	✓
		EU12	Sadales zudumi procentuāli no kopējā enerģijas apjoma	54	✓
	Sabiedrība				
GRI 413:	Vietējā sabiedrība	103	Vadības pieeja	56, 78	✓
		413-1	Darbības, kurās īstenota sabiedrības iesaiste, ietekmes novērtējumi un attīstības programmas	57	✓
GRI 205:	Pretkorupcija	103	Vadības pieeja	55, 78	✓
		205-2	Komunikācija un apmācība par pretkorupcijas politikām un procedūrām	57	✓
		205-3	Apstiprināti korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi	57	✓
GRI 415:	Sabiedriskā politika	103	Vadības pieeja	56, 78	✓
		415-1	Ziedojumi politiskām organizācijām	57	✓
GRI 206:	Pretkonkurences rīcība	103	Vadības pieeja	55, 78	✓
		206-1	Tiesvedības par konkurences noteikumiem neatbilstošu rīcību un monopoldarbībām	57	✓
GRI 419:	Darbības atbilstība (sociālajā un ekonomiskajā jomā)	103	Vadības pieeja	55, 78	✓
		419-1	Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā	57	✓
GRI EU:	Klientu veselība un drošība	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
		EU25	Nelaiemes un letālu gadījumu skaits trešajām personām, t. sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atbrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, saistībā ar uzņēmuma īpašumu	61	✓
GRI EU:	Ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība	103	Vadības pieeja	56, 78	✓
Atbildība par produktu					
GRI 417:	Mārketingu un marķējums	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
		417-3	Normatīvajiem aktiem un/vai brīvprātīgajiem kodeksiem neatbilstošas mārketinga aktivitātes	61	✓
GRI 418:	Klientu privātums	103	Vadības pieeja	59, 78	✓
		418-1	Pamatotas sūdzības par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazuļošānu	61	✓
GRI EU:	Informācijas pieejamība	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
GRI EU:	Pieejamība	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
		EU26	Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā	61	✓
		EU27	Mājsaimniecību atslēgumu skaits nemaksāšanas dēļ dalījumā pēc atslēguma ilguma	62	✓
		EU28	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI)	62	✓
		EU29	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilgums (SAIDI)	62	✓
		EU30	Vidējie staciju darbā gatavības rādītāji, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	54	✓

Vides aizsardzība					
GRI 301:	Materiāli	103	Vadības pieeja	63, 78	✓
		301-1	Izmantoto materiālu masa vai apjoms	65	✓
GRI 302:	Energija	103	Vadības pieeja	63-64, 78	✓
		302-1	Organizācijas enerģijas patēriņš	65	✓
GRI 303:	Ūdens	103	Vadības pieeja	63, 78	✓
		303-1	Ūdens patēriņš pēc avota veida	65	✓
GRI 304:	Bioloģiskā daudzveidība	103	Vadības pieeja	64, 78	✓
		304-2	Darbību, produktu un pakalpojumu būtiska ietekme uz bioloģisko daudzveidību	66	✓
GRI 305:	Izmeši	103	Vadības pieeja	64, 78	✓
		305-1	Tiešās siltumniecefekta gāzu emisijas	66	✓
		305-4	Siltumniecefekta gāzu emisijas intensitāte	67	✓
		305-7	NO _x , SO _x un citas būtiskas emisijas gaisā	67	✓
GRI 307:	Atbilstība vides aizsardzības prasībām	103	Vadības pieeja	64, 78	✓
		307-1	Neatbilstība likumiem un normatīvajiem aktiem vides jomā	67	✓
Darbinieki un darba vide					
GRI 402:	Darbinieku un vadības attiecības	103	Vadības pieeja	68, 78	✓
		402-1	Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām	70	✓
GRI 403:	Arodveselība un darba drošība	103	Vadības pieeja	68, 78	✓
		403-2	Nelaimes gadījumu veidi un nelaimes gadījumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji	70	✓
		403-4	Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti Darba koplīgumā	70	✓
GRI 404:	Apmācība un izglītība	103	Vadības pieeja	69, 78	✓
		404-1	Mācībās pavadītās stundas dalījumā uz vienu darbinieku gada laikā	71	✓
GRI EU:	Nodarbinātība	103	Vadības pieeja	69, 78	✓
		EU15	Darbinieku procentuālā daļa, kam ir tiesības pensionēties nākamo 5 un 10 gadu laikā, sadalījumā pēc darba attiecību veida	71	✓
		EU18	Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kam veikta veselības un darba drošības apmācība	71	✓

5.4. LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AER	atjaunīgie energoresursi
AS	Akciju sabiedrība
BIAC	<i>Business and Industry Advisory Committee</i> (Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja)
BICG	<i>The Baltic Institute of Corporate Governance</i> (Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts)
CICERO	<i>The Center for International Climate and Environmental Research – Oslo</i> (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs – Oslo)
EK	Eiropas Komisija
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka
ES	Eiropas Savienība
ES ETS	Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
GRI	<i>Global Reporting Initiative</i> (Globālās ziņošanas iniciatīva)
HES	Hidroelektrostacija
ISO	<i>International Organization for Standardization</i> (Starptautiskā Standartizācijas organizācija)
ISIN	<i>International Securities Identification Number</i> (starptautiskais vērtspapīru reģistrācijas kods)
KSA	Korporatīvā sociālā atbildība
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LEEA	Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LLU	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LOB	Latvijas Ornitoloģijas biedrība
LR	Latvijas Republika
LSUA	Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

LVGMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LU	Latvijas Universitāte
NVO	Nevalstiskās organizācijas
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
OHSAS	<i>Occupational Health and Safety Assessment Series</i> (standards darba drošībai un arodveselības sistēmai)
OI	Obligātais iepirkums
OIK	Obligātā iepirkuma komponente
OŪ	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (Igaunijā)
PEP LNK	Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja
PSO	Pārvades sistēmas operators
Rīgas TEC-1	Rīgas pirmā termoelektrostacija
Rīgas TEC-2	Rīgas otrā termoelektrostacija
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SAIDI	Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss
SAIFI	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss
SEN	Subsidētais elektroenerģijas nodoklis
SES	Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm
SFPS	Starptautiskie finanšu pārskatu standarti
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
TEC	Termoelektrostacija
UAB	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (Lietuvā)
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VES	Vēja elektrostacija
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

AS „Latvenergo” vadībai:

Šis ziņojums paredzēts AS „Latvenergo” vadībai. Ziņojums sniegts par AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību (tālāk tekstā – Koncerns) ilgtspējas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, tajā skaitā par 77.–79. lapaspusē atspoguļoto *GRI* indikatoru tabulu (tālāk tekstā – Ilgtspējas pārskats). Koncerna ilgtspējas pārskats sagatavots saskaņā ar bezpeļņas organizācijas *Global Reporting Initiative (GRI)* (sekretariāts Amsterdamā, Nīderlandē) izdoto *GRI* ilgtspējības ziņošanas standartu pamata (*Core*) prasībām (tālāk tekstā – *GRI* standarti).

Apliecinājuma uzdevuma priekšmets un piemērojamie kritēriji

Saskaņā ar mūsu 2017. gada 13. septembrī noslēgto līgumu mēs esam veikuši ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma procedūras attiecībā uz Koncerna ilgtspējas pārskatu, kas sagatavots saskaņā ar *GRI* standartiem.

Apliecinājuma uzdevuma ietvaros mēs nepārbaudījām Koncerna izmantotos pieņēmumus un nepārlicinājāmos, vai Koncerns var vai nevar sasniegt noteiktus pārskatā minētos rādītājus (piemēram, mērķus, prognozes un centienus).

Ziņojuma īpašais mērķis

Šis ziņojums ir paredzēts iepriekš pirmajā sadaļā noteiktajiem mērķiem. Šis ziņojums attiecas vienīgi uz Ilgtspējas pārskatu, un tas nav saistāms ar Koncerna finanšu pārskatu kopumā.

Vadības atbildība

Koncerna vadība ir atbildīga par Ilgtspējas pārskata sagatavošanu saskaņā ar *GRI* standartiem. Jo īpaši Koncerna vadība ir atbildīga par tādu iekšējo kontroli izveidošanu un ieviešanu, kas nodrošina, ka Ilgtspējas ziņojumā sniegtā informācija nesatur nekādas būtiskas neatbilstības.

Koncerna vadība ir atbildīga arī par to, lai revidentam iesniegtā dokumentācija būtu pilnīga un pareiza. Koncerna vadība atbild arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kas pienācīgi nodrošina, ka iepriekš minētā dokumentācija nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Revidenta atbildība

Mēs veicām apliecinājuma uzdevumu saskaņā ar Starptautiskajiem apliecinājuma uzdevumu standartiem, īpaši ar 3000. SAUS (pārskatīto versiju). Šis standarts nosaka, ka mums jāievēro ētikas normas un mūsu apliecinājuma uzdevuma veikšana jāplāno un jāveic tā, lai iegūtu ierobežotu pārlicību par Ilgtspējas pārskatu.

Mēs piemērojam Starptautisko kvalitātes kontroles standartu Nr. 1 (1. SKKS) un tādējādi nodrošinām stingru kvalitātes kontroles sistēmu, tajā skaitā politikas un procedūras, kas dokumentē atbilstību attiecīgajām ētikas normām un profesionālajiem standartiem, kā arī likumu un noteikumu prasībām.

Mēs ievērojam SGESP izdotajā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksā noteiktās neatkarības un citas ētikas prasības, tajā skaitā tādus pamatprincipus kā godprātība, objektivitāte, profesionālā kompetence un pienācīga rūpība, konfidencialitāte un profesionāla rīcība.

Veiktās procedūras izvēlētas pēc revidenta ieskatiem. Procedūras ietver intervijas ar darbiniekiem, kuri atbild par finanšu pārskatu sagatavošanu un risku pārvaldību, kā arī citas procedūras, lai iegūtu pierādījumus attiecībā uz Ilgtspējas pārskatu.

Veiktais apliecinājuma uzdevums ir ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevums. Ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma ietvaros veiktās procedūras to rakstura, laika un apjoma ziņā ir ierobežotas salīdzinājumā ar procedūrām, kuras jāveic pamatotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma gadījumā. Līdz ar to ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma izpildē iegūtais pārlicības līmenis ir zemāks.

Attiecībā uz iepriekš minēto apliecinājuma uzdevuma priekšmetu mēs esam veikuši galvenokārt šādas procedūras:

- intervijas ar vadības pārstāvjiem Koncerna, meitas sabiedrību un atsevišķu struktūrvienību līmenī, lai izvērtētu, vai Ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- iekšējo un ārējo dokumentu izskatīšana, lai izvērtētu, vai Ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;

- to sistēmu un procesu struktūras novērtējums, kas tiek izmantotas, lai iegūtu, pārvaldītu un pārbaudītu Ilgtspējas pārskatā iekļauto informāciju;
- Ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas pārbaude, intervējot attiecīgos Koncerna vadības pārstāvjus;
- finanšu informācijas salīdzināšana ar Koncerna 2017. gada konsolidēto pārskatu;
- Ilgtspējas pārskata vispārējais un formāta novērtējums, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību piemērojamajiem kritērijiem;
- darbības rezultātu pārbaude izlases veidā gan operacionālajā, gan korporatīvajā līmenī;
- dokumentu pārbaude, lai gūtu apstiprinājumu vadības pārstāvju un augstāko amatpersonu intervijās sniegtajiem apliecinājumiem;

SIA „Ernst & Young Baltic”

Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2018. gada 17. aprīlī

- pārbaudītās informācijas saskaņošana ar Ilgtspējas pārskatā sniegto informāciju, kas iekļauta Koncerna 2017. gada konsolidētajā pārskatā.

Revidenta slēdziens

Pamatojoties uz mūsu veiktajām procedūrām un gūtajiem pierādījumiem, mūsuprāt, Ilgtspējas pārskatā, tajā skaitā 77.–79. lapaspusē atspoguļotajā *GRI* indikatoru tabulā nav jāveic nekādas būtiskas korekcijas, lai nodrošinātu Ilgtspējas pārskata atbilstību *Global Reporting Initiative* izdoto *GRI* Ilgtspējības ziņošanas standartu pamata (*Core*) prasībām.